

МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА

ПЛАН ЗА 2023 г.

**за изпълнението
на Актуализираната Национална стратегия за демографско развитие
на населението в Република България (2012-2030 г.)**

Приоритети Направления Мерки	Отговорна административна структура/ институция/ организация/ звено	Индикатори и данни за ресурси през годината а) финансови инвестиции б) материални разходи в) административни разходи	Индикатори и данни за продукти а) предоставени услуги б) създадени продукти в) друго	Индикатори и данни за резултат а) Подобряване на достъпа до продуктите и услугите б) Повишаване/ оптимизиране на обхвата на бенефициентите	Индикатори и данни за въздействие а) национално ниво, по райони и региони на страната б) в обособени квартали в) отделни случаи
А. Приоритет I - Забавяне на негативните демографски процеси и намаляването на броя на населението					
Направление 1 – Насърчаване на раждаемостта чрез създаване на среда, благоприятна за отглеждането и възпитанието на деца					
1.1. Финансови стимули за раждане и отглеждане на деца					
1.1.1. Данъчното облекчение за деца по чл.22в от Закона за данъците върху доходите на физическите лица (ЗДДФЛ)	МФ	Сумата на направените данъчни разходи в държавния бюджет.	Мярката има социален характер, тъй като е насочена към подпомагането на родителите (също така настойници или попечители и приемни родители) при отглеждането на деца чрез намаляване реалния размер на тяхното данъчно задължение и по този начин осигуряване на по-голям разполагаем доход. Данъчното облекчение представлява приспадане на определена сума, във фиксиран размер, от сумата на годишните данъчни	От 1 януари 2022 г. е въведена възможност данъчното облекчение за деца с увреждания да може да се ползва за съответната година и от родители, преживели загуба на дете. (ДВ, бр.17 от 1.03.2022 г.) От 1 януари 2023 г. са приети две промени: 1. данъчното облекчение за деца по чл.22в от ЗДДФЛ не подлежи на принудително изпълнение; 2. предоставена е възможност облекчението да се ползват за съответната година, чрез приспадане от сумата от годишните данъчни основи на лицата, имащи право да ползват данъчното облекчение, но които са починали през данъчната година. С промяната е дадена възможност да се ползва	Национално ниво

			основи на физическите лица. За 2023 г. сумите, които се приспадат са: - за едно ненавършило пълнолетие дете се приспадат 6 000 лв. от сумата от годишните данъчни основи за различните видове доходи; - за две ненавършили пълнолетие деца се приспадат 12 000 лв.; - за три и повече ненавършили пълнолетие деца – 18 000 лв. Посочените размери на сума, която може да се приспадне се прилагат при ползване на облекчението за 2023 г. чл.1, т.1 от Закона за прилагане на разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г., Закона за бюджета на държавното обществено	данъчното облекчение чрез подаване на годишна данъчна декларация за починалото лице от страна на наследниците по закон или по завещание, както и заветниците или техните законните представители, когато не са налице други възможности облекчението да бъде приложено. Предвидена е преходна норма, съгласно която предлаганата възможност да се прилага и при ползване на данъчното облекчение за 2022 г.	

			осигуряване за 2022г. и Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2022 г. и §7 от Преходните и заключителни разпоредби на същия закон, ДВ, бр.104 от 30.12.2022г.).		
1.1.2. Данъчното облекчение за деца с увреждания по чл.22г от ЗДДФЛ	МФ	Сумата на направените данъчни разходи в държавния бюджет.	Мярката има социална цел и е с насоченост към подпомагане на лицата (родители, настойници или попечители и приемни родители), които отглеждат деца с увреждания. Облекчението се изразява в намаляване на сумата на годишните данъчни основи на лицата с фиксирана сума, като за 2023 г. сумата, която се приспада е в размер на 12 000 лв. за отглеждане на дете с 50 и над 50 на сто вид и степен на увреждане. Посоченият размер на сума, която може	От 1 януари 2022 г. е въведена възможност данъчното облекчение за деца с увреждания да може да се ползва за съответната година и от родители, преживели загуба на дете. (ДВ, бр.17 от 1.03.2022 г.). От 1 януари 2023 г. са приети две промени: 1. данъчното облекчение за деца по чл. 22г от ЗДДФЛ не подлежи на принудително изпълнение; 2. предоставена е възможност облекчението да се ползват за съответната година, чрез приспадане от сумата от годишните данъчни основи на лицата, имащи право да ползват данъчното облекчение, но които са починали през данъчната година. С промяната е дадена възможност да се ползва данъчното облекчение чрез	Национално ниво

			да се приспадне се прилага при ползване на облекчението за 2023 г. (чл.1, т.1 от Закона за прилагане на разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2022г. и Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2022 г. и §7 от Преходните и заключителни разпоредби на същия закон, (ДВ, бр.104 от 30.12.2022г.).	подаване на годишна данъчна декларация за починалото лице от страна на наследниците по закон или по завещание, както и заветниците или техните законните представители, когато не са налице други възможности облекчението да бъде приложено. Предвидена е преходна норма, съгласно която предлаганата възможност да се прилага и при ползване на данъчното облекчение за 2022 г.	
1.1.3. Обезщетения за майчинство по Кодекса за социално осигуряване (КСО). 1) Паричното обезщетение за отглеждане на дете до 2-годишна възраст по чл. 53 и за отглеждане на дете до 8-годишна възраст от бащата (осиновителя) по чл.53ж от Кодекса за социално осигуряване за 2023 г. е в размер на 780 лв.	НОИ	В рамките на планираните в проекта на Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2023 г. разходи за обезщетения за майчинство.	1. Обезщетения за бременност и раждане по Кодекса за социално осигуряване 2. Обезщетения за отглеждане на дете до 2-годишна възраст по Кодекса за социално осигуряване.	1. Изплатени дни и среднодневен размер на обезщетенията за бременност и раждане 2. Изплатени дни и среднодневен размер на обезщетенията за отглеждане на дете до 2-годишна възраст	Национално ниво

			3. Обезщетения за осиновяване на дете до 5-годишна възраст 4. Обезщетения за отглеждане на дете до 8-годишна възраст от бащата (осиновителя)	3. Изплатени дни и среднодневен размер на обезщетенията за осиновяване на дете до 5-годишна възраст 4. Изплатени дни и среднодневен размер на обезщетенията за отглеждане на дете до 8-годишна възраст от бащата (осиновителя)	
1.1.4. Предоставяне на помощи, отпускани по реда на Закона за семейни помощи за деца в изпълнение на Бюджетна програма „Подкрепа за децата и семействата”.	АСП	В рамките на Бюджетна програма „Подкрепа за децата и семействата”	Брой, средномесечен брой отпуснати помощи на лица и семейства по реда на Закона за семейни помощи за деца и правилника за неговото прилагане.	Общ размер на изплатените средства за финансова подкрепа по реда на ЗСПД и правилника за неговото прилагане.	Национално ниво
1.1.5. Предоставяне на финансови средства по реда на Закона за закрила на детето (ЗЗДет.) в изпълнение на Бюджетна програма „Подкрепа за децата и семействата”.	АСП	В рамките на Бюджетна програма „Подкрепа за децата и семействата”	Брой предоставени помощи, средства и добавки за деца и възнаграждения на професионални приемни семейства по реда на ЗЗДет. и правилника за неговото прилагане.	Общ размер на изплатените помощи, средства, добавки и възнаграждения по реда на ЗЗДет. и правилника за неговото прилагане.	Национално ниво
1.2. Съвместяване на родителството с трудово-професионалната реализация.					
1.2.1. Насърчаване на работодателите да наемат на работа самотни родители (осиновители) и/или майки (осиновителки) с деца до 5-годишна възраст чрез	МТСП, АЗ	Държавен бюджет ¹	Заетост	Осигуряване на заетост на безработни лица.	Национален обхват

¹ Съгласно разпоредбите на ЗНЗ и Правилника за прилагането му, финансирането на НПДЗ се осигурява за всяка календарна година в рамките на определените със Закона за държавния бюджет за съответната година средства за реализиране на активната политика. НПДЗ за съответната година се приема от Министерския съвет до един месец от обнародването в „Държавен вестник“ на постановлението на Министерския съвет за изпълнението на държавния бюджет за съответната година.

предоставяне на средства за трудови възнаграждения, социални и здравни осигуровки (чл. 53а от ЗНЗ)					
1.2.2. Насърчаване на безработни лица, включително младежи ползващи социални или интегрирани здравно-социални услуги за резидентна грижа, завършили образованието си, за наемане на работа в населено място, отстоящо на повече от 50 км. от населеното място по настоящ адрес чрез предоставяне на средства за такси за детски ясли, детски градини, наем на жилище, такси за ползване на интернет (чл. 42, ал. 3)	МТСП, АЗ	Държавен бюджет	Заетост	Осигуряване на заетост на безработни лица.	Национален обхват
1.2.3. Проект „Родители в заетост” по ОП РЧР 2014-2020 г.	МТСП, АЗ	ЕСФ/ОП РЧР 2014-2020 г. Общо бюджет: 89 945 333,13 лв., от тях: Бюджет на проекта по ОП РЧР 75 000 000 лв. Допълнителен бюджет съгл. ПМС №182 от държавен бюджет - 14 945 333,13лв.	Заетост	8 615 безработни и неактивни лица, от които 7 667 при напускане на операцията имат работа.	Национален обхват
1.2.4. Проект „Родители в заетост“ по П РЧР 2021-2027 г.	МТСП, АЗ	ЕСФ+/П РЧР 2021-2027 г. 24 млн. лв.	Заетост	1 850 подкрепени лица, от които 130 при напускане на операцията имат работа, вкл. като самостоятелно заети лица и 1 240 лица, чието положение на пазара на труда в рамките на шест месеца след напускане на операцията е подобро.	Национален обхват
1.2.5. Предоставяне на възможност за включване на децата на военнослужещите и цивилните служители от системата на Министерство на отбраната в целодневни детски градини на територията на страната.	МО	В рамките на бюджета на МО	Брой детски градини	Брой групи/деца	В региони със засилено представителство на военни формирования
1.3. Образование, здравеопазване и социално развитие на децата.					

1.3.1. Проект „Здраве и благополучие на юношите в условията на пандемията от COVID-19: ефекти върху психичното здраве, здравното поведение, социалните взаимодействия и академичната мотивация и успеваемост, модерирани от личностните особености“ (2021–2024) – ръководител доц. д-р Анна Александрова-Караманова	ИИНЧ-БАН	Финансираща институция ФНИ 60 000 лв. (за периода 16.11.2021-15.05.2023 г.)	б) Създадено ново научно знание - научни доклади и публикации, идентифициращи детерминантите на здравето и психосоциалното благополучие в юношеска възраст в условията на пандемията от COVID-19. Изготвен междинен доклад по проекта.	Популяризация на дейностите и резултатите по проекта сред научната общност, сред експерти в областта на здравеопазването, образованието и социалната практика, и сред обществото	Национално ниво
1.3.1. Подобряване на координацията и междуинституционалното взаимодействие при работата с деца (Координационен механизъм).					
1.3.1.1. Ефективност на работата на мултидисциплинарните екипи на местно ниво при провеждане на работните срещи.	ДАЗД, АСП, МВР, общини	В рамките на бюджета на отговорните институции.		Брой проведени работни срещи на мултидисциплинарните екипи.	Национално ниво
1.3.1.2. Мониторинг на прилагането на Координационния механизъм при насилие.	ДАЗД, АСП	В рамките на бюджета на отговорните институции.		Изготвен анализ на случаите през 2023 г.	Национално ниво
1.3.1.3. Подобряване на достъпа до социалните услуги за деца.	МТСП, АСП	Финансиране в рамките на утвърдения държавен бюджет за 2023г.	Правилното планиране на социалните услуги за деца и семейства осигурява ефективна подкрепа на уязвимите групи деца, а това включва осигуряване на подходящи услуги и адаптиране на средата, с оглед превенция и/или	Разширяване мрежата от социални услуги за деца, с оглед гарантиране на права, основани на индивидуален подход в грижата за всяко дете.	Национално ниво - съобразно изведената потребност от социални услуги и включването им в Националната карта на социалните услуги.

			преодоляване на социалното изключване и подобряване качеството на живот.		
1.3.1.4. Мониторинг на прилагането на КМ за рефериране и обгрижване на непридружени деца и деца жертви на трафик.	ДАЗД МВР	В рамките на бюджета на отговорните институции за 2023 г.		Бр. реферирани случаи. Бр. деца, репатрирани в България с предприети мерки за закрила. Бр. наложени мерки по чл.76 а от ЗБЛД.	Национално ниво
1.3.2. Дейности по Националната програма за подобряване на майчиното и детско здраве (НППМДЗ)					
1.3.2.1. Осигуряване провеждането на масов неонатален слухов скрининг за новородени	МЗ	Бюджет на НППМДЗ	Брой изследвания в рамките на неонаталния слухов скрининг за новородени.	Ранно откриване и навременна интервенция при увреждане на слуха при новородени.	Национално ниво
1.3.2.2. Осигуряване дейността на комисиите за изготвяне на индивидуални медико-социални планове за деца с диабет, вродени сърдечни малформации, вродени лицеви малформации, вродени хематологични заболявания и недоносени деца, разкрити в университетски болници.	МЗ	Бюджет на НППМДЗ	Брой изготвени индивидуални медико-социални планове	Осигуряване на комплексно медицинско наблюдение за деца с диабет, вродени сърдечни малформации, вродени лицеви малформации, вродени хематологични заболявания, детска церебрална парализа и недоносени деца.	Национално ниво
1.3.2.3. Осигуряване дейността на Здравноконсултативните центрове за майчино и детско здраве.	МЗ	Бюджет на НППМДЗ	Брой медицински консултации. Брой домашни посещения на деца с увреждания, хронични заболявания и недоносени деца	Подобряване на достъпа до здравни услуги за деца с хронични заболявания и с увреждания, недоносени деца.	Национално ниво
1.3.2.4. Директна подкрепа за деца до 3-годишна възраст чрез предоставяне на ваучери за хранене от детски кухни	АСП	Операцията се реализира в	На 28.11.2022 г. е обявена процедура	Брой деца до 3-годишна възраст, подкрепени с	Национално ниво.

		рамките на Програмата за храни и основно материално подпомагане 2021 – 2027 година. Подпомагането ще се основава на обективни критерии, на индивидуален подход и оценка на нуждите и ще се реализира на територията на цялата страна	за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ – „Детска кухня“ по Програмата за храни и основно материално подпомагане 2021-2027 г., с конкретен бенефициент Агенция за социално подпомагане и партньори общини и райони на общини. На 10.03.2023 г. е издадена заповед за предоставяне на БФП в размер на 7 152 828.54 лв. Основната цел на процедурата е осигуряване на здравословно и пълноценно хранене на деца от 10 месеца до 3 години, а семействата им да получат съпътстваща подкрепа, насочена към повишаване на родителския капацитет, социално приобщаване и преодоляване на последиците от бедността. По	ваучери за храна от детска кухня Брой уязвими лица, участвали при реализирането на съпътстващи мерки, които ще се изразяват в индивидуално и/или групово консултиране на представителите на целевите групи по различни теми.	Прилага се на територията на цялата страна. Осигуряване на здравословно и пълноценно хранене на деца от 10 месеца до 3 години, допълнено със специфична съпътстваща подкрепа за социално приобщаване и преодоляване на последиците от бедността.

			процедурата ще бъдат предоставяни ваучери, срещу които децата от целевите групи, ще получават обедно хранене от детските кухни. Осигуряването на храна от детските кухни е безвъзмездно за децата от целевите групи. Очаква се до 30 ноември 2025 г. с ваучери за детска кухня да бъдат подкрепени семействата на най-малко 5000 деца, живеещи в бедност.		
1.3.2.5. Профилактични прегледи за деца. Профилактичните прегледи на децата към настоящия момент на 2023г. се извършват по програма „Детско здравеопазване“ от общопрактикуващите лекари (ОПЛ) по Приложение №12/12а към Националния рамков договор за медицинските дейности за 2020 – 2022 г. (НРД 2020-2022г.) / НРД за МД 2023-2025г.* или от лекар със специалност „Педиатрия“, съгласно Приложение №14/14а към НРД 2020-2022 г. / НРД за МД 2023-2025г.* НЗОК заплаща разширен пакет от профилактични прегледи за деца, в съответствие с Наредба № 8 от 3 ноември 2016 г. за профилактичните прегледи и диспансеризацията, издадена от министъра на здравеопазването (обн., ДВ, бр.92 от 22.11.2016 г., в сила от 01.01.2017 г., изм. бр.2 от	НЗОК	В рамките на бюджета на НЗОК за 2023г.	Профилактични прегледи от изпълнителите на ПИМП и СИМП през 2023г. съгласно: НРД за Медицинските дейности за 2020 - 2022 г./НРД за МД 2023-2025г.*; Наредба №8 от 03.11.2016 г. за профилактичните прегледи и диспансеризацията; Приложение №12/12а към Националния	С провеждането на профилактични прегледи и изследвания при децата по възрастови групи, спомага за ранно откриване на някои заболявания и съответно тях се пристъпва към предприемане на необходимите действия за тяхното лечение и предотвратяване на по-нататъшно им усложнение.	Национално ниво

04.01.2019 г., в сила от 01.01.2019 г.) и НРД 2020-2022 г. и приложенията към него / НРД за МД 2023-2025г.*. ²			рамков договор за медицинските дейности за 2020 – 2022 г. (НРД 2020-2022 г.)/НРД за МД 2023-2025г.*.или от лекар със специалност „Педиатрия“, съгласно Приложение №14/14а към НРД 2020-2022 година/ НРД за МД 2023-2025г.*. Имунизации през 2023 г. се извършват от изпълнителите на ПИМП съгласно: Имунизационния календар на Република България; приложение № 1 към чл.2, ал.2 от Наредба №15 от 2005 г.		
1.4. Утвърждаване на семейството като базов компонент на обществото и насърчаване на родителите за отглеждане на децата в семейна среда.					
1.4.1. Закрила на децата от насилие, включително и насилие в интернет.	МТСП, ДАЗД, АСП, МВР	В рамките на утвърдените бюджети на	Брой обхванати случаи на насилие, по които са отворени случаи в	Приета Национална програма за превенция на насилието и злоупотребата с	Национално ниво

² ***Забележка:** Посочените дейности на НЗОК в План 2023г. относно профилактичните и диспансерни прегледи, които към настоящия момент на 2023г. се извършват съгласно НРД за МД 2020-2022г. и съответните приложения към него, същите при подписване на НРД за МД 2023-2025г. ще се извършват съгласно НРД за МД 2023-2025г. и съответните приложения към него, като това в План 2023г. е отразено със знак „*“ (НРД за МД 2023-2025г.*).

Планираните средства отразени в План 2023г. са на база проект на Закона за бюджета на НЗОК за 2023г., приет с решение на Надзорния съвет РД-НС-04-24/20.04.2023г.

		отговорните институции	ОЗД към ДСП през 2023 г. Проведени превантивни мероприятия по противодействие на престъпленията срещу деца, извършени посредством интернет.	деца и изготвен План за действие към нея. Брой обхванати случаи на насилие, по които са отворени случаи в ОЗД към ДСП през 2023 г. Повишаване на ефективността на превантивните мерки срещу насилието над деца	
1.4.2. Подпомагане на децата на военнослужещите, загинали при или по повод изпълнение на военната служба по време на коледните и/или великденските празници и/или при откриване на учебната година, съвместно с фондация „Деца на Българската армия“.	МО	В рамките на бюджета на МО	В изпълнение на чл.11.(1) от Наредба №1 от 07.02.2011 г. за условията и реда за материално подпомагане в Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия.	Насърчаване на образованието на децата и подпомагане на възпитанието и отглеждането от преживелия родител	Национално ниво
1.4.3. Закрила на децата от агресия и насилие.	НСА	Бюджет на НСА	Приета и утвърдена учебна програма по учебната дисциплина Педагогика за студентите от втори курс във всички форми на обучение в ОКС „Бакалавър“. Проблематиката се разглежда и в магистърска програма „Физическо	Повишаване на информираността на бъдещите спортнопедагогически специалисти и бъдещи родители за превантивните мерки срещу насилието над деца, както и методите за превенция и интервенция. Недопускане на прояви на насилие между деца и срещу деца по време на спортна дейност, в образователните институции и в семейството.	Локално/местно ниво

			възпитание“. В учебната програма има включена тема за детската агресия и нейната превенция и интервенция. Разглежда се Конвенцията на ООН за правата на детето, вкл. и българското законодателство по темата. Предлагат се мерки за превенция и интервенция на насилието с и между деца.		
Направление 2 – Подобряване на репродуктивното здраве на населението					
2.1. Подобряване на грижите за репродуктивното здраве на жените и мъжете. Поддържане на добро здравно състояние на бременните жени и майките.					
2.1.1. Осигуряване дейността на Здравно-консултативните центрове за майчино и детско здраве, разкрити в изпълнение на дейностите по Националната програма за подобряване на майчиното и детско здраве.	МЗ	Бюджет на НППМДЗ	Брой специализирани консултации на родилки и бременни с патология на бременността. Брой допълнителни прегледи от специалист по АГ освен прегледите по реда на Наредба №26 за предоставяне на акушерска помощ на здравнонеосигурени жени и за извършване на	Подобряване на достъпа до здравни услуги за бременни, родилки с патологична бременност	Национално ниво

			изследвания извън обхвата на задължителното здравно осигуряване на деца и бременни жени.		
2.1.2. Осигуряване на медицински грижи за бременни и родилки. Наблюдение по програма „Майчино здравеопазване“ в извънболничната медицинска помощ (ИМП).	НЗОК	В рамките на бюджет на НЗОК за здравноосигурените лица и чрез трансфери от МЗ се извършва заплащане на разходи за медицинска помощ на здравноосигурени жени за срока на бременността	През 2023г. се извършва от ОПЛ по Приложение №12/12а към НРД за 2020-2022 г. / НРД за МД 2023-2025г.* или от лекар със специалност „Акушерство и гинекология“ по Приложение №14/14а към НРД 2020-2022 година/ НРД за МД 2023-2025г.*.. Оказване на медицински грижи за бременни и родилки в болничната медицинска помощ (БМП).	Наблюдение на бременни жени с нормална и рисковата бременност се провежда по програма „Майчино здравеопазване“ в извънболничната медицинска помощ. Изпълнението на алгоритъма по програмата, позволява да се следи здравословното състояние на бременната жена, развитието на плода във всеки един от лунарните месеци на бременността, както и да се констатира още вътреутробно евентуални здравословни проблеми на плода и съответно да се предприемат своевременни мерки, като се назначават допълнителни прегледи и изследвания извън програмата.	Национално ниво
2.1.3. Осигуряване на безплатна следродилна здравна помощ по въпросите на кърменето и здравното състояние на новородените.	НЗОК	В рамките на бюджета на НЗОК за 2023г.	В болничната медицинска помощ НЗОК осигурява лечението на новородени във всички степени на недоносеност с или	С предприетите от НЗОК мерки за осигуряване на безплатна следродилна здравна помощ по въпросите на кърменето и здравното състояние на новородените се постига по-	Национално ниво

			без прилагане на сърфактант и/или прилагане на механична вентилация – по клинични пътеки (КП) и дейности по клинична процедура №2 „Интензивно лечение на новородени деца с асистирано дишане“ (КПр) №5 „Дейности по осигуряване на лечение за новородени деца с вродени сърдечни малформации, претърпели сърдечна оперативна интервенция до навършване на 1-годишна възраст“ Заплаща се и отделна КП №6 „Грижи за здраво новородено дете“	добро качество в грижите и отглеждането на новороденото.	
2.1.4. Профилактика на онкологичните заболявания на репродуктивната система при жените и мъжете и профилактика на ротавирусните гастроентерити (РГЕ).	НЗОК	Заплащането включва ваксините и поставянето им. Изразходваните средства за лекарствените продукти - ваксини и	Профилактика на ротавирусните гастроентерити и профилактика на рака на маточната шийка. Провеждане на ежегодно договаряне с притежател на	Прилагането на имунологични лекарствени продукти – профилактични ваксини срещу ротавирусните гастроентерити и рака на маточната шийка, спомага при борбата с разпространението на	Национално ниво

		дейности по прилагането им по чл.82, ал.2, т.3 от ЗЗ се трансферират от МЗ към НЗОК.	разрешението за употреба (ПРУ) за имунологични лекарствени продукти – профилактични ваксини срещу ротавирусните гастроентерити, осигуряващи изпълнението на Национална програма за контрол и лечение на ротавирусните гастроентерити в Република България.	ротавирусните инфекции и папилома вируса.	
2.1.5. НЗОК заплаща за осъществяване на пренатална диагностика. В програма „Майчино здравеопазване“ се включват изследвания, с които се установяват заболявания на майката, които впоследствие биха предизвикали аномалии на плода – медико-диагностичното изследване „серумен скрининг“ за алфа-фетопротеин и свободен бета-хорионгонадотропин за оценка на риск от синдром на Даун и дефекти на невралната тръба. Изследването се прави при рискова бременност на жени над 35-годишна възраст. Във връзка с провеждане на биохимичен скрининг се извършва ехографски преглед „Фетална морфология“.	НЗОК	В рамките на бюджета на НЗОК за 2023г.		С осъществяване на пренатална диагностика се установяват заболявания на майката, които впоследствие биха предизвикали аномалии на плода.	
2.1.6. Подобряване на грижите за репродуктивното здраве на жените. Поддържане на добро здравно състояние на бременните жени и майките.	НСА	В рамките на бюджета на НСА	Приета и утвърдена учебна програма по дисциплината „Кинезитерапия в акушерството и гинекологията“ с модул „Програма за бременни“.	Подобряване информираността на младите жени относно ползите от двигателна активност по време на бременност. Целта е да се поддържа добро психологическо и здравословно състояние на жени с	Локално ниво.

			провеждат със студенти в бакалавърска и магистърска степен.	нормална бременност със средствата на основната гимнастика.	
2.2. Насърчаване и развитие на семейното планиране					
2.3. Значително намаляване на броя на абортите и извънбрачните раждания на деца, непризнати от бащата.					
2.3.1. Осъществяване на превантивни и последващи мерки за намаляване на броя на абортите и извънбрачните раждания на деца.					
2.3.1.1. Предприемане на ефективни мерки за намаляване на ранните бракове.	ДАЗД, АСП	В рамките на утвърдения бюджет на отговорните институции за 2023 г.	Участие в мултидисциплинарни срещи между ключови партньори. Повишена готовност за сигнализиране на такива случаи от образователни и здравни специалисти в ОЗД, полиция или на НТЛД 116111. Брой сигнали за ранни бракове на НТЛД 116 111. Брой сигнали на НТЛД от медицински специалисти с данни за ранна бременност или риск от изоставяне.	Превенция чрез работа на терен в общността и повишаване на информираността превенция чрез насърчаване ранното сигнализиране за случаи на ранно съжителство/спиране от училище и мултидисциплинарна работа по тях.	Национално ниво
2.4. Превенция и лечение на инфекции на репродуктивните органи и ограничаване на риска от разпространение на ХИВ/СПИН в страната.					
2.4.1. Национална програма за превенция и контрол на ХИВ и сексуално предавани инфекции 2021-2025 г	МЗ	В рамките на бюджета на съответната	1.Функциониране на кабинети за анонимно и безплатно консултиране и изследване за	1. Задържане на разпространението на ХИВ сред общото население – под 1 %. 2. Задържане на разпространението на ХИВ	Национално ниво

		отговорна институция	СПИН. 2.Функциониране на сектори за лечение на пациенти с ХИВ/СПИН.	сред младите хора на възраст 15-24 г. – под 1 %.	
2.4.2. Прилагане на обучителни модули и реализиране на кампании по проблеми, свързани с репродуктивното здраве, превенцията на HIV/СПИН и превенция на сексуално-рисковото поведение.	БЧК	Бюджет на БЧК, дирекция БМЧК	Обучителни модули и обучения. Подготовка на доброволци-обучители; Прилагане на метод „Връстници обучават връстници“.	Превенция на репродуктивните заболявания и сексуално-рисково поведение. Отразяване на мероприятия и събития от медиите. Отразяване на събитията в официалните електронни страници на БЧК и БМЧК. Изпълнение: Брой проведени обучителни модули и обучения. Брой обхванати лица.	Национално ниво. Подобряване на достъпа до здравна информация. Създаване на устойчиви връзки с училища. Подобряване на сътрудничеството с други НПО.
2.4.3. Провеждане на информационни кампании за борба със стигмата върху хора, живеещи с HIV/СПИН.	БЧК	Бюджет на БЧК, дирекция БМЧК	Информационни кампании.	Превенция на HIV/СПИН и сексуално-рисково поведение. Отразяване на мероприятия и събития от медиите. Отразяване на събитията в официалните електронни страници на БЧК и БМЧК. Изпълнение: Брой публични мероприятия и др. Брой обхванати лица.	Национално ниво. Подобряване на достъпа до здравна информация. Създаване на устойчиви връзки с училища. Подобряване на сътрудничеството с други НПО.
Направление 3 – Подобряване на общата демографска информираност и сексуално-репродуктивна култура на населението.					
3.1. Повишаване на демографската информираност и сексуално-репродуктивна култура на населението					
Направление 4 – Подобряване на общото здравословно състояние на населението и намаляване на общата, преждевременната, детската и майчината смъртност.					
4.1. Подобряване на стандарта и качеството на живот.					
4.1.1. Изпълнение на Национална програма за превенция и контрол на туберкулозата 2021 – 2025 г.	МЗ	В рамките на бюджета на съответната	1.Функциониращи регионални лечебни заведения, които	Намаляване на заболяемостта от	Национално ниво

		отговорна институция	отговарят за превенция, диагностика, лечение и контрол на туберкулозата и мултирезистентна туберкулоза. 2.Функциониращи лаборатории в страната, за които се осигуряват с диагностикуми и консумативи по национална програма	туберкулоза през 2023 г. под 14,75 на 100 000 население.	
4.1.2. Оптимизиране на дейностите, включени в Наредба № 9/2019 г. за определяне на пакета от здравни дейности, гарантиран от бюджета на Националната здравноосигурителна каса.	МЗ	Бюджет на НЗОК	Разширяване на обхвата на дейностите гарантирани от бюджета на НЗОК	Гарантиран и подобрен достъп на всички задължително здравноосигурени лица до определени по вид и обхват медицински дейности, при спазване на изискванията за своевременност, качество и непрекъснатост на диагностично-лечебния процес.	Национално ниво
4.1.3. Оптимизиране на дейностите предоставяни по реда на Наредба № 8 от 2016 г. за профилактичните прегледи и диспансеризацията.	МЗ	Бюджет на НЗОК	Разширяване на обхвата на дейностите в рамките на профилактичните прегледи и диспансерното наблюдение	Гарантиран достъп до необходимия обем профилактични и диспансерни дейности, с оглед ранно откриване на рискови фактори за развитие на заболяване, ранно диагностициране, своевременно лечение и предотвратяване на трайно увреждане или неблагоприятен изход.	Национално ниво

4.1.4. Създаване на организация за провеждането на задължителен годишен профилактичен медицински преглед на военнослужещите, курсантите във висшите военни училища и резервистите на активна служба, и периодичен медицински преглед на цивилните служители в Министерство на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия	МО	В рамките на бюджета на МО	Оценка на здравето състояние и освидетелстване на годността на военнослужещите за военна служба.	Подобряване на общото здравословно състояние	На територията на цялата страна
4.1.5. Кампания „Спортът е по-добрия начин децата да пораснат“.	МВР	Бюджет на МВР	Организиране на спортни мероприятия и интерактивни занимания, с цел насърчаване на физическото възпитание и спорта като превантивни практики сред подрастващите.	Мероприятия/програми	Национално ниво
4.1.6. Национална превантивна кампания „Предпазване на младите хора от престъпление“	МВР	Бюджет на МВР	Организиране на обучения с превантивна насоченост на ученици от 12 клас, с цел намаляване на риск от криминализиране и виктимизиране на младите хора (престъпления против собствеността, компютърни престъпления, трафик на хора и употреба на наркотични вещества).	Мероприятия/програми	Национално ниво

4.1.7. Един път годишно на здравноосигурените лица се провежда профилактичен преглед от общопрактикуващ лекар. Профилактичните прегледи на здравноосигурени лица над 18-годишна възраст през 2023г. се извършват съгласно НРД 2020-2022г./ НРД за МД 2023-2025г.*от изпълнители на ПИМП, Наредба № 8 от 3 ноември 2016 г. за профилактичните прегледи и диспансеризацията и Наредба № 9 от 10 декември 2019 г. за определяне на пакета от здравни дейности, гарантиран от бюджета на НЗОК.	НЗОК	В рамките на бюджета на НЗОК за 2023г.	Предвидени средства в бюджета на НЗОК.	С ежегодното провеждане на профилактичните прегледи на здравноосигурени лица над 18-годишна възраст се установява здравословното състояние на гражданите, ранно откриване на заболявания и своевременното им лечение.	Национално ниво
4.1.8. Осигуряване на физикални и рехабилитационни мероприятия на лица след претърпяно заболяване или хирургическа интервенция, както и палиативни грижи и грижа за лица във вегетативно състояние. Физикална и рехабилитационна медицина В извънболничната медицинска помощ необходимостта от рехабилитационни мероприятия за здравноосигурените лица се установява от лекар специалист и/или от общопрактикуващия (личния) лекар, лечението се извършва по предписание от лекаря специалист по „Физикална и рехабилитационна медицина“, като се провежда физиотерапевтичен курс на лечение. Това е от съществено значение и за хората след претърпяно заболяване или хирургическа интервенция, с цел постигане на максимален терапевтичен ефект и превенция на по-нататъшни увреждания.	НЗОК	В рамките на бюджета на НЗОК за 2023г.	НЗОК заплаща за провеждане на физиотерапия, извършена от лекари в специализираната извънболнична медицинска помощ и за физиотерапия и рехабилитация в болничната медицинска помощ и за палиативни грижи и болни в състояние на кома.	Провеждането на рехабилитационни мероприятия спомага за постигане на максимален терапевтичен ефект и превенция на по-нататъшни увреждания на здравословното състояние на хора претърпели заболяване или хирургическа интервенция.	Национално ниво
4.1.9. Осигуряване на достоен и качествен живот на пациентите със заболявания. НЗОК заплаща напълно или частично за медицински изделия и диетични храни за специални медицински цели за домашно лечение.	НЗОК	В рамките на бюджета на НЗОК в размер на 27 922 200 лв.*	Провеждане на ежегодно договаряне на стойността на медицинските изделия (МИ) и диетични храни (ДХ), до която НЗОК заплаща. НЗОК заплаща за следните групи МИ	Прилагането на медицински изделия и диетични храни в условията на извънболничната медицинска помощ осигурява достоен и качествен живот на пациентите със заболявания. Очакван брой ЗОЛ с необходимост от	Национално ниво

			за извънболнична медицинска помощ (ИБМП): I. Група МИ за измерване на кръвна захар: 1. Тест-ленти за глюкомери 2. Сензори за измерване нивото на глюкозата 2. Инфузионен сет 3. Резервоар за инсулин II. Група-МИ за стоми: Медицински изделия за стомирано болни. III. Група: МИ за булозна епидермолиза: МИ за булозна епидермолиза IV. Група: Изделия за състояния, налагащи проба и нагласяне на приспособления за отделяне на урина Интермитентни катетри	медицински изделия в извънболничната помощ – 71 000 бр. Очакван Брой ЗОЛ с необходимост от диетични храни за специални медицински цели в извънболничната помощ – 2 300 бр. НЗОК заплаща за диетични храни за специални медицински цели за домашно лечение на територията на страната за заболявания със следните МКБ кодове: E70.0 E71.1 E72.2 K52.2 K90.0 G40.6	
4.1.10. Проект „Социалнопсихологични ефекти на кризата, породена от COVID-19: възприет стрес и динамика на преживяванията”, договор № КП-06-КД2/5 (2021–2023) – ръководител гл. ас. д-р Илина Начева	ИИНЧ-БАН	Финансираща институция ФНИ, програма „Финансиране	б) Научни доклади и публикации, посветени на значението на	а) Използване на разработените тематични електронни материали от специалисти, работещи в	а) национално ниво Въздействие върху НПО, професионални

		на фундаментални научни изследвания по обществени предизвикателства, свързани с пандемията от COVID-19 – 2020 г.” Авансово финансиране 60 000 лв. през април 2021 г. за целия срок на договора	социалната подкрепа върху възприетия стрес и стратегиите за справяне в условията на криза при три уязвими групи: работещи родители с малки деца; лица с хронични заболявания; лица, изгубили трудова заетост. б) Разработване на материали и насоки, предназначени за специалисти, работещи в сферата на психичното здраве и психосоциалната подкрепа.	сферата на психичното здраве.	организации и експерти, работещи в сферата на психосоциалната подкрепа.
4.2. Ускоряване на повишаването на средната продължителност на живота и на продължителността на живота в добро здраве.					
4.2.1. Диспансерно наблюдение в извънболничната и в болничната помощ. През 2023г. диспансерното наблюдение в извънболничната помощ се осъществява по Приложение № 8/8а „Пакет дейности и изследвания на ЗОЛ по МКБ, диспансеризирани от ОПЛ“ и по Приложение № 13/13а „Пакет дейности и изследвания на ЗОЛ по МКБ, диспансеризирани от лекар специалист“, съгласно НРД 2020-2022 г./ НРД за МД 2023-2025г.*	НЗОК	В рамките на бюджета на НЗОК за 2023 г.	Диспансерно наблюдение на здравноосигурените лица се извършва от изпълнителите на ПИМП и на СИМП. В рамките на алгоритъма на диспансерното наблюдение на здравноосигурените лица се включват необходимите прегледи и медико-	Провеждането на дейностите по диспансеризация осигурява наблюдение и контрол на съответното заболяване, с което се цели предотвратяване развитието на усложнения и осигуряване на качествен и достоен живот на пациентите.	Национално ниво

През 2023г. комплексното диспансерно (амбулаторно) наблюдение на пациенти с кожно-венерически заболявания и с психични заболявания се осъществява в съответствие с Наредба №8 от 3 ноември 2016 г. за профилактичните прегледи и диспансеризацията и наредбата по чл. 45, ал. 2 от Закона за здравето осигуряване, т.е. на Наредба № 9 от 10 декември 2019 г. за определяне на пакета от здравни дейности, гарантиран от бюджета на НЗОК, издадени от министъра на здравеопазването.			диагностични изследвания. Комплексно диспансерно (амбулаторно наблюдение) на лица с психични и кожно-венерически заболявания се извършва в специализирани лечебни заведения за болнична помощ. Диспансерното наблюдение на пациенти със злокачествени заболявания се осъществява от изпълнители на болнична медицинска помощ. НЗОК заплаща за диспансерно наблюдение при муковисцидоза и за амбулаторна процедура № 42 „Амбулаторно		

			наблюдение/диспансеризация на пациенти с възпалителни полиатропатии и спондилопатии“		
4.2.2. Поставяне на медицински изделия в условията на болнична помощ. НЗОК заплаща напълно или частично медицински изделия, прилагани в болничната медицинска помощ.	НЗОК	НЗОК е планирала през 2023г. сума в размер на 142 614 500 лв.*	За медицински изделия (импланти), които се имплантират в пациента по време на болничния престой, НЗОК ще заплати в рамките на бюджетните средства за 2023 г. НЗОК заплаща 23 главни групи МИ за болнична медицинска помощ, като през 2023 г. се разширява обхвата на МИ, които НЗОК заплаща, чрез добавяне на нови подгрупи МИ в рамките на следните групи: Сърдечна клапна протеза; Стент; Транскатетърни клапни протези; Електрофизиология.	Очакван брой ЗОЛ, на които ще бъдат вложени медицински изделия (МИ) в условията на болнична медицинска помощ – 80 000 бр. Очакван брой медицински изделия в условията на болнична медицинска помощ – 100 000 бр.	Национално ниво
4.2.3. Парични помощи за профилактика и рехабилитация по Кодекса за социално осигуряване (КСО).	НОИ	В рамките на планираните в проекта на Закона за бюджета на	Паричната помощ за всяко правоимащо лице включва средства за до четири основни	Брой лица преминали през профилактика и рехабилитация през 2023 г.	Национално ниво

		държавното обществено осигуряване за 2023 г. разходи за парични помощи за профилактика и рехабилитация.	диагностични и терапевтични процедури дневно, както и частична парична помощ за нощувка и храна за 10 дни престой през една календарна година.		
4.3. Намаляване на общата смъртност					
4.3.1. Подобряване на лечебно-диагностичното и разширяване на профилактично-превантивното здравно медицинско обслужване на населението. Акцентирание върху дейностите по промоцията и профилактиката.					
4.3.1.1. Националната стратегия на Република България за приобщаване и участие на ромите 2022 – 2030 г.	МЗ	Държавен бюджет	1. Профилактични прегледи и имунизации на здравно неосигурени лица от ромски произход и на лица със затруднен достъп до лечебни заведения с мобилни кабинети. 2. Обучителни мероприятия и разяснителни кампании. 3. Повишаване броя на квалифицираните роми, работещи в здравната система.	1. Подобряване на профилактичните дейности и на здравния статус. 2. Повишаване на здравната култура. 3. Подобряване достъпа до здравни услуги. Осигурен равнопоставен достъп.	Национално и регионално ниво

4.3.1.2. Целогодишна програма за профилактика срещу рака на гърдата на МО, реализираща се от ВМА-София и Сдружение на жените военнослужещи (СЖВ)	МО	В рамките на бюджета на МО	Създадена организация от клиника „Гръдна хирургия“ на ВМА	Подобряване на достъпа до висококвалифицирани специалисти в лечението на рака на гърдата	Програма на ВМА - София
4.3.1.3. Профилактични прегледи и изследвания на здравноосигурени лица над 18-годишна възраст. През 2023г. профилактичните прегледи се извършват от общопрактикуващите лекари при спазване изискванията на Приложение № 12/12а към НРД 2020-2022 г. „Дейности на ОПЛ по имунопрофилактика, програма „Детско здравеопазване“, профилактични прегледи на ЗОЛ над 18 години, формиране на групи от лица с рискови фактори за развитие на заболяване при ЗОЛ над 18 години, профилактични дейности при ЗОЛ над 18 години с рискови фактори за развитие на заболяване и програма „Майчино здравеопазване“/ НРД за МД 2023-2025г.*, Наредба № 8 от 3 ноември 2016 г. за профилактичните прегледи и диспансеризацията и Наредба № 9 от 10.12.2019 г. за определяне на пакета от здравни дейности, гарантиран от бюджета на НЗОК.	НЗОК	В рамките на бюджета на НЗОК за 2023г.	Съгласно заложените изисквания на Наредба № 8 за профилактичните прегледи и диспансеризацията, от финансовия ресурс на НЗОК за профилактични прегледи на здравноосигурени лица над 18-годишна възраст, извършвани от изпълнители на ПИМП. Профилактиката на здравноосигурените лица над 18 – годишна възраст, включва преглед и медико-диагностични изследвания.	Броят на профилактични прегледи на лица над 18-годишна възраст е в преговорен процес.	Национално ниво
4.3.1.4. Заплащане на лекарства. НЗОК заплаща изцяло или частично за лекарствени продукти за домашно лечение	НЗОК	В рамките на бюджета на НЗОК за 2023г.	Планираните средства за 2023 г. за лекарствени продукти, за домашно лечение на територията на страната в размер на 903 727 900лв.* в т.ч. 577 960 900лв.* са за лекарствени	Очакван брой ЗОЛ с необходимост от медицински изделия в извънболничната помощ е в преговорен процес Броят ЗОЛ с необходимост от диетични храни за специални медицински цели	Национално ниво

			продукти за домашно лечение на територията на страната, назначени с протокол, за които се изисква експертиза и в т.ч. 325 767 000 лв.* за които не се изисква експертиза. Финансовите средства, които НЗОК е предвидила за лекарствени продукти за лечение на злокачествени заболявания и лекарствени продукти при животозастрашаващ и кръвоизливи и спешни оперативни и инвазивни интервенции при пациенти с вродени коагулопатии, в условията на болничната медицинска помощ, които НЗОК заплаща извън стойността на оказаните медицински услуги през 2022 г., са 726 890 700 лв.*	в извънболничната помощ е в преговорен процес.	
4.3.1.5. Извършване на медицински прегледи в медицинската служба на НСА.	НСА	Бюджет на НСА	В медицинската служба се извършват регулярни прегледи,	С целогодишното провеждане на прегледите се установява	Извършване на медицински прегледи в

			прегледи при нужда на преподавателите, служителите и студенти в НСА.	здравословното състояние на преподавателите, служителите и студентите на НСА. Извършва се профилактика, диагностика и лечение на заболяванията.	медицинската служба на НСА.
4.3.1.6. Извършване на предсъстезателни прегледи на студенти.	НСА	Бюджет на НСА	В медицинската служба се извършват регулярни и предсъстезателни прегледи, вкл. при нужда на студенти в НСА.	С целогодишното провеждане на прегледите се установява здравословното състояние на студентите на НСА. Извършва се профилактика, диагностика и лечение на заболяванията.	Извършване на медицински прегледи в медицинската служба на НСА. Извършване на предсъстезателни прегледи на студенти.
4.3.2. Мерки за намаляване на пътно-транспортните произшествия.					
4.3.2.1. „Ограничаване на пътнотранспортния травматизъм“.	МВР	Бюджет на МВР	Провеждане на превантивни кампании за опазване живота и здравето на участниците в движението по пътищата.	Ограничаване на пътнотранспортния травматизъм.	Национално ниво
4.3.2.2. Подготовка на образовани, обучени и информирани водачи, притежаващи квалификация и отговорно поведение за безопасно управление на пътни превозни средства.	Изпълнител на агенция „Автомобил на администрация“ (ИААА)	Финансови инвестиции – не Материални и административни разходи – да.	Издаване на карти за квалификация на водача.	Допълващо и надграждащо обучение за водачите на МПС след придобиване на правоспособност.	Национално ниво
4.3.2.3. Обучения за безопасност на движението с цел опазване живота и здравето на участниците в движението по пътищата.	НСА	В рамките на утвърдения бюджет на НСА	Приета и утвърдена избираема учебна дисциплина „Безопасност на движението“ за студентите от втори	Повишаване осведомеността и културата на младите хора относно безопасността на движението по пътищата с цел да се ограничават пътнотранспортните произшествия, вкл. и	Локално ниво

			курс на обучение в НСА.	пътнотранспортния травматизъм.	
4.4. Намаляване на майчината и детската смъртност.					
4.4.1. Съгласно Наредба № 8 от 3 ноември 2016 г. за профилактичните прегледи и диспансеризацията, издадена от министъра на здравеопазването, децата подлежат на профилактични прегледи и изследвания, определени по вид и честота в приложение №1. През 2023г: Профилактични прегледи на лица от 0 до 18-годишна възраст, изследвания и имунизации се извършват по програма „Детско здравеопазване“ от: 1. Общопрактикуващите лекари, при спазване изискванията на Приложение 12/12а „Дейности на ОПЛ по имунопрофилактика, програма „Детско здравеопазване“, профилактични прегледи на ЗОЛ над 18 години, формиране на групи от лица с рискови фактори за развитие на заболяване при ЗОЛ над 18 години, профилактични дейности при ЗОЛ над 18 години с рискови фактори за развитие на заболяване и програма „Майчино здравеопазване“. към НРД 2020-2022 г. за МД./ НРД за МД 2023-2025г.* 2. От лекарите специалисти по „Детски болести“ по Приложение 14/14а „Дейности на лекаря специалист по „Педиатрия“ по програма „Детско здравеопазване“, на лекаря специалист по „Акушерство и гинекология“ по програма „Майчино здравеопазване“ и на лекаря специалист по профилактика на ЗОЛ над 18 г. с рискови фактори за развитие на заболяване“ към НРД 2020-2022 г. за МД./ НРД за МД 2023-2025г.*	НЗОК	В рамките на бюджета на НЗОК за 2023г.	Предвидени средства в бюджета на НЗОК.	Регламентираната възможност дейностите по програми „Детско- и „Майчино здравеопазване“ да се изпълняват не само от специалист, но и от изпълнител на ПИМП е с оглед осигуряване на достъпа до медицински услуги във всички райони на страната, на живеещите в селата бременни жени, млади майки и деца.	Национално ниво
4.4.2. Регламентирана е и възможност дейностите по програми „Детско здравеопазване“ и „Майчино здравеопазване“ да се изпълняват не само от специалист, но и от изпълнител на ПИМП, с оглед достъпа до медицински услуги във всички райони на страната, на живеещите в селата бременни жени, млади майки и деца.	НЗОК	В рамките на бюджета на НЗОК за 2023г.	Предвидени средства в бюджета на НЗОК.	Достъпна медицинска помощ, както за децата, така и за бременните жени.	Национално ниво
4.4.1. Откриване на женски и детски консултации, нормативно и финансово обезпечаване на разширяването на функциите и обхвата и въвеждането на задължително безплатно наблюдение на бременни жени, кърмачки и новородени.					
4.4.1.1. Осигуряване дейността на Здравно-консултативните центрове за майчино и детско здраве,	МЗ	Бюджет на НППМДЗ	Брой специализирани	Подобряване на достъпа до здравни услуги за бременни,	Национално ниво

разкрити в изпълнение на дейностите по Националната програма за подобряване на майчиното и детско здраве.			консултации на родилки и бременни с патология на бременността. Брой допълнителни прегледи от специалист по АГ освен прегледите по реда на Наредба №26 за предоставяне на акушерска помощ на здравнонеосигурени жени и за извършване на изследвания извън Подобряване на достъпа до здравни услуги за бременни, родилки с патологична бременност Национално ниво 31 обхвата на задължителното здравно осигуряване на деца и бременни жени.	родилки с патологична бременност	
4.4.1.2. Осигуряване на изследвания и консултации в рамките на биохимичен скрининг на бременни за оценка на риска от раждане на дете болест на Даун, други анеуплоидии, спина бифида, аненцефалия и тежък дефект на коремната стена.	МЗ	Бюджет на НППМДЗ	Брой изследвания в рамките на биохимичния скрининг по програмата.	Подобрен достъп до здравни услуги за бременни и намаляване на риска от раждане на дете с вродени аномалии.	Национално ниво
4.4.2. Въвеждане на мерки за осигуряване на достъп до качествени медицински услуги на живеещите в селата бременни жени, млади майки и деца.					
4.5. Намаляване на преждевременната смъртност, особено на тази сред мъжете.					

4.6. Намаляване на общата заболяемост и превенция на социално значими болести, вкл. болести на сърцето и кръвоносната система, онкологични заболявания, заболявания водещи до трайна инвалидизация и др.					
4.6.1. Изпълнение на Национална програма за превенция на хроничните незаразни болести 2021-2025 г.	МЗ	Държавен бюджет	1. Брой проведени кампании и масови мероприятия; 2. Брой проведени обучителни мероприятия (курсове, семинари, лекции, видео прожекции); 3. Провеждане на скринингови прегледи и изследвания за водещи хронични незаразни болести	Повишена информираност на населението за рисковите фактори за здравето Ранно диагностициране на водещи хронични незаразни болести	Национално и регионално ниво
4.6.2. Провеждане на профилактични прегледи, изследвания, лечение и диспансеризация на военнослужещите и цивилните служители от Министерство на отбраната във Военномедицинска академия.	МО	В рамките на бюджета на МО	В допълнение към националната здравна система се поставя акцент върху здравословното състояние и се получава съответната здравна помощ и съвет при необходимост. Изградена административна	Със задължителен характер. Подобряване на профилактичните дейности и на здравния статус. Повишаване на здравната култура. Подобряване достъпа до здравни услуги	На територията на цялата страна

			система за осъществяване на лечебно-диагностичното и на профилактично-превантивното здравно медицинско обслужване.	Ранно диагностициране на онкологичните заболявания.	
4.6.3. Завишаване на честотата на официалния контрол на обекти за производство, преработка и дистрибуция на храни, осъществяван от БАБХ, при възникване на пандемии и епидемиологични заболявания	БАБХ	В рамките на бюджетите на съответните институции	1. Организиране на извънредни проверки при възникване на пандемии и епидемиологични заболявания	Общ брой извършени проверки в цялата страна; Брой издадени предписания; Брой връчени актове за установяване на административни нарушения; Общ брой затворени обекти/обекти с временно преустановена дейност; Възбранени и бракувани храни – общо количество.	На национално и регионално ниво Високо качество и безопасност на храните
4.6.4. Провеждане на обучения на различни групи от населението по първа долекарска помощ: кандидат-водители на МПС; служители на фирми и ведомства; учители, детегледачи, родители на деца до 8-год. възраст: служители на МВР.	БЧК	Бюджет на БЧК	Планира се да бъдат обучени по ПДП: - минимум 62 000 кандидат-водители на МПС; - минимум 2000 служители на фирми и ведомства; - минимум 250 учители, родители, детегледачи на деца до 8 г. възраст; - минимум 200 служители на МВР	Превенция на различните видове травматизъм. Организиране на обучителни курсове по първа помощ. Подобряване на здравната култура на участниците в движението по пътищата. Намаляване на смъртността при ПТП.	Национално ниво
4.7. Инвестиране във високи технологии в сферата на здравеопазването за гарантиране на по-висока ефективност и ефикасност на здравните грижи					

4.7.1. В извънболничната медицинска помощ.	НЗОК	В рамките на бюджета на НЗОК за 2023г.	Високоспециализираните дейности в извънболничната медицинска помощ се извършват от изпълнителите на СИМП, а високоспециализираните медико-диагностични изследвания се изпълняват в медико-диагностични лаборатории. Най-скъпо струващото изследване, което НЗОК заплаща в извънболничната медицинска помощ е ядрено-магнитният резонанс (ЯМР). НЗОК заплаща извършването на ЯМР под обща анестезия при деца и PET/CT по обща анестезия при деца.	Постигане на по-добра и качествена здравна грижа в доболничната медицинска помощ	Национално ниво
4.7.2. В болничната медицинска помощ.	НЗОК	В рамките на бюджета на НЗОК за 2023г.	НЗОК заплаща за високоспециализирана диагностика PET/CT и роботизирана лапароскопска хирургия в условията на болничната	По-висока ефикасност на здравните грижи.	Национално ниво

			медицинска помощ (БМП)		
4.8. Подобряване на контрола по отношение на трудовото законодателството, условията на труд и в областта на заетостта.					
4.8.1. Прилагане на изискванията за здравословни и безопасни условия на труд в Министерство на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия.	МО	В рамките на бюджета на МО	Спазване на разпоредбите на трудовото законодателство	Поддържане на работни взаимоотношения със службите по заетостта, както и различни форми на консултации с инспекциите по труда; Осигуряване на лични предпазни средства, специално работно облекло и работно облекло.	В структурите от системата на Министерство на отбраната
4.8.2. Извършване на проверки за спазване на здравословни и безопасни условия на труд.	МО	В рамките на утвърдения бюджет.	Брой извършени проверки.	Повишаване на ефективността на контрола за спазване на трудовото законодателство и в областта на заетостта.	На територията на цялата страна
4.8.3. Извършване на проверки за спазване на трудовото законодателство, здравословни и безопасни условия на труд и в областта на заетостта.	ИА ГИТ	В рамките на утвърдения бюджет на Агенцията.	Извършени проверки за спазване на трудовото законодателство и законодателството за насърчаване на заетостта.	Повишаване на ефективността на контрола за спазване на трудовото законодателство и в областта на заетостта.	Национално ниво.
4.8.4. Екип от ИФС работи по научно-изследователски проект „Факторна детерминираност на „икономиката в сянка“ и подходи за ограничаването ѝ в българското общество“	ИФС при БАН	Финансирането на проекта е от Фонд „Научни изследвания“ на МОН. Общият бюджет за втори етап на проекта, който обхваща 2022-2023 г. е на стойност 57	Публикуване на статии в списания и сборници; Изнасяне на доклади на национални и международни конференции; Изнасяне на лекции пред студенти от различни университети в	1. Описване на типичните сенчести икономически практики в условията на българската икономика. 2. Установяване на основните причини, поради които населението в активната икономическа възраст се включва в сенчести икономически практики.	На национално ниво По райони и региони на страната

		700 лв.	страната; Организиране на пресконференции и информация за медиите.	3. Идентифициране на основните фактори, обуславящи съществуването на сенчести икономически практики.	
4.9. Подобряване на чистотата на природната (вода, въздух, почви) и околната среда.					
4.9.1. Обезопасяване на опасни за здравето източници на замърсяване – сметища, производства, отпадъчни води и др.					
4.9.1.1. Опазване и подобряване състоянието на водните ресурси	Общини, ВиК оператори, ВиК асоциации	Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“ (ОПОС 2014-2020 г.) – планирани разходи за 2023 г.: 386 297 020 лв. ПУДООС/ в рамките на държавния бюджет.	Изградени/реконструирани мрежи и съоръжения за питейно-битово водоснабдяване (км, брой). Изградени/реконструирани ПСОВ (брой)	Водоснабдяване: допълнителен брой жители с достъп до подобро водоснабдяване (брой лица). Пречистване на отпадъчните води: допълнителен брой жители с достъп до подобро пречистване на отпадъчните води (екв. ж.).	Национално ниво
4.9.1.2. Подкрепа за осигуряването на достъп до вода и на устойчивото управление на водите	Общини, ВиК оператори, ВиК асоциации, Български ВиК Холдинг	Програма „Околна среда” 2021-2027 ПУДООС/в рамките на държавния бюджет	Нов или подобрен капацитет за пречистване на отпадъчни води (екв. ж.). Изградени/реконструирани мрежи и съоръжения за питейно-битово водоснабдяване (км, брой).	Жители, свързани към подобро обществено водоснабдяване (брой лица). Жители, свързани към поне вторично пречистване на отпадъчни води (брой лица).	Национално ниво
4.9.1.3. Намаляване на количеството депонирани битови отпадъци чрез изграждане на инфраструктура за оползотворяване на отпадъци	МОСВ, общини	ОПОС 2014-2020 г. – планирани разходи за	Допълнителен капацитет за рециклиране на отпадъци (т/год.).	Намалено количество на депонираните битови отпадъци (тона).	Национално ниво

		2023 г.: 59 038 623 лв.	Допълнителен капацитет за оползотворяване на битови отпадъци (за получаване на енергия) (т/год.).		
4.9.1.4. Насърчаване на прехода към кръгова и основаваща се на ефективно използване на ресурсите икономика	МОСВ, общини, НСОРБ	Програма „Околна среда” 2021-2027	Допълнителен капацитет за рециклиране на отпадъци (т/год.). Инвестиции в съоръжения за разделно събиране на отпадъци (евро).	Отпадъци, събрани разделно (т/год.) Рециклирани отпадъци (т/год.)	Национално ниво
4.9.1.5. Подобряване на защитата и опазването на природата, биологичното разнообразие и екологосъобразната инфраструктура, включително в градските райони, и намаляване на всички форми на замърсяване	МОСВ, общини	Програма „Околна среда” 2021-2027	Площ на рехабилитираната земя, за която се отпуска подкрепа (ха).	Рехабилитирана земя, използвана за зелени площи, социално жилищно настаняване, стопанско или друго ползване (ха).	Национално ниво
4.9.1.6. Изграждане на регионални съоръжения за третиране на отпадъците	МОСВ, общини	ПУДООС/ в рамките на държавния бюджет	Сключени договори за изграждане на екологична инфраструктура (брой договори; брой обхванати общини). Новоизградени регионални депа за битови отпадъци (брой).	Население (брой жители), обхванато от мярката.	Национално ниво
4.9.1.7. Закриване и рекултивация на съществуващи депа/ съоръжения за битови отпадъци, които не отговарят на изискванията на действащите нормативни актове	МОСВ, общини, ПУДООС	ПУДООС/ в рамките на държавния бюджет; ОПОС 2014-2020 г. – планирани	Извършена техническа рекултивация на депа (брой). Извършена биологична	Закрити/рекултивирани депа/съоръжения за битови отпадъци, които не отговарят на изискванията на действащите нормативни актове (брой).	Национално ниво

		разходи за 2023 г.: 13 194 212 лв.	рекултивация на депа (брой).		
4.9.1.8. Повишаване защитата на населението от свлачищни процеси	МОСВ, МРРБ, АПИ, общини	ОПОС 2014-2020 г. – планирани разходи за 2023 г.: 6 856 588 лв.	Укрепени свлачища (ха).	Намален брой жители в риск от свлачища.	Национално ниво
4.9.1.9. Насърчаване на адаптирането към изменението на климата, предотвратяването на риска от бедствия и устойчивостта, като се вземат предвид екосистемни подходи	МОСВ, общини	Програма „Околна среда” 2021-2027	Инвестиции в нови или усъвършенствани системи за наблюдение, готовност, предупреждение и реагиране при природни бедствия (евро). Национални и поднационални стратегии относно адаптирането към изменението на климата (бр.). Инвестиции в подкрепа на мерки за защита от неблагоприятни геодинамични процеси – нови или усъвършенствани (евро). Зелена инфраструктура, изградена или	Жители, ползващи се от мерки за защита от природни бедствия (брой лица). Жители, ползващи се от мерки за защита от наводнения (брой лица). Жители, ползващи се от мерки за защита от опустошителни пожари (брой лица).	Национално ниво

			усъвършенствана с цел приспособяване към изменението на климата (ха). Зона, обхваната от мерки за защита срещу опустошителни пожари (ха).		
4.9.1.10. Намаляване замърсяването на атмосферния въздух чрез понижаване количествата на ФПЧ ₁₀ /NO _x	МОСВ, общини	ОПОС 2014-2020 г. – планирани разходи за 2023 г.: 139 598 399 лв. ПУДООС	Проекти, насочени към намаляване количествата на ФПЧ ₁₀ и NO _x (брой).	Намалено количество на ФПЧ₁₀ (т/год.). Население, обхванато от мерките за намаляване на количествата на ФПЧ₁₀ (брой жители).	Национално ниво
4.9.1.11. Подобряване на защитата и опазването на природата, биологичното разнообразие и екологосъобразната инфраструктура, включително в градските райони, и намаляване на всички форми на замърсяване	МОСВ, общини	Програма „Околна среда” 2021-2027	Зелена инфраструктура, подкрепяна за цели, различни от адаптиране към изменението на климата (ха). Жилища с подменени отоплителни устройства на твърдо гориво (брой). Допълнителен капацитет за производство на енергия от възобновяеми източници (от които:	Жители, ползващи се от мерки за качеството на въздуха (брой лица). Спестени емисии на ФПЧ₁₀ (т/год.). Общо произведена енергия от възобновяеми източници (от които: електроенергия) (МВтч./год.).	Национално ниво

			електроенергия, топлинна енергия) (MW).		
4.9.1.12. Извършване на текуща оценка на качеството на атмосферния въздух (КАВ) и контрол на емисиите на вредни вещества от неподвижни източници на емисии	МОСВ, ИАОС, РИОСВ	В рамките на бюджетите на съответните институции	Осъществяване на ежедневен контрол върху качеството на атмосферния въздух посредством Националната автоматизирана система за контрол на качеството на атмосферния въздух (НАСККАВ). Калибриране на автоматичните газоанализатори за контрол на качеството на атмосферния въздух от Калибровъчна лаборатория – ИАОС (съгласно международния стандарт EN ISO БДС 17025) – достоверност на данните от измерванията, получени от НАСККАВ. Извършване на контролни проверки за измервания на емисиите от неподвижни източници съгласно	Осигурен достъп на обществеността до информация посредством публикуването на интернет страницата на ИАОС ежедневни, тримесечни и годишни бюлетини за КАВ; Осигурен достъп на интернет страницата на ИАОС до Система за информиране на населението за КАВ в реално време. Брой проверени автоматични газоанализатори за контрол на КАВ; Брой автоматични газоанализатори за емисионен контрол; Брой многоканални (многокомпонентни) анализатори за емисионен контрол; Брой проверени пробовземни устройства; Брой издадени сертификати от калибриране съгласно действаща система за управление на акредитираната лаборатория по Европейски стандарт БДС EN ISO/IEC 17025:2018.	Национално ниво

			утвърден от министъра на околната среда и водите график.	Брой извършени контролни проверки на неподвижни източници на емисии; Брой извършени проверки по ЗЧАВ на предприятия/обекти на територията на 15-те РИОСВ.	
4.9.1.13. Извършване на текуща оценка на състоянието на почвите в рамките на мониторинговата мрежа за почвен мониторинг – I ниво (широкомащабен мониторинг) и II ниво (вкисляване и засоляване)	МОСВ, ИАОС, РИОСВ	В рамките на държавния бюджет.	Пунктове за почвени проби, утвърдени в Годишната програма за почвен мониторинг (брой). Взети почвени проби (брой).	Оптимизиране на националните мрежи за наблюдение и контрол на състоянието на почвите.	Национално ниво
4.9.1.14. Изпълнение на мерки от Планове за управление на риска от наводнения за периода 2016-2021 г .	Отговорните институции съгласно посоченото в плановите документи	Държавен бюджет; ОПОС 2014-2020 г. – планирани разходи за 2023 г.: 5 482 439 лв.	Установени центрове за повишаване готовността на населението за адекватна реакция при наводнения (брой).	Жители, които се ползват от мерки за защита от наводнения (брой лица).	Национално ниво
4.9.2. Развитие на Националната система за мониторинг на околната среда (НСМОС)					
4.9.2.1. Осигуряване на достоверна и достатъчна по обхват информация за състоянието на околната среда	ИАОС	В рамките на държавния бюджет.	Разработени, внедрени и поддържани информационни системи за компонентите и факторите на околната среда, включително с публичен достъп.	Информационни системи за подсистемите на НСМОС (брой). Информационни системи с публичен достъп (брой).	Национално ниво
4.9.3. Намаляване емисиите на парникови газове чрез финансираните от Националния доверителен екофонд (НДЕФ) програми					
4.9.3.1. Изпълнение на проекти за енергийна ефективност (Инвестиционна програма за климата, Схема „Енергийна	НДЕФ, общини	НДЕФ (в зависимост от вида на обекта	Санирани обществени сгради – училища, ясли и	Население (брой жители), обхванато от мярката –	Национално ниво

ефективност“, Подпрограма „Енергийна ефективност на общинските училища и детски градини“)		и допустимостта му до безвъзмездно финансиране от други национални или европейски източници – от 20% до 70%); собствено съфинансиране (в зависимост от вида на обекта и договорената безвъзмездна субсидия).	детски градини, административни сгради, читалища, и др. (брой).	повишаване качеството на живот. Създадени временни работни места (брой). Количествена информация за намалението на емисиите на парникови газове и спестената енергия.	
4.9.3.2. Схема за насърчаване използването на електромобили (Инвестиционна програма за климата)	НДФЕ, общини, държавни институции	НДФЕ: - 20 хил. лв. за закупуване на изцяло електрически превозни средства категория М1 и N1; - 20 хил. лв. за закупуване на изцяло електрически превозни средства категория L7e и допълнителни надстройки за тях (до 50% от	Закупени електрически превозни средства категория М1 и N1, М2 и N2, и L7e (брой).	Повишаване обхвата на бенефициентите (брой). Количествена информация за намалението на вредните емисии и емисиите на парникови газове. Количествена информация за спестени горива.	Национално ниво

		стойността на надстройките); - 20 хил. лв. за бусове/ванове с не повече от 8 места за сядане без мястото за водача, категория М1 и капацитет на батерията до 30 kWh; - 20 хил. лв. за бусове/ванове с технически допустима максимална маса не повече от 3,5 t, категория N1 и капацитет на батерията до 30 kWh; - 30 хил. лв. за бусове/ванове с не повече от 8 места за сядане без мястото за водача, категория М1 и капацитет на батерията над 30 kWh; - 30 хил. лв. за бусове/ванове с технически допустима максимална маса не повече			

		от 3,5 t, категория N1 и капацитет на батерията над 30 kWh; - 40 хил. лв. за закупуване на изцяло електрически превозни средства с повече от 8 места за сядане без мястото за водача и технически допустима максимална маса не повече от 5 t, категория M2; - 40 хил. лв. за закупуване на изцяло електрически превозни средства с технически допустима максимална маса над 3,5 t, но не повече от 12 t, категория N2. Собствено съфинансиране – останалата част до 100%			

		от стойността на превозните средства.			
4.9.3.3. Изпълнение на проекти по Програма „Микропроекти“, водещи до директно или индиректно намаляване на емисиите на парникови газове или адаптация към климатичните промени и/или изпълнение на дейности, свързани със смекчаването и адаптацията към климатичните промени	НДЕФ, общини, държавни институции, НПО, БАН	НДЕФ – до 50 хил. лв.; собствено съфинансиране – при необходимост.	Изпълнени малки инфраструктурни проекти (доставка на апаратура, софтуер, изграждане на малка инфраструктура). Изпълнени договори за „меки“ проекти (анализи, стратегически доклади, средносрочни и дългосрочни прогнози и др.).	Население (брой жители), обхванато от мярката – повишаване качеството на живот. Създадени временни работни места (брой). Количествена информация за намалението на емисиите на парникови газове и спестената енергия.	Национално ниво
4.9.3.4. Оползотворяване на топлинната енергия на минералните води и като резултат – директно или индиректно намаляване на емисиите на парникови газове, чрез безвъзмездно предоставяне на средства за финансиране на част от ремонтните дейности/ разширяване/ изграждане на инфраструктура – общинска собственост, водещи до подобряване и повишаване на ефективното използване на ресурсите от минерални води	НДЕФ, общини	НДЕФ (50% от стойността на инвестиционния проект); собствено съфинансиране (50%).	Изпълнени договори за изграждане/ реконструкция/ разширяване на инфраструктура за минерални води (общинска собственост) и/или изградена/ реконструирана/ разширена линейна инфраструктура (км тръбопроводи, брой съоръжения).	Население (брой жители), обхванато от мярката – повишаване качеството на живот, по-здравословен начин на живот. Изградена и реконструирана общинска инфраструктура за минерални води (км, брой съоръжения).	Национално ниво
4.9.4. Ползване на природни ресурси от защитени територии – национални паркове					
4.9.4.1. Осъществяване на поддържащи и възстановителни дейности в горите на националните паркове със съпътстващо ползване на дървесина от местното население	МОСВ, дирекции на национални	В рамките на бюджетите на	Издадени разрешителни за ползване на	Осигурена възможност за местното население частично да задоволява	Регионално и общинско ниво

	те паркове (ДНП)	съответните институции	дървесина в рамките на поддържащите и възстановителните дейности в горите в националните паркове (брой).	нуждите си от дървесина срещу заплащане на такса.	
4.9.4.2. Ползване на недървесни горски продукти – гъби, билки от лечебни растения и диворастващи плодове, в националните паркове	МОСВ, ДНП	В рамките на утвърден за 2023 г. бюджет на ДНП.	Издадени разрешителни за събиране с търговски цели на гъби, билки от лечебни растения и диворастващи плодове в националните паркове (брой).	Осигурена възможност за местното население да ползва природни ресурси от националните паркове срещу заплащане на такса.	Регионално и общинско ниво
4.9.4.3. Предоставяне на пасищни площи за паша на домашни животни	МОСВ, ДНП	В рамките на утвърден за 2023 г. бюджет на ДНП.	Издадени разрешителни за ползване на пасищна площ (брой).	Осигурена възможност за местното население да ползва природни ресурси от националните паркове срещу заплащане на такса. Брой обхванати физически и юридически лица.	Регионално и общинско ниво
4.10. Подобряване на качеството и чистотата на храните.					
4.10.1. Разработване, координиране и прилагане на държавни политики в областта на безопасността и качеството на храните	МЗХ	В рамките на бюджетите на съответните институции	1. Разработване и актуализиране на нормативни актове в областта на безопасността и качеството на храните. 2. Изготвяне на информационни материали, ръководства и инструкции в	Актуализирани и изготвени проекти на нормативни актове (брой) в сферата на безопасността и качеството на храните; Брой изготвени информационни материали, ръководства и инструкции в областта на	Национално ниво Високо качество и безопасност на храните

			областта на безопасността и качеството на храните. 3. Изпълнение на Национална програма за предотвратяване и намаляване на загубата на храни (2021-2026 г.).	безопасността и качеството на храните • Брой изготвени информационни материали/ ръководства/ проведени консултации в областта на предотвратяване разхищението на храни	
4.10.2. Поддържане на система за официален контрол при производството, преработката и дистрибуцията на храни и материали и предмети, предназначени за контакт с храни, основана на определени принципи - степен на риска, гъвкавост, пропорционалност и др.	БАБХ	Административни разходи	1. Провеждане на ефективен контрол за спазване на изискванията на действащото законодателство за осигуряване на безопасност на храните по цялата хранителна верига	• Резултати от извършения официален контрол на храни: - Общ брой извършени проверки; - Издадени предписания; - Съставени Актове за установяване на административно нарушение (АУАН); - Възбранени и бракувани храни; - Общ брой затворени и с временно преустановена дейност обекти. • Цифров анализ за средните стойности на ефективността на извършения официален контрол: - Издадени предписания; - Съставени АУАН.	На национално и регионално ниво Високо качество и безопасност на храните

			2. Участие на контролния орган по храните в операции с международен характер за предпазване на потребителите от измами, заблуди и незаконни практики с храни	Участия в организираната от Европол и Интерпол международна операция OPSON, насочена срещу разпространението на фалшифицирани и неотговарящи на стандартите хранителни продукти и напитки. Резултати от извършените действия, свързани с операция OPSON и други измами и заблуди с храни - установени несъответствия, унищожени храни и предприети действия.	
4.10.3. Поддържане на официални регистри на обектите за производство, преработка и дистрибуция на храни, хранителни добавки и материали и предмети, предназначени за контакт с храни.	БАБХ	В рамките на бюджетите на съответните институции	1. Поддържане на Национален електронен регистър на обектите за производство, преработка и дистрибуция с храни, материали и предмети за контакт с храни. 2. Поддържане на Регистър на хранителните добавки и храните, предназначени за употреба при интензивно мускулно натоварване,	Брой регистрирани обекти и списъци за производство и търговия с храни по видове Общ брой на регистрираните хранителните добавки и храни, предназначени за употреба при интензивно мускулно натоварване, пуснати на пазара на Република България	На национално ниво Високо качество и безопасност на храните

			пуснати на пазара на Република България 3. Поддържане на Национален регистър на бизнес операторите, които извършват търговия с храни от разстояние.	Общ брой на бизнес операторите, които извършват търговия с храни от разстояние.	
4.10.4. Поддържане на високи стандарти за качеството на храни.	БАБХ	Бюджет	1. Извършване на допълнителни проверки на регистрираните обекти за производство на храни по БДС, утвърдени и браншови стандарти	Брой на регистрираните обекти по видове храни; Брой извършени проверки; Брой предприети действия.	На национално и регионално ниво Високо качество и безопасност на храните
Направление 5 – Разработване на адекватна миграционна (външна и вътрешна) и имиграционна политика.					
5.1. Усъвършенстване на отчитането на вътрешната и външната миграция					
5.1.1 Поддържане на база данни (електронен регистър) на граждани на трети страни (ГТС), на които са предоставени социални консултации и услуги от БЧК.	БЧК	Бюджети на проекти, изпълнявани от БЧК в подкрепа на ГТС.	Предоставени социални услуги на ГТС.	Увеличен обхват на ГТС с предоставени консултации и услуги. Изпълнение: Брой предоставени услуги.	Национално ниво. Изпълнява се от Областните съвети на БЧК в страната и НС на БЧК в София.

5.1.2. Разработване на научно-приложен проект: „Българската миграция в началото на ХХІ век – детерминанти, квалификация, устойчивост на завръщането“	Институт за икономически изследвания при БАН	Бюджетна субсидия на БАН (разходите не могат да бъдат конкретизирани, тъй като финансирането не е проектно)	Идентифициране на детерминантите на българската емиграция. Сравнителен анализ на нивото на образование и квалификация на напусналите и на останалите в страната. Оценка на устойчивостта на завръщането на хората с миграционен опит.	Категоризиране на типовете мигранти от гледна точка на изпращащата страна – потенциални, завърнали се, циркулярни, трайно установили се в чужбина. Групиране на социодемографските и икономическите характеристики на мигрантите в зависимост от техните нагласи – да заминат, да останат или да се завърнат. Идентифициране на нивото на образование, практикувани професии и трудова реализация на българите, установили се в чужбина, в сравнение с други мигрантски общности и с населението в страната. Оценка на устойчивостта на завръщането и на конкурентоспособността на завърналите се по време на престоя им в чужбина.	Национално ниво
5.2. Развитие на имиграционна политика за привличане на българи, живеещи в чужбина					
5.2.1. Удостоверяване на български произход.	ИАБЧ	Бюджет ИАБЧ	Удостоверяване на български произход	1 300-1 500 обработени заявления	Национално ниво
5.3. Въвеждане на специални мерки и дейности, насочени към етническите българи, живеещи извън територията на страната.					
5.3.1. Оптимизиране броя на местата по държавни висши училища (ДВУ) за кандидат-студенти от българските общности зад граница с цел успешна бъдеща професионална реализация в България.	ДВУ	За сметка на трансфера от ДБ за ДВУ	Приемане на студенти и докторанти по реда на ПМС №103/1993г.	Брой студенти от българските общности зад граница, приети за обучение в държавни висши училища	Международно и национално ниво
5.3.2. Създаване на условия за подпомагане на обучението, организирано в чужбина по български език и литература, история и география на България и на допълнителни	МОН	Осъществява се финансово, организацион-	Провеждане на обучения и допълнителни	- Увеличен брой държави и населени места, в които	Международно и национално ниво

училищни дейности за съхраняване на националното самосъзнание, култура и традиции.		но и методическо подпомагане на българските неделни училища (БНУ) в чужбина. За учебната 2022/2023 г. се подпомагат 257 БНУ по ПМС № 90/2018 г. и 136 БНУ по НП „Роден език и култура зад граница“	училищни дейности на деца и ученици в 393 български неделни училища в чужбина	функционират български неделни училища. - Увеличен брой български неделни училища в чужбина. - Увеличен брой деца и ученици, изучаващи български език, история и география на България. - Засилен интерес сред българите в чужбина към съхраняване на българското национално самосъзнание, култура и традиции.	
5.3.3. Провеждане на информационна кампания по Национална програма „Популяризиране на висшето образование и улесняване на достъпа за кандидатстване на лица от българска народност, живеещи в чужбина, за обучение в български висши училища“ съгласно ПМС 103/1993 г. и ПМС 228/1997 г.	МОН, ИАБЧ	Програмен бюджет на МОН, Бюджет на ИАБЧ	Информационната кампания се провежда в Република Северна Македония, Република Албания, Република Сърбия, Украйна (онлайн), Република Молдова (онлайн) и Република Косово	Брой сътрудничества по дестинации Брой участници	Международно и национално ниво
5.3.4. Реализиране на проекти, които да бъдат финансирани в рамките на средствата, предвидени в приетата с РМС №259 от 16 април 2020 г. Програма за подкрепа на организации на български общности в Република Албания, Република Сърбия, Република Косово, Украйна и Република Молдова и на граждани на Република Северна Македония с българско самосъзнание.	МВнР	В рамките на бюджета на съответната отговорна институция	Програмата е насочена към подпомагане на организации на българските общности в посочените държави.	Подкрепа на българските общности в посочените държави	Международно ниво
5.3.5. Подпомагане на дейността на българските неделни училища чрез оказване на съдействие по компетентност от	МВнР	В рамките на бюджета на	Принос по компетентност за изпълнение на	Оказано съдействие по компетентност	Международно и национално ниво

страна на МВнР и българските дипломатически представителства.		отговорните институции	политиките и приоритетите на МВнР към българските граждани и общности зад граница.		
5.3.6. Активизиране и разширяване сферите на сътрудничеството с диаспорите от български емигранти в чужбина.	ИАБЧ	Бюджет ИАБЧ	Конкурс за народно пеене „Любка Рондова” Конкурс за литература „Ст. Гечев”; Конкурс за изобразително изкуство „България в моите мечти”.	60-80 - участници от 10-11 държави 100-120 участници от 10-11 държави 180 участници от 13-15 държави	Национално ниво
5.3.7. Разработване на политика за завръщане на етнически българи	ИАБЧ	Бюджет ИАБЧ	Издателска дейност на ДАБЧ: издаване на книги, календари с рисунки на децата от конкурси, сборници. Организиране и участие във форуми, фестивали и кръгли маси, детски конкурси, осигуряване на наградни фондове за конкурси за есе и рисунки.	Издадени книги, календари, Провеждане на 5-7 форума и/или конкурси за деца на родолюбива тематика	Международно и национално ниво
5.3.8. Международен фестивал на българските деца „Аз съм българче“ 2023	ИАБЧ – официален партньор	Бюджет на ИАБЧ	ИАБЧ е основен съорганизатор на асоциация за култура „Т.А.Н.Г.Р.А“-	Стотици български деца от 6-8 държави участват в 3 конкурса за рисунка, литература и народно творчество.	Международно и национално ниво

			Мадрид и партньор при провеждането на фестивала, осигурява награди за два от конкурсите, провежда кръгла маса.	Няколко десетки български деца участват в заключителния етап на фестивала (гала-концерт, изложба, игротека). Брой участници	
5.3.9. Форум „Career Show 2023“	ИАБЧ – официален партньор	Бюджет на ИАБЧ	Кариерен форум в България, презентации на фирми, лекции	Очакват се над 2000 участници в програмата на проявата	Национално ниво
5.3.10. Международен младежки фестивал на изкуствата (ММФИ) „Музите“- Созопол	ИАБЧ – официален партньор	Бюджет на ИАБЧ	Изложби, концерти, театрални спектакли	Очакват се стотици участници, българи от Сърбия, Молдова, Украйна, Франция, Италия.	Международно и национално ниво
5.3.11. Проект “Транснационални социални услуги” (2022 - 2023 г.) - ръководител за ИИНЧ: доц. д-р Стоянка Черкезова	Координатор: Университет за приложни науки в Хамбург, Германия; Партньори: Диакония, Хамбург; ИИНЧ, БАН; БРТИМ, Русе	Еразъм +	а) Пилотно създаване на мрежа от социални работници, институции, НПО и учени от България и Германия за взаимно обучение, обмяна на опит и сътрудничество при оказване на транснационални социални услуги за мобилни граждани в Европа.	а) Проектът спомага за подобряване на услугите за уязвими мобилни граждани в Европа. Създава условия за разработване на предложения за промени в някои публични политики на национално и наднационално равнище. Въздейства в крайна сметка за създаване на възможности за подобряване на положението на мигрантите от България в Германия	а) Национално ниво
5.4. Развитие на административен капацитет и провеждане на обществени дебати относно оценка на въздействието и ролята на миграциите за социално-икономическото развитие на страната.					
5.5. Периодичен преглед на съществуващото законодателство, създаване и поддържане на единна нормативна база, регулираща миграционните проблеми.					
5.6. Подобряване на информационното осигуряване и създаване на административен регистър за мигранти и имигранти.					

5.6.1. Усъвършенстване на електронната платформа за онлайн кандидатстване за приемане за обучение на студенти и докторанти във висшите училища в РБ	МОН	Бюджет на МОН	Създаден пилотен модул „Кандидат-студентска кампания“, позволяващ регистрация на кандидатите, прикачване и проверка на документите им	Създаване на пилотен модул „Кандидат-студентски изпити“ и успешно проведена кандидат-студентска кампания 2023 г.	Международно и национално ниво
5.6.2. Поддържане регистъра на ИАБЧ. Актуализиране на информацията.	ИАБЧ	Бюджет на ИАБЧ	Регистър	Актуализация на регистъра: 750-850 организации, училища, църковни, общини, медии.	Национално ниво
5.6.3. Електронен портал за информация и общуване „Родина“.	ИАБЧ	Бюджет на ИАБЧ	Електронен портал за информация и общуване „Родина“	220-250 информации основно за събития в българските общности в чужбина, публикувани в ел. бюлетин „калейдоскоп“	Национално ниво
5.6.4. Електронен портал за информация и консултация „Родина Консулт“.	ИАБЧ	Бюджет на ИАБЧ	Електронен портал за информация и консултация „Родина Консулт“.	Над 300-320 текста в 6-7 рубрики	Национално ниво
5.7. Създаване на условия за културна и социална интеграция на имигранти и членове на техните семейства в българското общество.					
5.7.1. Приемане на документи и провеждане на конкурси за приемане на студенти, докторанти и специализанти от българска народност, живеещи извън Република България за обучение и специализация по реда на ПМС №103/1993 г. и ПМС №228/1997 г.	МОН, ИАБЧ	Бюджет на МОН, Бюджет на ИАБЧ	Работа в комисията по приемане на студенти, докторанти и специализанти	Повишен достъп до обучение и специализация в български държавни висши училища	Национално ниво
5.7.2. Реализация на творчески проекти, тематично обвързани със социални проблеми от етнически характер или човешки права под формата на национални кампании . Насърчаване на творчески дейности с групи в неравностойно положение и непредставени социални групи в творчески процеси и овластяване на социални	Национален фонд „Култура“	Програма за финансово подпомагане в областта на културата „Социално ангажирани изкуства“ .	Брой подкрепени проекти	Повишаване на достъпа до социално ангажирано изкуство и послания. Генериране на енергия и желание за положителна социална промяна чрез изкуство, което засяга и	Национално ниво

групи/представители на дадена социална група чрез изкуство. Насърчаване на дейности, свързани с бежанци и пострадали от военни и хуманитарни кризи (включване на творци, публики, тематики, произведения или съвместни инициативи).	Подкрепа с публични средства на проекти на стойност до 20 000 лв. на проект. Забележка: Към датата на публикуване на настоящата <i>Индикативна програма</i> на НФК – 31 март 2023 г. (https://ncf.bg/bg/novini/indikativna-programa-za-2023-g-na-nacionalni-ja-fond-kultura/320), Закон за държавния бюджет за 2023 г. не е гласуван от Народното събрание на Република България, поради което липсва конкретен размер на финансирането, предоставено на Националния		адресира обществено значими социални теми. Създаване на предпоставки за позитивна промяна в нагласите и ангажираността на обществото като цяло по различни социални казуси. Привличане на внимание и ресурси към социално значими теми.	

		фонд „Култура“.			
5.7.3. Организиране на съвместни инициативи на граждани на трети страни (ГТС) с български граждани.	БЧК	Бюджети на проекти, изпълнявани от БЧК в подкрепа на ГТС.	Провеждане на 60 информационни сесии с ГТС. Организиране на съвместни инициативи на ГТС с български граждани.	а/ брой проведени информационни сесии. б/ брой състояли се съвместни инициативи.	Национално ниво
5.7.4. Изпълнение на интеграционни мерки за подпомагане социалното включване на граждани на трети страни (ГТС).	БЧК	Бюджети на проекти, изпълнявани от БЧК в подкрепа на ГТС	Организиране на 27 курса по български език за ГТС. Предоставяне на интеграционна подкрепа на бежанци.	а/ брой проведени курсове по български език и брой успешно завършили курсовете ГТС. б/ брой лица с предоставена интеграционна подкрепа.	Национално ниво
5.8. Регламентиране на процедури за легализирането на образованието и придобитите професии на имигрантите.					
5.9. Провеждане на информационни кампании сред населението за запознаване с нравите, обичаите и културата, а също и с проблемите на имигрантските общности, пребиваващи на територията на страната.					
Направление 6 – Значително намаляване на броя на емигриращите млади хора в репродуктивна възраст.					
6.1. Осигуряване на заетост и намаляване на безработицата сред младите хора					
6.1.1. Проект „Готови за работа” по ОП РЧР 2014-2020 г.	МТСП, АЗ	ИМЗ, ЕСФ/ОП РЧР 2014-2020г. 15 368 218 лв.	Идентифициране и активиране на неактивни лица до 29 г. вкл.	18 810 неактивни участници на възраст 15- 29 г. вкл., извън обучение или образование, от които 6 230 при напускане на операцията са ангажирани с образование/обучение, получават квалификация или имат работа, включително като самостоятелно заети лица. Организиране и провеждане на 144 бр. трудови борси за	Национален обхват

				среща на представителите на целевата група с работодатели. Брой младежи, посетили трудовите борси - 4 320 лица.	
6.1.2. Операция „Младежка заетост +” по П РЧР 2021-2027г.	МТСП, АЗ	ЕСФ+/П РЧР 2021-2027 г. 188 000 000 лв.	Заетост	15 200 неактивни и безработни младежи, вкл. продължително безработни, от които 9 120 при напускане на операцията имат работа, вкл. като самостоятелно заети лица	Национален обхват
6.1.3. Проект "Нова възможност за младежка заетост" по ОП РЧР 2014-2020 г.	МТСП, АЗ	ИМЗ, ЕСФ/ОП РЧР 2014-2020г. - 161 319 305 лв.	Стажуване; Обучение; Заетост	Общо 35 500 безработни лица до 29 г. вкл., от които общо 27 200 завършват интервенция.	Национален обхват
6.1.4. Програма „Старт на кариерата”	МТСП, АЗ	Държавен бюджет	Заетост	Осигуряване на заетост на младежи до 29 г. възраст.	Национален обхват
6.1.5. Субсидиране на заетостта на различни подгрупи младежи – продължително безработни, без трудов опит, с трайни увреждания, както и младежи от специализирани институции или ползващи социални услуги в общността от резидентен тип, завършили образованието си (чл.36, ал.1, чл.36, ал.2 и чл.36а).	МТСП, АЗ	Държавен бюджет	Заетост	Осигуряване заетост на младежи до 29 г. възраст.	Национален обхват
6.1.6. Насочване към обучения на работното място (стажуване на безработни младежи без професионален опит и чиракуване на младежи с ниско образование и без квалификация под ръководството на наставник (чл.41 и чл.41а от ЗНЗ)	МТСП, АЗ	Държавен бюджет	Заетост	Осигуряване на стажуване и чиракуване на младежи и суми за наставници.	Национален обхват
6.1.7. Взаимодействие с образователните институции – сключване на договори с висшите училища и професионалните гимназии по жп транспорт за провеждане на стажове и практики на студентите и учениците и последващото им назначаване на работа чрез Стажантска програма, Стипендиантска програма и Програма за развитие на кадрите чрез обучение на млади специалисти във ВУЗ.	Държавно предприятие „Национална компания Железопътна инфраструктура“ (ДП НКЖИ)	В рамките на бюджета на ДП НКЖИ.	Търсене и наемане на персонал с цел осигуряване на кадри с подходяща квалификация.	Брой сключени договори за сътрудничество. Брой нает персонал.	Национално ниво – поддържане на железопътната инфраструктура на територията на цялата страна.

6.1.8. Активиране на икономически неактивни младежи до 29 години от младежките медиатори	МТСП	Програмен бюджет на МТСП	Активирани младежи	1200	Национален обхват
6.1.9. Осигуряване на възможности за включване в обучение на работното място (чиракуване, стажуване, дуално обучение) и в заетост на безработни младежи до 29 години	МТСП	Програмен бюджет на МТСП	Включени в заетост младежи	900	Национален обхват
6.2. Подобряване на условията на труд, заплащането и качеството на заетостта.					
6.2.1. Осигуряване на възможности за спорт на военнослужещите, служителите, курсантите и преподавателите от Министерство на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия.	МО	В рамките на бюджета на МО	Организиране на държавни военни първенства и шампионати	Стимулиране мотивацията за здраво тяло, спорт и усъвършенстване на физическата и бойна подготовка	На територията на цялата страна
6.2.2. Включване на млади преподаватели, докторанти и постдокторанти в национални и международни научни програми/проекти	МОН, Висши училища	В рамките на бюджетите на съответните институции	Участие в различни образователни и научни проекти и дейности	Личностно, професионално и академично развитие	Локално ниво
6.2.3. Създаване на условия за повишаване на квалификацията на преподавателския състав в Национална спортна академия, вкл. и за придобиване на ОНС „Доктор“.	ДВУ (НСА)	В рамките на бюджета на НСА	Обучение на младите асистенти за придобиване на ОНС „Доктор“.	Повишаване на квалификацията на младите преподаватели.	Локално ниво
6.2.4. Предоставяне на възможности за ползване на учебно-спортните бази на НСА с цел почивка на преподаватели и служители на Академията.	ДВУ (НСА)	Не се предвижда финансиране от бюджета на НСА	За почивка се предоставят учебно-спортните бази, стопанисвани от Академията – една морска и три планински.	Подобряване на условията за отдих.	Локално ниво
6.2.5. Възможност за безплатно спортуване на студентите от НСА за времето на обучението им.	ДВУ (НСА)	Не се предвижда финансиране	На студентите им се предоставя възможността да спортуват на всички спортни съоръжения и бази, стопанисвани от Академията (безплатно или на	Поддържане на добро ниво на двигателна активност като превенция на заболяванията и подобряване условията на отдих и труд.	Локално ниво

			преференциални цени). Предлагат се и организирани занимания по различни видове спорт.		
6.2.6. Финансови стимули за млади преподаватели, докторанти и постдокторанти чрез включването им в редица научни проекти (национални и международни).	ДВУ(НСА), МОН, НПО, ЦРЧР	Бюджети по проекти	Участие в различни образователни и научни проекти и дейности.	Личностно, професионално и академично развитие.	Локално ниво
6.3. Осигуряване на равен достъп до качествено образование и възможности за учене през целия живот.					
6.3.1. Подпомагане на висшето военно образование и образованието за военноинвалидите и военнопострадалите, в т.ч. и децата на военнослужещите, загинали при или по повод изпълнение на военната служба	МО	В рамките на бюджета на МО	Заплащане на обучението на офицерите, сержантите, войниците, служителите и курсантите във висшите военно-учебни заведения и изпълнение на чл. 95 (7) т.3 от ЗВО Осигуряване на стипендии на децата на загинали при или по повод изпълнение на службата военнослужещи, съгласно чл. 22би от ЗОВСРБ.	Осигуряване на заетост и възможност за развитие чрез образование и учене през целия живот.	На територията на цялата страна
6.3.2. Финансиране на обучението, включително и защитата на дисертационен труд на докторантите, обучавани за нуждите на Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия	МО	В рамките на бюджета на МО	Насърчаване и подпомагане на научните изследвания на военнослужещи и цивилни служители	Предоставяне на възможност за развитие на образованието, принос към военно-образователната система с квалифициран и подготвен научно-	На територията на цялата страна

			с осигуряване на финансови средства за обучението и защитата на дисертационен труд	преподавателски и изследователски състав	
6.3.3. Организиране и провеждане на ежегоден национален конкурс „Млади таланти“	МОН	Бюджет на МОН	Стимулиране и подпомагане на младите научни таланти чрез провеждане на ежегоден национален конкурс „Млади таланти“	Брой подадени проекти	Национално ниво
6.3.4. Организиране участието на млади учени в Ежегодния Европейски конкурс за млади учени (EUCYS) и в Европейското младежко научно изложение EXPO Science Europe 2023 г.	МОН	Бюджет на МОН	Стимулиране и подпомагане на младите научни таланти	Участие на млади учени в ежегодния Европейски конкурс за млади учени и в Европейското младежко научно изложение EXPO	Европейско ниво
6.3.5. Наредба за условията и реда за планиране, разпределение и разходване на средствата, отпускани от ДБ за присъщата на ДВУ научна и художественотворческа дейност	ДВУ	За сметка на трансфера от ДБ за ДВУ	Предоставяне на средства от държавния бюджет на държавните висши училища за научна или художественотворческа дейност в зависимост от постигнатите резултати	Брой привлечени докторанти и/или млади учени в състава на ДВУ; Брой привлечени докторанти и/или млади учени извън структурите на ДВУ	Национално ниво
6.3.6. Конкурси за млади учени и постдокторанти на Фонд „Научни изследвания“ (ФНИ)	МОН	Бюджет на МОН; Бюджет - ФНИ	Стимулиране на постдокторанти и млади учени чрез конкурси на ФНИ	Брой финансирани проекти	Национално ниво
6.3.7. Конкурси по дейностите „Мария Склодовска-Кюри“ (MSCA) по Рамкова програма на ЕС „Хоризонт Европа“	МОН	Рамкова програма „Хоризонт Европа“	Стимулиране на докторанти и млади учени чрез конкурси по дейностите „Мария Склодовска-Кюри“	Брой успешни проекти	Европейско ниво

			(MSCA) по Рамкова програма на ЕС „Хоризонт Европа		
6.3.8. Организиране и провеждане на ежегоден конкурс и церемония за награди „Питагор“	МОН	Бюджет на МОН	Укрепване и развитие на българската наука	Брой връчени награди	Национално ниво
6.3.9. Изпълнение на Национална програма „Млади учени и постдокторанти - 2“	МОН	Бюджет на програмата	Увеличаване броя на младите хора, избиращи научна кариера, провеждане на висококачествени фундаментални и иновационни научни изследвания по актуални теми и развитие на сътрудничество с учени от други сектори и страни	Брой подкрепени млади учени в ДВУ или НО; Брой финансирани грантове на постдокторанти в ДВУ или НО	Национално и международно ниво
6.3.10. Изпълнение на Национална научна програма „Петър Берон. Наука и иновации с Европа“ (ПЕТЪР БЕРОН И НИЕ)	МОН	Бюджет на програмата	Увеличаване броя на перспективните учени с международно признати научни резултати, които работят в български висши училища и научни организации; Повишаване качеството и количеството на научната продукция в България; Възстановяване на научния капацитет на национално ниво и създаване на	Брой финансирани проекти с участието на учени с международно признати научни резултати, които работят в български висши училища и научни организации	Национално и европейско ниво

			основа за развитие на високотехнологично общество		
6.3.11. BG05M2OP001-2.013 „Студентски практики 2“. Период на реализиране на проекта: 13.01.2020 г. – 31.12.2023 г.	МОН	ОП НОИР Размер на БФП: 46 000 000 лв.	Резултати за 2022 г.: - Брой студенти, включени в студентски практики – 42 010; - Студенти в област на висше образование „педагогически науки“, успешно приключили – 5854; - Студенти в технически специалности, включени в практическо обучение – 6466; - Студенти в област на висше образование „природни науки, математика и информатика“ – 1731	- Подобряване на практическите умения на студентите, в зависимост от нуждите на пазара на труда; - Укрепване на връзките между висшите училища и работодателите и повишаване на ефективността на партньорства между тях. Целеви стойности: - Брой студенти, включени в студентски практики – 44 000; - Студенти в област на висше образование „педагогически науки“, успешно приключили – 6 000; - Студенти в технически специалности, включени в практическо обучение – 7 000; - Студенти в област на висше образование „природни науки, математика и информатика“ – 2 700.	Национално ниво
6.3.12. Обучение на активни и елитни спортисти.	НСА	Бюджет на НСА	Учебният процес на елитните и активните спортисти при необходимост се съобразява с техния индивидуален	Възможност за съчетаване на състезателна кариера и обучение.	Локално ниво

			спортно-състезателен календар.		
6.3.13. Възможност за обучение на младежи от социални домове.	НСА	Бюджет на НСА	Младежите от социалните домове са освободени от такса за обучение.	Осигуряване на равен достъп до качествено образование.	Локално ниво
6.3.14. Проект „Динамика на неравенствата във висшето образование и обучението за възрастни: Сравнителен анализ на социалната справедливост“ – JustEdu – 2020-2024, сайт: https://justedu2020.eu/	ИФС-БАН	Проектът се финансира от Национална програма „Вихрен“. За 2023 г. финансирането е в размер на 264 550 лв.	1). Публикуване на статии в списания и сборници. 2). Изнасяне на доклади на национални и международни конференции.	- Изграждане на капацитет за анализ на политики в сферата на ученето през целия живот. - Изграждане на капацитет за анализ на данни от международни сравнителни изследвания, свързани с ученето през целия живот.	На национално ниво – анализ на фактори и политики, влияещи върху участието в ученето през целия живот и образованието за възрастни. В международен сравнителен план – сравнителен анализ на участието в ученето през целия живот и образованието за възрастни, както и на обуславящите го фактори и политики, в различните европейски страни.
6.4. Създаване на възможности за облекчения при кредитиране за закупуване на жилища, обзавеждане и подобряване на жилищните условия.					
6.4.1. Данъчно облекчение за млади семейства, регламентирано в чл.22а от Закона за данъците върху доходите на физическите лица (ЗДДФЛ)	МФ	Сумата на направените данъчни разходи в държавния бюджет.	Облекчението има социална цел и е насочено към подпомагането на млади семейства. Облекчението се изразява в намаляване на годишната данъчна основа на данъчно	Данъчното облекчение се ползва с деклариране на обстоятелствата, свързани с него в годишната данъчна декларация, както и при условие, че не се ползва от другия съпруг.	Национално ниво

			задълженото лице до 35-годишна възраст с направените през годината лихвени плащания (по първите 100 000 лв. от главницата) по ипотечен кредит за закупуване на жилище, когато ипотекираното жилище е единствено за семейството, по ред и при условия, регламентирани в закона.		
6.4.2. Осигуряване настаняването във ведомствени жилища и общежития за военнослужещите и служителите на Министерство на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия.	МО	В рамките на бюджета на МО	Осигуряване настаняването във ведомствени жилища и общежития.	Брой настанени военнослужещи и служители на Министерство на отбраната.	На територията на цялата страна
6.4.3. Осигуряване настаняването в общежитията, стопанисвани от НСА на преподаватели и служители на Академията.	НСА	Не се предвижда финансиране	Осигуряване настаняването във ведомствени общежития.	Облекчаване бюджета на ползвателите на общежитията (преподаватели и служители).	Локално ниво
6.5. Създаване на условия за преодоляване на бедността и социалната изолация сред младежите в неравностойно положение.					
6.5.1. Възможност за обучение и настаняване на младежи от социални домове	НСА	В рамките на бюджета на НСА	Ползват общежитията без класиране, като заплащат 30% от цената. Имат възможност за стипендии (с предимство). С Решение на Ректорския съвет	Възможности за обучение и социализация. Чрез финансовите облекчения и стимули се предоставят условия на младежите за пълноценно участие в учебния процес.	Локално ниво

			могат да получат финансова помощ или облекчения при провеждане на задължителните учебни курсове.		
6.6. Създаване на условия за пълноценно социално развитие на младите хора (вкл. създаване на семейство, отглеждане и възпитание на деца и активно участие в гражданското общество).					
6.6.1. Осигуряване на дейности за насърчаване на социално отговорно поведение чрез проекти, реализирани по Национална програма за изпълнение на младежки дейности по чл. 10 а от Закона за хазарта.	ММС	Бюджет на ММС за 2023 г. – 6 600 000 лв.	Реализирани проекти по програмата	Брой финансирани проекти; Брой обхванати младежи на възраст от 15 до 29 години; Брой предоставени услуги за подкрепа развитието на младите хора; Видове предоставени услуги за подкрепа развитието на младите хора	Национално ниво
6.6.2. Осигуряване на възможности за включване в дейности и инициативи за придобиване на социални умения и компетентности, насърчаване на гражданската активност, толерантността и личностното израстване по Национална програма за младежта (2021–2025)	ММС	Бюджет на ММС за 2023 г. – 800 400 лв.	Финансирани проекти за младежки дейности в 5 тематични области: 1.Неформално обучение за придобиване на умения и ключови компетентности; 2.Екология и опазване на околната среда; 3.Свободно време, творчество и култура; 4. Насърчаване на здравословен начин на живот;	Брой финансирани проекти; Брой обхванати младежи на възраст от 15 до 29 години.	Национално ниво

			5.Толерантност и европейска принадлежност		
6.6.3. Проект №КП-06-Н35/4 „Психологични детерминанти на нагласите към емиграция и жизненото планиране при младите хора, в контекста на демографските предизвикателства в България” (12.2019-12.2023) – ръководител доц. д-р Диана Бакалова	ИИНЧ-БАН	Финансиран от ФНИ, МОН; б/ ~29000 лв.; в/ ~3200 лв.	а) Повишаване на квалификацията и опита на учените от екипа, вкл. 1 кандидат за докторска степен и 1 млад учен; б) Научни публикации в реферирани/индексирани издания (4 бр.); доклади с презентации за научни форуми (4 бр.); брошура с резултати от проекта; препоръки за политики, насочени към въздействие върху нагласите към емиграция на младите хора в контекста на демографските предизвикателства в България, както и препоръки за включване в системата на формалното образование на учителна програма за изграждане на	б) Популяризация на дейностите и резултатите от проекта сред научната общност, отговорните институции и експерти в областта на (е)миграцията, чрез подготовка и разпространение на брошура по проекта; чрез участие с доклади (4 бр.) в международен научен форум – Европейски конгрес по психология в Брайтън, Англия; чрез медиите (вкл. БТА, фейсбук страница на проекта, уебсайта на ИИНЧ-БАН, уебсайта на БАН), публикуване на научни статии/студии в реферирани/индексирани научни издания (4 бр.)	а) Национално ниво

			умения за жизнено планиране; финален доклад по проекта.		
Б. Приоритет II. Преодоляване на негативните последици от остаряването на населението и подобряване на качествените характеристики на човешкия капитал					
Направление 7 – Възприемане на комплексен междусекторен подход за активен и продуктивен живот на възрастните хора в добро здраве. Адаптиране на социалните системи към демографските промени и остаряването на населението – пазар на труда, пенсионна система, социално подпомагане и грижи, здравеопазване, образование, култура и др.					
7.1. Изпълнение на Национална стратегия за активен живот на възрастните хора в България (2019-2030 г.).					
7.1.1. Адаптиране на пазара на труда към остаряването на населението и към необходимостта от повишаване на качеството на живот на възрастните хора.					
7.1.1.1. Национална програма „Помощ за пенсиониране”	МТСП, АЗ	Държавен бюджет	Заетост	Осигуряване на заетост на лица над 58 - годишна възраст.	Национален обхват
7.1.1.2. Насърчаване на работодателите да наемат на работа безработни лица над 55-годишна възраст чрез предоставяне на средства за трудови възнаграждения, социални и здравни осигуровки (чл.55а от ЗНЗ)	МТСП, АЗ	Държавен бюджет	Заетост	Осигуряване на заетост на лица над 55 - годишна възраст.	Национален обхват
7.1.1.3. Насърчаване на работодателите да наемат безработни лица с непрекъснато поддържана регистрация не по-малко от 6 месеца или безработно лице до 24-годишна възраст, или безработно лице с основно и по-ниско образование, или безработно лице на възраст над 50 години, чрез предоставяне на средства за трудови възнаграждения, социални и здравни осигуровки (чл.51, ал.1 от ЗНЗ)	МТСП, АЗ	Държавен бюджет	Заетост	Осигуряване на заетост на безработни лица.	Национален обхват
7.1.1.4. Пенсии по Кодекса за социално осигуряване. 1). От 01.01.2023 г. изискуемата възраст за придобиване право на пенсия по чл. 68, ал. 1 и 2 от КСО нараства с 2 месеца за жените и с 1 месец за мъжете, а необходимият осигурителен стаж се увеличава с 2 месеца и за двата пола. Възрастта за придобиване право на осигурителен стаж и възраст за всички останали категории лица (работещи в условията на първа и втора категория труд, учители, работещи в специалните ведомства и др.) се увеличава с два месеца, с изключение на изискуемата възраст по чл. 69б, ал. 1 и 2 от КСО, която за жените се повишава с четири месеца.	НОИ	В рамките на планираните в проекта на Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2023 г. разходи за пенсии – 19 163,2 млн. лв.	Пенсии по КСО: - Пенсии за осигурителен стаж и възраст; - Пенсии за инвалидност, поради общо заболяване; - Пенсии за инвалидност, поради трудова злополука и професионална болест;	Средномесечен брой пенсионери през 2023 г.– 2 026,3 хил. Среден размер на пенсията на един пенсионер през 2023 г. – 788,10 лв. Нетният коефициент на заместване на дохода (средна пенсия на пенсионер към средномесечния нетен осигурителен доход) за 2023г. е 70,8%.	Национално ниво

2). Възрастта за придобиване право на пенсия при 15 години действителен осигурителен стаж се увеличава с 2 месеца от началото на 2023 г. (чл. 68, ал. 3 на КСО). 3). От 01.07.2023 г. до 31.12.2023 г. минималният размер на пенсията за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 от КСО се увеличава от 467 лв. на 523,04 лв. (увеличение с 12 на сто по чл. 100 от КСО). 4). За 2023 г. максималният размер на получаваните една или повече пенсии се запазва в размер на 3 400 лв. 5). От 01.07.2023 г. до 31.12.2023 г. размерът на социалната пенсия за старост се увеличава от 247 лв. на 276,64 лв. (увеличение с 12 на сто по чл. 100 от КСО). 6). От 01.07.2023 г. пенсиите за трудова дейност, отпуснати до 31 декември 2022 г., се осъвременяват с прогнозен процент от 12 на сто (процент, определен по чл. 100 от КСО).			- Пенсии, несвързани с трудова дейност; - Наследствени пенсии.		
7.1.1.5. Изплащане на еднократна допълнителна сума (т.нар. „великденска добавка“) в размер на 70 лв. към пенсиите за м. април 2023 г. на възрастните хора с пенсии до линията на бедност за 2023 г. (504 лв.)	НОИ	С Решение на Министерски съвет от м. април 2023 г. е предоставен допълнителен трансфер от 72,0 млн. лв. по бюджета на ДОО за еднократно изплащане на допълнителна сума към пенсиите на пенсионерите.		ЕДС към пенсиите на пенсионери с пенсии в размер до 504 лв. – 1 002 000 пенсионери.	Национално ниво
7.1.2. Адаптиране на социално-осигурителната система към остаряването на населението и към необходимостта от повишаване на качеството на живот на възрастните хора.					

7.1.2.1. Екип от ИФС-БАН работи по международен изследователски проект 1) „Изследване на здравето, стареенето и пенсионирането в Европа” (SHARE) и 2) национален проект „SHARE ERIC България” в рамките на Национална пътна карта за научна инфраструктура (НПКНИ).	ИФС на БАН	Проектът се финансира в рамките на Национална пътна карта за научна инфраструктура, МОН. Обработката на данните от 9-та вълна и подготовката набирането на данни за 10-та вълна е по линия на НПКНИ и по линия на GRANT AGREEMENT PROJECT – 101052589 — SHARE-EUCOV. Няма получено финансиране по линия на НПКНИ за 2023 г. Работи се с отпуснатите средства за 2022 г., които са били на стойност 186 450 лв.	Публикуване на статии в списания и сборници; Организиране на информационни семинари сред публична администрация. Обучения и консултации на студенти, докторанти и експерти. Изнасяне на доклади на национални и международни конференции.	1.Повишаване на институционалния капацитет относно работа с данни от SHARE за политики, основани на знанието. 2. Анализ на процесите на стареене, качеството на живот, здравето, трудовия живот и пенсионирането. Анализ на данни, които да отчетат влиянието на Коронавирус пандемията върху здравето и живота на хората на 50 и повече години.	На национално ниво – осигуряване на информация и данни за стареенето, трудовия живот и пенсионирането на хората на 50 и повече години в България. В международен сравнителен план – съпоставка на условията на живот, здравето, стареенето и пенсионирането между България и всички държави от ЕС
7.1.3. Адаптиране на системата от социални услуги към остаряването на населението и към необходимостта от повишаване на качеството на живот на възрастните хора.					

7.1.3.1 ОПРЧР 2014-2020 г. Схема „Центрове за заетост и социално подпомагане” – Проект BG05M9OP001-3.002 „Услуги „лице в лице” в ЦЗСП (Център за заетост и социално подпомагане)“.	АСП, АЗ	В рамките на бюджетите на съответните институции	Подобряване на координацията и взаимодействието между АСП и АЗ чрез прилагане на пилотен модел за съвместно комплексно обслужване на гражданите от уязвими групи и индивидуализиране на услугите. Предоставяне на комплексни услуги в подкрепа на уязвими групи чрез мултидисциплинарен и междусекторен подход от съвместни екипи на АСП и АЗ - Центрове за заетост и социално подпомагане (ЦЗСП) с цел превенция на социалното изключване и подобряване качеството на живот, както и изграждане на плавен преход между пасивно получаване на помощи към включването на	Брой въведени нови или актуализирани процеси и модели на планиране и изпълнение на политики и услуги на пазара на труда; Брой въведени нови и/или актуализирани процеси и модели за планиране и изпълнение на политики и услуги; Брой работещи центрове за заетост и социално подпомагане.	Прилага се на територията на страната.

			лицата в трайна заетост.		
7.1.3.2. Набиране на трайни хранителни продукти и в магазините на „Била България” в цялата страна чрез съвместната кампания „Купи и дари” и предоставянето им на уязвими лица чрез Областните организации на БЧК.	БЧК	Собствени средства на БЧК	3 000 подпомогнати лица годишно с хранителни продукти	Количество набрани и предоставени хранителни продукти. Брой уязвими лица , възползвали се от набраните хранителни продукти.	Национално ниво Прилага се на територията на 25 области на страната, във всички магазини на „Била България”.
7.1.4. Адаптиране на системата от здравни услуги към остаряването на населението и към необходимостта от повишаване на качеството на живот на възрастните хора.					
7.1.4.1. Проект „Иновативни модели за грижи в общността за хора с хронични заболявания и трайни увреждания“.	БЧК, МЗ и МТСП	Общ бюджет: 3 477 000 евро от ФМ на ЕИП 2014-2021 и 386 333 евро собствен финансов принос, разпределен поравно между БЧК, МЗ и МТСП	А) Брой лица, на които са предоставят интегрирани здравно-социални грижи в домашна среда – 750, в областите Враца, Видин и Монтана. Б) Брой работни места, създадени в целевите общини (медицински сестри и домашни помощници) – 80; В) Брой подкрепени центрове „Домашни грижи“ за възрастни хора – 7; Г) Създаден Контролно-комуникационен център в гр. Враца за нуждите на услугите телеасистенция и	А) Създадена заетост в областта на интегрираните здравно-социални услуги в райони със затруднено социално-икономическо развитие; Б) Подобрен достъп до професионални здравни грижи и социални услуги за лица над 50-год. възраст с хронични заболявания и трайни увреждания в 7 общини – Враца, Оряхово, Бяла Слатина, Криводол, Видин, Монтана и Белоградчик, вкл. и самотно живеещи в малки и отдалечени населени места; В) Предоставяне на иновативни услуги телеасистенция/телекеър – дистанционен мониторинг на здравословния и психосоциален статус на потребителите с капацитет 500 души. Същност на	Национално ниво 1. Утвърждаване на услугата „домашни грижи“ като форма на интегрирано предоставяне на здравни грижи и социални услуги на възрастни хора в домашна среда; 2. Създаване на предпоставки за изработване на протоколи за реакция, стандарти и проект на нормативна уредба за услугите телеасистенция и телекеър. Регионално ниво 1. Създаден достъп на уязвими и самотно-живеещи хора с хронични заболявания и трайни увреждания от 7 общини в страната

			телекеър, предоставяни в областите Враца, Видин и Монтана; Д) Създаден обучен екип в Контролно-комуникационния център за проследяване на физиологични показатели и предприемане на навременна реакция в зависимост от конкретната ситуация в дома на потребителя – общо 5 души с медицинско образование	услугите - измерване и проследяване в реално време на физиологични показатели като пулс, сатурация, температура, кръвно налягане, ЕКГ, позиция на тялото, възможност за сигнализиране при възникване на спешна ситуация в дома на потребителя.	до професионални здравно-социални грижи - Враца, Оряхово, Криводол и Бяла Слатина, Видин, Белоградчик и Монтана. 2. Създадени възможности за професионално обучение и заетост на хора с ниско образование и дълготрайно безработни, вкл. представители на ромската общност в сферата на здравно-социалните услуги. 3. Изграждане на координирана система за реакция на местно ниво с участието на Центровете „Домашни грижи“, спешна помощ, лечебни заведения и други организации за социално подпомагане
7.1.4.2. Предоставяне на интегрирани здравно-социални услуги в домашна среда на възрастни хора над 65 г. с хронични заболявания и трайни увреждания.	БЧК	Собствени средства на БЧК, общински бюджет на община Варна – общо 100 000 лева.	А) Предоставяне на интегрирани здравно-социални услуги на възрастни хора с хронични заболявания и трайни увреждания в домашна среда; Б) Създадени мултидисциплинарни екипи от	А) Подобен здравословен и психо-социален статус на над 120 възрастни и болни хора в 2 общини на страната – София и Варна	А. Национално ниво Предоставяне на лицензирани интегрирани здравно-социални услуги в дома Б. Регионално ниво Създаден достъп на уязвими и самотно живеещи възрастни хора с хронични заболявания и трайни

			медицински сестри и домашни помощници за предоставяне на интегрирани здравно-социални грижи.		увреждания до професионални здравно-социални грижи, предоставяни от Центрове „Домашни грижи” на БЧК – София и Варна
7.1.5. Адаптиране на системата на образованието към остаряването на населението и към необходимостта от повишаване на качеството на живот на възрастните хора. Разработване и изпълнение на дългосрочна стратегия, с цел увеличаване на участието в дейности за учене през целия живот за всички възрастови групи от населението.					
7.1.5.1. Разработване на цялостна и дългосрочна рамка на политиката за учене през целия живот (УЦЖ)	МОН	Бюджет на МОН; Програма на ЕС в областта на образованието, обучението, младежта и спорта „Еразъм+“	Предоставени услуги и/или създадени продукти, включени в обхвата на приоритетна област 8 „Учене през целия живот“ на Стратегическата рамка за образованието, обучението и ученето в РБ за периода 2021-2030; Осигуряване на данни за изпълнението на индикаторите за полза/резултат за област 8	Формиране, изпълнение и отчитане на степента на координация, осъществена в рамките на политиката за учене през целия живот; Подобрен достъп до продуктите и услугите, свързани с държавната политика за УЦЖ чрез публикуването им на интернет-страниците на МОН и на националния координатор за учене на възрастни;	Национално ниво
7.1.5.2. Изпълнение на обновените приоритети на Европейската програма за учене на възрастни (ЕПУВ)	МОН	Програма на ЕС в областта на образованието, обучението, младежта и спорта „Еразъм +“; Бюджет на МОН	Предоставени услуги и/или създадени продукти в изпълнение на Работната програма на националния координатор за учене на възрастни; Увеличаване на участието на	Осъществено взаимодействие на заинтересованите страни в сектора за учене на възрастни; Функциониране на Националната информационна система за учене на възрастни (НИСУВ) с актуализирана база с данни; Подобрен достъп до	Национално ниво

			населението на възраст 25-64 години във формално и неформално обучение; Увеличаване на дела на възрастните учаци, които са получили документ за квалификация в резултат на валидиране на знания, умения и компетенции, придобити чрез неформално и самостоятелно учене	продуктите и услугите, свързани с държавната политика за учене на възрастни чрез публикуването им на интернет-страниците на МОН https://www.mon.bg/ и на националния координатор за учене на възрастни http://lll.mon.bg/	
7.1.5.3. Национална подкрепа за функционално и съдържателно развитие на Електронна платформа за учене на възрастни в Европа (EPALE) с приоритети върху Европейската година на уменията – 2023 г. и професионализацията на персонала.	МОН	Програма на ЕС в областта на образованието, обучението, младежта и спорта „Еразъм+“; Бюджет на МОН	Изпълнение на Работната програма на Националното звено за подкрепа на Електронната платформа за учене на възрастни в Европа (EPALE); Поддържане и осигуряване със съдържание на електронна страница на български език в EPALЕ; Осигуряване на видимост на действията и резултатите на националния координатор за	Приближаване на EPALЕ до общността за образование и обучение на възрастни в България и мотивирането на тази общност за активно ангажиране с платформата; Промотиране на EPALЕ; Подобрен достъп до продуктите и услугите, свързани с държавната политика за учене на възрастни чрез публикуването им EPALЕ и на интернет-страницата на националния координатор за учене на възрастни http://lll.mon.bg/	Национално ниво

			учене на възрастни в онлайн пространството на EPALE		
7.1.6. Развитие на доброволчеството, солидарността между поколенията, позитивния публичен образ и разбиране за социална ценност на по-възрастните хора.					
7.1.6.1. Организиране на различни мероприятия, кампании и инициативи, насърчаващи солидарността между поколенията	БЧК	Бюджет на БЧК	Съвместни инициативи с млади и възрастни хора, обучения за предаване на знания, умения и опит, информационни кампании.	Подобряване на сътрудничеството с други НПО; Отразяване на мероприятия и събития от медиите; Отразяване на събитията в интернет сайта на БЧК; Количествени индикатори за постигнати резултати; Брой обхванати лица.	Национално ниво Информирание на обществото за значението на приемствеността, разбирателството и хуманността, за изграждане на по-добри общности.
7.1.6.2. Развитие на доброволчеството, солидарността между поколенията, позитивния публичен образ и разбиране за социална ценност на по-възрастните хора.	НСА	Не се изисква финансиране	На инициативи, организирани от НСА (образователни, спортни и научни форуми) се канят бивши, вече пенсионирани преподаватели от Академията и спортисти (европейски, световни и олимпийски шампиони). Включване на студенти от НСА в различни спортни, образователни и научни прояви като доброволци.	Споделяне на опит, знания, умения и ценности; приемственост между поколенията.	Локално ниво
7.2. Насърчаване на активния живот на възрастните хора.					

7.2.1. Наемане на работа на пенсионирани работници и служители от системата на ДП НКЖИ, с цел използване на техните знания, умения, потенциал и предаването им на млади служители.	ДП НКЖИ	В рамките на бюджета на ДП НКЖИ.	Осигуряване на приемственост и кадрова обезпеченост.	Брой наети на работа работници и служители пенсионирани от системата на ДП НКЖИ.	Във всички структури на ДП НКЖИ.
7.2.2. Осигуряване на условия и възможности за хора от различни групи на населението да бъдат физически активни и да практикуват физически упражнения, спорт и спортно-туристическа дейност, както и за изява, развитие и реализиране на лични спортни резултати, чрез реализиране на проекти по „Програма за развитие на спорта за всички. - Изпълнение на проект от „Българска мастърс федерация“ – целева група ветерани спортисти, както и любители в системни индивидуални и групови занимания с подходящ вид спорт, физически упражнения и социален туризъм. Прилагане на адаптирана физическа активност за подобряване на здравния статут, противодействие на преждевременното стареене, за профилактика и лечение на възрастните мъже и жени, за социалната им интеграция и подобряване на качеството им на живот.	ММС	110 000 лева	1.Държавен спортен календар (ДСК) - 18 планирани прояви 2.Международен спортен календар (МСК) - планирано участие в 9 международни спортни прояви (състезания) 3. Треньорски кадри и лица, включени в	1. ДСК – 18 планирани спортни прояви в 14 вида спорт: мини футбол, ски, алпийски дисциплини и ски бягане, плуване, бадминтон, хвърляния, планинско бягане, тенис на маса, лека атлетика, волейбол, водна топка, бридж-двойки, кану каяк, вдигане на тежести - общо 2 420 участници 2. МСК - планирано участие в 9 международни спортни прояви (състезания) по 6 вида спорт: Световно първенство /СП/ по <u>тенис на маса</u> , Балканиада по <u>лека атлетика</u> в зала, СП по лека атлетика, Европейски шампионат /ЕШ/ по <u>бридж</u> , <u>Европейски мастърс игри (5-6 вида спорт)</u> , Европейско първенство /ЕП/ по <u>гребане</u> , Балканиада на открито по лека атлетика, СП по <u>бадминтон</u> и ЕП по лека атлетика - общо 285 участници 3. Треньорски кадри и лица, включени в проекта – общо 39 човека	1. ДСК – постигане на национален обхват с участието на 27 спортни клуба /СК/ и СК членове на Българските спортни федерации (БСФ) по съответния вид спорт с обхват в 14 населени места

7.2.3. Изпълнение на проект от „Българска федерация спорт за всички“, масовите спортни прояви са предназначени за широк кръг от хора без ограничения във възрастта, пол, социален и здравен статус и степен на физическа подготовка. Проявите са насочени към всички желаещи да практикуват различни спортове или физически активности, като по-характерните и инициирани спортни прояви, включващи хора на възраст до 80 години, са: Световен ден на предизвикателството, Световен ден на ходенето, Зимно предизвикателство, както и спортни прояви за възрастни хора над 60 години.	ММС	32 400 лева	изпълнение на проекта 1. Държавен спортен календар (ДСК) - 3 планирани прояви 2. Масови прояви - 3 планирани прояви 3. Треньорски кадри и лица, включени в изпълнение на проекта	1. ДСК - 3 планирани спортни прояви в 4 вида спорт/дисциплини: основна гимнастика, плуване, лека атлетика и петанк 2. Масови прояви - 3 планирани масови спортни прояви (нямат състезателен характер) – включващи зимни спортове и туризъм в планината, здравословен начин на живот чрез системни занимания с физически упражнения или вид физическа активност и спорт, ходенето като средство за поддържане на здравето и добрата форма - общо участници от двете спортни прояви – 30 000 , в т.ч. и хора над 60-годишна възраст 3. треньорски кадри и лица, включени в проекта – общо 41 човека	1. ДСК – постигане на национален обхват с участието на 15 СК в 11 населени места 2. Постигане на по-мощно разпространение на местно ниво с участието на 50 СК
7.2.4. Предлагане на достъпна среда за двигателна активност и спорт на възрастните хора.	НСА	Не се предвижда финансиране	Предоставяне на свободен и целогодишен достъп до един спортен терен, разположен на територията на НСА	Повишаване броя на възрастните хора, които използват спортните съоръжения на НСА. Подобряване и/или поддържане на оптимален здравен статус.	Локално ниво.

			и съоръженията по него за ползване от възрастни хора. Предоставяне на свободен и целогодишен достъп до комплекс от спортни съоръжения тип „Открит фитнес“, разположен на стадион №6 в НСА. Свободен достъп на възрастни хора за разходки в парковите алеи на НСА.		
7.2.5. Организиране на групи от възрастни и стари хора с различен здравен статус, с които да се провеждат системни групови занимания и/или кинезитерапевтични процедури.	НСА	Не се предвижда финансиране	НСА предоставя помещения и специалисти към Факултета по обществено здраве, здравни грижи и туризъм (ФОЗЗГТ) за провеждане на груповите занимания. Дейностите се определят в зависимост от спецификите на здравния статус на участниците. Включват комплекси от упражнения, народни хора, адаптирани спортни игри. При	Повишаване броя на възрастните хора, които използват спортните съоръжения на НСА. Подобряване и/или поддържане на оптимален здравен статус.	Локално ниво.

			необходимост се организират и индивидуални занимания.		
7.2.6. Предоставяне на възможност за физическа активност и лечебно-оздравителни дейности във водно-учебната спортна база (ВУСБ) на НСА в Несебър.	НСА	Не се предвижда финансиране	Дейностите се извършват извън учебния график.	Подобряване и/или поддържане на оптимален здравен статус.	Локално ниво.
7.2.7. Проект „Колко са социални социалните държави в старееща Европа? Типологизация и развитие според дългосрочната грижа“ (2020–2023) – ръководител доц. д-р Стоянка Черкезова	ИИНЧ-БАН	В рамките на бюджетите на съответните институции	б) Класифициране на 13 страни в Европа. Публикация с получените резултати от проекта.	б) Някои предложения за политиките в България за дългосрочна грижа.	а) Национално ниво
7.3. Социално подпомагане и грижи.					
7.3.1. Преодоляване на идентифицирани лишения от храна и основни материали за осигуряване на нормални условия за живот на възрастните хора със средства по Програмата за храни и основно материално подпомагане 2021 – 2027, финансирана от ЕСФ+.	АСП	Осигурено подпомагане с храни и материална подкрепа на възрастни хора, чрез предоставяне на пакети хранителни продукти и хигиенни материали и топъл обяд и насочване към подходящи интегрирани социални и здравни услуги	В програмния период 2021 – 2027 г. България ще получи финансиране в размер на 411,7 млн. лв. за материална подкрепа на най-уязвимите групи, живеещи в бедност и дълбока социална изолация. Редът и условията за оказване на подкрепа по програмата са определени с Наредба №РД-06-53 от 17.09.2021 г., а принадлежността на лицата към допустимите целеви групи ще се потвърждава от структурите на	Брой предоставени пакети с хранителни продукти хигиенни материали. Брой нуждаещи се лица, възползвали се от пакети с хранителни продукти, пакети с хигиенни материали и топъл обяд.	Национално ниво Прилага се на територията на цялата страна. 1.Задоволяване на основните жизнени потребности на нуждаещи се лица. 2.Подпомагане социалното включване на нуждаещи се лица и излизането им от порочния кръг на бедността.

			Агенцията за социално подпомагане по места. Предвижда се подкрепа за възрастните хора чрез: ✓ Подпомагане с хранителни продукти и с пакети хигиенни материали. ✓ Подкрепата с осигуряване на топъл обяд. На 30.09.2022г. е обявена процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG05SFPR003-1.002 „Закупуване на пакети с хранителни продукти и хигиенни материали“, с бенефициент Агенцията за социално подпомагане. Целта на процедурата е да се осигурят пакети, съдържащи предварително определена съвкупност от хранителни продукти и пакети,	

			съдържащи предварително определена съвкупност от продукти за хигиенни нужди, предназначени за последващо ежегодно раздаване на нуждаещите се лица от целевите групи. Очаква се най-малко за 300 000 лица и членовете на техните семейства годишно да бъдат закупени хранителни продукти и толкова хигиенни материали Пакетите с хранителни продукти и пакетите с хигиенни материали се разпределят най-малко веднъж годишно. На 19.09.2022 г. е обявена процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG05SFPR003-1.001 „Топъл обяд“ с шест крайни срока за кандидатстване.		

			Подадени са 244 проектни предложения от общини и райони на общини. Обхванатите потребители са повече от 70 хиляди. Общият размер на БФП по процедурата възлиза на 181 329 054,12 лв. Бенефициенти са общини и райони на общини, които могат да предоставят топъл обяд на нуждаещите се лица от 01.10.2022 г. до 30.09.2025 г. Чрез подпомагането с топъл обяд се цели да се осигури здравословна, разнообразна и питателна топла храна за обяд на хора, които не са в състояние сами или с помощта на свои близки да си осигуряват такава. Паралелно с материалната помощ хората ще получават и съпътстваща		

			подкрепа, която цели да помогне преодоляването в дългосрочен план социалната изолация и бедността, в която живеят.		
7.3.2. Материално подпомагане	МО	В рамките на бюджета на МО	Съгласно вътрешно нормативни документи.	Брой подпомогнати	На територията на цялата страна
7.3.3. Социална кухня	МО	В рамките на бюджета на МО	Поддържане и осигуряване на социални кухни.	Брой кухни „Признателност“	На територията на цялата страна
7.3.4. Операция „Грижа в дома“	МТСП, УО на ПРЧР 2021-2027	ЕСФ+, ПРЧР 2021-2027	Участници в неравностойно положение с подобрени условия на живот в резултат на интервенция от ЕСФ+	Предоставяне на почасови здравно-социални услуги по домовете на възрастни и хора с увреждания	Национално ниво
Направление 8 – Развитие на солидарност между поколенията					
8.1. Разпределение и диверсифициране на отговорностите, свързани с дългосрочната грижа за старите хора.					
8.2. Активно включване на хора в пенсионна възраст в доброволчески мрежи за солидарност и полагане на грижи за най-старите.					
8.3. Разработване на схеми за предаване на опита от по-възрастните към по-младите.					
8.4. Развитие на обществена чувствителност и разбиране към проблемите на възрастните хора.					
8.5. Формиране на отговорност и отчитане на въздействието на политически и административни решения върху бъдещето на младите поколения.					
Направление 9 – Повишаване на общото образователно, духовно и културно равнище, квалификация, способности и умения на населението от всички възрастови групи					
9.1. Създаване условия за пълно обхващане на децата в детски градини и предучилищни форми на обучение.					
9.1.1. Финансиране на екипите за обхват по ПМС № 100/08.06.2018 г. чрез Национална програма „Заедно за всяко дете“	МОН	Бюджет на МОН чрез НП „Заедно за	Взаимодействие на образователните институции с	Повишен обхват в предучилищното и училищното образование,	Национално ниво

		всяко дете“. Предоставяне на средства за командировки, комуникационни и административни разходи за членовете на екипите от училищата, детските градини и от останалите включени институции	родителите за обхващане и включване в образование на децата и учениците в задължителна предучилищна и училищна възраст	намален брой на отпадналите деца и ученици	
9.1.2. Проект „Социалнопсихологически фактори и модели за адаптация към детски заведения“ (2019-2022) – ръководител гл. ас. д-р Надя Матеева	ИИНЧ-БАН	В рамките на бюджетите на съответните институции	б) Анализ на получените резултати за установяване на социалнопсихологическите фактори, свързани с процеса на адаптация към детска градина. Публикуване на статия в научно списание и доклад на международна научна конференция с резултатите от проекта.	а) Установяване на добрите практики в България, адаптация към международните добри практики с цел осигуряване на плавен преход на социализация към детската градина.	а) Национално ниво
9.2. Осигуряване на равен достъп на всички деца и ученици до образование във всички образователни степени без разлика на етническа принадлежност, пол, произход, вероизповедание, социално положение и др.					
9.2.1. Изпълнение на дейности по постоянно действащ Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст.	МОН, АСП - партньор	В рамките на утвърдения бюджет на АСП за 2023 г.	Брой сформирани екипи за съвместна работа на институциите за обхващане и	Брой случаи на деца, за които са констатирани рискове по смисъла на Закона за закрила на детето, в контекста на	Национално ниво.

			задържане в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст – т.н. екипи за обхват. Брой на служители на ДСП, включени в екипите.	осъществяване на обходи. Брой деца, насочени от ОЗД/ДСП към ползване на консултативни социални услуги (напр., Център за обществена подкрепа, Център за социална рехабилитация и интеграция и др.). Брой случаи, по които е предприета санкция спрямо родители, съгласно административно-наказателните разпоредби на ЗЗД.	
9.2.2. Осигуряване на равен достъп на всички деца и ученици до качествено образование във всички образователни степени чрез осигуряване на учебници и учебни комплекти за безвъзмездно ползване	МОН	Бюджет на МОН	– Осигуряване на условия за равен достъп до качествено училищно образование чрез оценяване и одобряване на проекти на учебни помагала, учебници и учебни комплекти – Техническо и финансово обезпечаване провеждането на процедурите по оценяване	Осигурени средства по общини за закупуване на познавателни книжки, учебници, достъп до електронно четими учебници, учебни комплекти и учебни помагала за децата и за учениците от I до VII клас, включително в общинските детски градини и училища за 2023 г. От учебната 2024/2025 г. всички ученици от I до XII клас ще бъдат осигурени с учебници за безвъзмездно ползване.	Национално ниво
9.2.3. BG05M2OP001-5.001 „Равен достъп до училищно образование в условията на кризи“	МОН	ОП НОИР Общ бюджет на БФП: 109 562 542 лв.	Целеви стойности: Брой на участниците, подкрепени в борбата или	Основната цел е да не се допусне прекъсване на образователния процес и приобщаващото образование в условията на	Национално ниво

			противодействието на ефектите от пандемията COVID-19 – 477 718; Брой ученици, получили допълнително синхронно обучение от разстояние в електронна среда – 37 718; Брой участници с осигурен достъп до обучение от разстояние в електронна среда - 140 000.	кризи, да се осигурят условия за ефективност на образованието, да се противодейства на риска от отпадане в ситуация на обучение от разстояние	
9.2.4. Обучение на бъдещите спортнопедагогически кадри (студенти в ОКС „Бакалавър“ от факултетите „Спорт“ и „Педагогика“) за работа с деца и ученици от маргинализираните групи в страната, с цел приобщаването им в училище и превенция на ранното отпадане от образователната система.	НСА	В рамките на бюджета на НСА	Брой студенти, записали факултативната изборителна дисциплина „Професионална дейност на спортния педагог в мултикултурна среда“ (IV курс) и всички студенти от II курс във факултетите „Спорт“ и „Педагогика“, изучаващи задължителната учебна дисциплина Педагогика.	Повишаване на знанията и промяна в нагласите на студентите, относно важността на проблематиката за задължителното обхващане на децата и учениците уязвими групи, вкл. роми в образователната система; промяна на нагласите, относно хората с различен етнос, вероизповедание, произход, социално положение, социоекономически статус и др.	Локално ниво
9.3. По-пълно обхващане на учениците в задължителните образователни степени и превенция на отпадането им от образователната система					

9.3.1. По-пълно обхващане на учениците в задължителните образователни степени и превенция на отпадането им от образователната система	МОН	Централен бюджет; Бюджет на МОН	1. Осигурен безплатен транспорт за децата и учениците от населените места, в които няма детска градина или училище, както и за учениците, които се обучават за придобиване на квалификация по професия. 2. Осигуряване на равен достъп до качествено предучилищно и училищно образование чрез средищни и защитени детски градини и училища	1. Брой деца в задължителна предучилищна възраст и ученици от I до XII клас с осигурен безплатен транспорт; - Брой маршрути; 2. Брой средищни детски градини и училища; -Брой защитени детски градини и училища	Национално ниво
9.3.2. Изпълнение на ПМС №100 за създаване и функциониране на Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в предучилищна и училищна възраст	МОН	Бюджет на МОН	За функционирането на Механизма се внедрява, развива, поддържа и управлява Информационна система за реализация на механизма (ИСРМ), която предоставя интегрирана електронна среда и инструментариум за достъп на лицата, изпълняващи функции или	Повишен коефициент на обхванатите в образователната система деца и ученици в предучилищна и училищна възраст в резултат на взаимодействието между образователните институции, регионалните структури на МТСП, МВР и МЗ, общини и представители на областните администрации	Национално ниво

			имащи отношение по Механизма		
9.3.3. Изпълнение на дейности по Национална програма (НП) „Подпомагане на общините за образователна десегрегация“ за 2023 г.	МОН	Бюджет на МОН чрез НП „Подпомагане на общините за образователна десегрегация“ за 2023 г., след одобряването ѝ от МС	- Повишаване броя на общините, реализиращи процеса на десегрегация в образованието; - повишаване броя на децата и учениците, обучаващи се в приемни образователни институции в етнически смесена среда, спрямо предходната година; - подпомагане с учебни пособия и материали или електронни устройства за дистанционно обучение (таблети) на деца и ученици до VII клас, включени в процеса на десегрегация; - подобряване на образователната среда в приемните образователни институции; - осигуряване на педагогическа, психологическа и социална подкрепа	1.Брой подпомогнати общини за реализиране на дейности за образователна десегрегация; 2.Брой деца и ученици, за които е осигурен безплатен транспорт в рамките на населеното им място; 3.Брой деца в задължително предучилищно образование и ученици до VII клас, включени в процеса на образователна десегрегация, за които са осигурени учебни пособия и материали или електронни устройства за дистанционно обучение (таблети); 4.Брой родители, включени по проекта и участвали в проектните дейности с цел повишаване на мотивацията им да записват децата на детска градина и училище; 5.Брой образователни медиатори и друг непедагогически персонал, включени в проектните дейности	Национално ниво

			на деца, ученици и родители		
9.3.4. Реализиране на дейности за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства в уязвимо положение чрез осигуряване на ефективен процес на обхват, задържане и реинтеграцията им в образователната система	МОН	Бюджет на ЦОИДУЕМ (Център за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства)	1. Дейности за допълнителна работа с ученици от етническите малцинства в уязвимо социално положение, застрашени от отпадане и/или преждевременно напускане на училище; 2. Дейности, насочени към пълен обхват и задържане на деца и ученици от етническите малцинства в образователната система, чрез извънкласни дейности, занимания по интереси и организиран отход и спорт в мултикултурна образователна среда. 3. Дейности за подобряване на образователните резултати на децата и учениците от етническите малцинства, върнати в	• Брой дейности за връщане на отпадналите ученици в училище и подобряване на образователните им резултати; • брой обхванати деца в детски градини, в които се изпълняват мерки за по-пълно обхващане и задържане на деца между 3- и 6/7-годишна възраст от етническите малцинства в образователната система; • брой педагогически специалисти, включени в изпълнение на дейности за ефективна реинтеграция на деца и ученици, върнати в образователната система; • брой ученици от етническите малцинства с подобрени образователни резултати; • брой деца и ученици, реинтегрирани в образователната система; • брой ученици от етническите малцинства в социално уязвимо положение, подкрепени за продължаване на образованието им в гимназиален етап; • брой ученици от гимназиална степен, включени в дейности за информиране, мотивиране и	Национално ниво

			образователната система; 4. Дейности за ученици от етническите малцинства в социално уязвимо положение за подкрепа на продължаване на образованието им в гимназиален етап. 5. Дейности, включващи специализирана работа за информиране, мотивиране и подготовка на ученици от етническите малцинства в гимназиална степен за продължаване на образованието си във висшите училища	подготовка за продължаване на образованието си във висши училища; •брой ученици в гимназиален курс на обучение, кандидатствали във ВУ; •брой ученици, приети във ВУ	
9.3.5. Реализиране на дейности за десегрегация на сегрегирани образователни институции и за създаване на условия за реализиране на мерки за превенция, предотвратяване и преодоляване на процеса на вторична сегрегация	МОН	Бюджет на ЦОИДУЕМ	1. Дейности за превенция и предотвратяване на вторичната сегрегация съобразно спецификата на образователната институция и населеното място; 2. Дейности за подкрепа на	• Брой на деца/ученици, трайно преместени от етнокултурна в мултикултурна образователна среда; • брой на деца/ученици, записани в мултикултурна образователна среда при наличие и на сегрегирана в населеното място; • брой идентифицирани и закрити етнически	Национално ниво

			качеството на образование и достъпа до образование в училища, които са единствени в населено място чрез прилагане на педагогически иновации в мултикултурна среда, подпомагащи превенцията на вторичната сегрегация	обособени групи и паралелки в нарушение на ЗПУО (в резултат на изпълнение на приоритета); • брой организирани и проведени дейности за преодоляване на съществуваща сегрегация и за превенция на вторична сегрегация.	
9.4. Преодоляване неграмотността в средите на бедното население и в групите в неравностойно положение.					
9.5. Осигуряване на високо качество на образованието чрез подобряване на съдържанието на учебния процес и материалната база, повишаване квалификацията на преподавателите и осигуряване на училищата с информационни технологии.					
9.5.1. Осигуряване на високо качество на образованието чрез повишаване квалификацията на педагогическите специалисти и усъвършенстване на ключови професионални компетентности	МОН	Бюджет на МОН чрез Национална програма (НП) „Квалификация на педагогическите специалисти“ за 2023 г. след одобряването ѝ от МС	Подобряване на качеството и на ефективността на образованието и обучението чрез мотивация и продължаваща квалификация на педагогическите специалисти; Професионално развитие на педагогическите специалисти чрез осигуряване на обучения в съответствие с потребностите; Развиване и усъвършенстване на	Придобити умения за прилагане на нови учебни програми; Актуализирани знания, умения и професионални компетентности и прилагането им в практиката; Надградени управленски компетентности; До 4000 учители, директори и други педагогически специалисти, участвали в обучения за продължаваща квалификация	Национално ниво

			ключови професионални компетентности на педагогически специалисти, включително за преподаване в дигитална среда		
9.5.2. Осигуряване на условия за повишаване качеството на образователния процес, компетентностите и уменията на децата и учениците	МОН	Бюджет на МОН чрез НП "Осигуряване на съвременна, сигурна и достъпна образователна среда" – модул „Съвременна среда за качествено обучение по хуманитарни науки, изкуства и спорт“ за 2023 г., след одобряването ѝ от МС	Подобрена образователна среда чрез създаване и/или обновяване на учебни кабинети/класни стаи и стаи за занимания по интереси, в които учениците се обучават за придобиване на ключови компетентности в областта на хуманитарните науки, изкуствата и спорта	- Осигурени условия за повишаване качеството на образователния процес и мотивацията за учене; - Брой обновени класни стаи/кабинети в областта на хуманитарните науки, изкуствата и спорта; - Брой училища/ЦСОП, в които са създадени стаи за занимания по интереси	Училищно ниво
9.5.3. Оптимизиране процеса на обучение и повишаване на неговата ефективност чрез внедряване на иновации, базирани на информационните и комуникационните технологии (ИКТ).	МОН	Бюджет на МОН чрез НП „ИКТ в системата на предучилищното и училищното образование“ за 2023 г. след одобряването ѝ от МС	Осигуряване на съвременна образователна среда; Разширяване на достъпа до облачни ИКТ образователни ресурси; Подпомагане обновяването на училищната ИКТ среда чрез осигуряване на	Внедрени модерни технологии за обучение в институциите от системата на предучилищното образование	Национално и училищно ниво

			интернет свързаност, закупуване на иновативен хардуер и модерно оборудване		
9.5.4. Повишаване квалификацията на учители по физическо възпитание и спорт и на треньори по вид спорт (според Наредба № 15).	ЦСДК към НСА	Не се предвижда финансиране.	Организиране на обучения за учители и треньори по вид спорт за повишаване на тяхната квалификация.	Повишаване на квалификацията на спортнопедагогическите специалисти.	Национално ниво
9.5.5. Детерминанти на знанията и уменията на бъдещето за учениците в България – езикова грамотност, умения за учене и за поставяне на цели“ (2022-2023г.) - ръководител доц. д-р Стоянка Черкезова	ИИНЧ-БАН	Програмата за участие на ЮНЕСКО за 2022-2023г.	б) Проучване на научната литература; Моделиране на микроданни за България от изследването PISA през 2018 г. сред ученици на 15 и повече години и оценка на въздействието на детерминанти на две равнища – училище и отделен ученик. Моделите са отделно за момчетата, момчетата и ученици с различен социален статус; Публикуване на резултатите.	б) Проектът има принос към цел 4 от Целите за устойчиво развитие на ООН. Той допринася за подобряване на качеството на образованието в България чрез усъвършенстване на образователните политики и обучителни практики в училищата в гимназиален етап на образование. Насоките въз основа на анализа съдействат за приоритизиране на усилията в конкретни области на образователните политики, училищните дейности и учителските практики.	а) Национално ниво
9.6. Формиране на умения за работа с високи технологии.					
9.6.1. Проект BEYOND4.0: Inclusive Futures for Europe BEYOND the impacts of Industrie 4.0 and Digital Disruption	ИФС - БАН	Финансирането на проекта е от	Публикуване на монографии и	BEYOND4.0 допринася за постигането на	Резултатите от това изследване ще

(BEYOND 4.0: Приобщаващо бъдеще за Европа. Отвъд въздействието на Индустрията 4.0 и цифровата промяна) 2019-2022 г.		Европейската комисия, програмата HORIZON2020 Общият бюджет за 2023 г. е на стойност 71 182 лв.	научни статии в списания. Организиране на 1 международна конференция. Провеждане на множество семинари със заинтересованите страни.	приобщаващо европейско бъдеще, като проучва въздействието на новите технологии върху развитието на работните места, бизнес моделите и благосъстоянието. Проектът изучава дигиталната трансформация в регионите на ЕС, как тя се отразява на икономическото им развитие и какви са социалните ефекти върху заетостта, уменията и социалното осигуряване.	подпомогнат създателите на политики на местно, национално и европейско ниво във връзка с развитието на дигиталната трансформация и нейните социални и икономически ефекти.
9.7. Изграждане на трайни навици за учене през целия живот, осигуряване на максимално добри условия за непрекъснато професионално обучение и развитие и развиване на системата за квалификация, преквалификация и продължаващо обучение.					
9.7.1. Повишаване на знанията и подобряване на уменията на земеделските и горските стопани и на заетите лица в техните стопанства	МЗХ	5 046 042 лв. по ПРСР 2014-2020 г.	Предоставена финансова подкрепа по Процедура №BG06RDNP001-1.004 по подмярка 1.2. „Демонстрационни дейности и действия по осведомяване“ от мярка 1 "Трансфер на знания и действия за осведомяване" от ПРСР 2014-2020 г.	Сключени административни договори Брой земеделски и горски стопани и заети в техните стопанства, включени в демонстрационните дейности	Национално ниво Подобрено професионално образование и квалификация на земеделски и горски стопани, и заети в техните стопанства
9.7.2. Прилагане на обучителни модули насочени към деца и млади хора с фокус върху устойчиво личностно развитие и изграждане на житейски умения, базирайки се на метода „връстници обучават връстници“.	БЧК	Бюджет на БЧК, дирекция „БМЧК“.	Обучителни модули и обучения; Подготовка на доброволци-обучители;	Отразяване на събитията в официалните електронни страници на БЧК и БМЧК;	Национално ниво Повишаване обхвата на обучените деца и

			Прилагане на метод „връстници обучават връстници“.	Изпълнение: Брой проведени обучителни модули и обучения; Брой обхванати лица.	млади хора в страната. Подобряване на сътрудничеството с други НПО.
9.7.3. Проект „SKILLS2CAPABILITIES От умения към способности и възможности за реализация 2023 – 2025 г.“	ИФС - БАН	Финансирането на проекта е по програмата Хоризонт Европа - програма на ЕС за научни изследвания и иновации 2021-2027 г., съгласно договор № 101094758. Общият бюджет на проекта за 2023 г. е на стойност 223 085 лв.	Публикуване на статии в списания и сборници; Изнасяне на доклади на национални и международни конференции.	Проектът цели да изведе модели на развитието на системите за създаване на умения, така че да се подкрепят хората при промените на пазара на труда (когато се осъществява преход между професии, работодатели или сектори) и по този начин да се намали нивото на несъответствие на уменията на потребностите на пазара на труда; и също така да предостави на вземащите решения на политическо ниво и в образователните институции информация, която да повиши разбирането им за това как да се отговори на възникващите нужди от умения, както в обществото, така и в икономиката. Изследователската дейност по проекта е насочена към постигането на следните резултати: 1. Преосмисляне на моделите за предлагане на умения (Подобряване на политиките за ефективност на уменията и образование през целия живот и	Въздействието е на национално и европейско ниво.

				повишаване на адаптивността, гъвкавостта и устойчивостта на системата за професионално образование и обучение и образованието за възрастни); 2. Очертаване на нововъзникващи модели на търсене на умения и свързаните с това несъответствия; 3. Извеждане на институционалните отговори (спрямо появяващите се модели на търсене на умения и свързаните с тях несъответствия); 4. Резултати в помощ на политиките и практиката: Разбиране на пътищата за развитие и подобряване на системите за подкрепа на професионалното образование и обучение.	
9.8. Предприемане на мерки, насочени към социализиране и осигуряване на условия за интеграция на ученици със специални образователни потребности и специфични увреждания в общообразователното училище					
9.8.1. Осигуряване на условия за интеграция на ученици със специални образователни потребности и специфични увреждания в общообразователното училище	МОН	Бюджет на МОН чрез НП “Осигуряване на съвременна, сигурна и достъпна образователна среда” – модул „Създаване на достъпна архитектурна	Дейност I -Проектиране и изграждане на покрити рампи, изграждане на покривни покрития на вече изградени рампи; Дейност II Адаптиране и	Брой извършени строително-монтажни работи (СМР) – 14; Брой доставени и монтирани съоръжения за създаване на достъпна среда – 10	Национално ниво

		среда“ за 2023 г. след одобряването ѝ от МС	изграждане на санитарни възли; <u>Дейност III</u> Ремонт на прилежаща инфраструктура; <u>Дейност IV</u> Изпълнение на асансьор; <u>Дейност V</u> Доставка и монтаж на платформени съоръжения – подедни платформи; <u>Дейност VI</u> Маркиране на маршрутите и обозначаване на помещенията, осигуряващи достъпната архитектурна среда		
9.8.2. Осигуряване на условия и ресурси за изграждане и развитие на подкрепяща среда в детските градини и училищата за осъществяване на приобщаващо образование	МОН	1. Училища и детски градини 2. Регионални центрове за подкрепа на процеса на приобщаващото образование (РЦППО)	1. Брой специалисти (ресурсни учители, психолози, логопеди, рехабилитатори на слуха и говора, учители на деца с нарушено зрение и др.) от детските градини и училищата, които подпомагат децата и учениците със специални образователни потребности в	Осигурена подкрепяща среда на децата и учениците, включени в общообразователна среда	Национално ниво

			детските градини и общообразователните училища; 2. Брой деца и ученици, за които е осигурена подкрепяща среда		
9.8.3. Обучение на бъдещите спортно-педагогически кадри (студенти в ОКС „Бакалавър“ от факултетите „Спорт“ и „Педагогика“) за работа с деца, ученици и спортуващи с различни увреждания в задължителната учебна дисциплина Адаптирана физическа активност и спорт. Акредитирана бакалавърска специалност „Адаптирана физическа активност и спорт“ (АФАС). Акредитирани две магистърски програми за работа с хора с увреждания и приобщаващо образование.	НСА НСА	В рамките на бюджета на НСА В рамките на бюджета на НСА	Всички студенти от факултетите Педагогика и Спорт в ОКС „Бакалавър“ (III курс). Студентите в ОКС „Магистър“ и всички студенти, избрали да изучават свободнoизбираема та учебна дисциплина „Спорт за хора с увреждания“.	Повишаване на знанията и промяна в нагласите на студентите, относно важността на проблематиката; промяна на нагласите спрямо хората с увреждания; повишаване на уменията им за работа с хора с увреждания, както и приобщаването им в образователната система; положителните въздействия на спорта и спортната дейност за тяхната социализация и подобряване на живота; придобиване на умения за адаптация на спортните занимания спрямо индивидуалните способности.	Локално ниво
9.9. Създаване на условия за сближаване на образователните модели на жителите на големите градове и на живеещите в малките селища и особено в изостаналите селски райони.					
9.10. Повишаване ефективността на работа в специализираните училища за деца с умствена изостаналост.					
9.10.1. Осигуряване на условия и ресурси за работа с деца и ученици в центрове за специална образователна подкрепа (ЦСОП)	МОН, Общини	В рамките на бюджета на отговорните институции	Осигуряване на подкрепяща среда на децата и учениците в ЦСОП	1. Брой специалисти от ЦСОП, които осъществяват диагностична, рехабилитационна, корекционно-терапевтична и обучителна дейност и подкрепа за личносно	Национално ниво

				развитие на децата и учениците със специални образователни потребности; 2. Брой ученици със специални образователни потребности в ЦСОП	
9.10.2. Провеждане на срещи с педагози и специалисти от системата на образованието за разясняване на правата на детето и дефинирането на дете в риск.	ДАЗД	В рамките на бюджета на отговорните институции за 2023 г.	Повишен капацитет на педагогическите специалисти във връзка с идентифициране на случаите на деца в риск.	Брой проведени срещи.	Национално ниво
9.11. Преодоляване на социалната изолация чрез образователни програми					
9.11.1. Unified basketball – спортно-тренировъчна програма по баскетбол за хора с интелектуални затруднения и централно-мозъчни увреждания	НСА	В рамките на бюджета на НСА (безплатно за участниците).	В спортно-тренировъчната програма участват хора с интелектуални затруднения и партньори в тренировъчния процес за атлетите с увреждания са студенти от НСА.	Преодоляване на социалната изолация. Осигуряване на оптимално ниво на двигателна активност на хората с увреждания, психо-емоционално повлияване, осигуряване на социални контакти в приятна за тях среда; положителни преживявания; обучение в спортно-технически умения и правилознание. Положителни възпитателни въздействия и на участващите като партньори в тренировъчния процес студенти; промяна на нагласите спрямо хората с увреждания; придобиване на умения за адаптация на спортните занимания спрямо индивидуалните способности на	Локално ниво.

				занимаващите се - около 30 хора с увреждания и 20 преподаватели и студенти от НСА.	
9.11.2. Приобщаващ лагер по адаптирани водни спортове на ВУСБ Несебър.	НСА	В рамките на бюджета на НСА (безплатно настаняване на участниците – лице с увреждане и придружител и безплатни занимания с високо квалифицирани специалисти от НСА).	По време на летния лагер участват деца и възрастни с различни видове увреждания (двигателни, сензорни и интелектуални), техни придружители и студенти от НСА.	Провеждане на тестове за хората с увреждания. Осигуряване на оптимално ниво на двигателна активност на хората с увреждания, психо-емоционално повлияване, осигуряване на социални контакти в приятна за тях среда; положителни преживявания; обучение в спортно-технически умения и правилознание. Положителни възпитателни въздействия и на участващите студенти; промяна на нагласите спрямо хората с увреждания; придобиване на умения за адаптация на спортните занимания спрямо индивидуалните способности на занимаващите се - около 40 души с увреждания и техните придружители, студенти от НСА.	Локално ниво.
9.11.3. Проект MILIEU “Women, Disability and Inclusion: Scientific Excellence in Bulgaria”/, „Жени, увреждания и включване: Научна експертност в България“	ИФС - БАН	Проектът е финансиран по рамковата програма на ЕС за научни изследвания и иновации „Хоризонт	1). Публикуване на статии в списания и сборници. 2). Изнасяне на доклади на национални и международни конференции	Основната цел на MILIEU е: 1. стимулиране на изследователски линии, свързани с изследвания на пола, уврежданията и включването; 2. организиране на обучения, тренинги и	Въздействието е на: • национално и регионално ниво; • на общо европейско ниво.

		2020“. Общият бюджет за 2023 г. е на стойност 248 468 лв.		семинари, свързани с изследване на проблемите на жените с увреждания и тяхната интеграция, открояване на аспектите на пола или уврежданията и отражението им в различни изследователски област и др.	
9.12. Преструктуриране и реформиране на възпитателните училища-интернати (ВУИ) и социално-педагогическите интернати (СПИ): пренасочване на съществуващия капацитет и ресурси към алтернативни социални услуги.					
9.12.1. Гарантиране на ефективна система за детско правосъдие в условия на междуинституционално сътрудничество					
9.12.2. Превенция на рисковото поведение сред децата и подобряване на координацията между правораздавателната, социалната, здравната и образователната система.					
9.12.2.1. Подобряване на сътрудничеството в случаи на деца в риск.	ДАЗД АСП МВР	В рамките на бюджета на отговорните институции за 2023 г.	Брой подадени сигнали, за които е било наложително свикването на мултидисциплинарен екип за разрешаването на конкретен случай. Участие в мултидисциплинарен екип за разрешаването на конкретен случай. Брой подадени сигнали на НТЛД 116111 за деца в риск и насочени към ДСП. Брой случаи с международен елемент.	Подобряване на взаимодействието и сътрудничеството между институциите. Подобряване на взаимодействието и сътрудничеството между институциите.	Национално ниво
9.13. Предприемане на специални мерки за развитие на чувство на национална идентичност и принадлежност към българската нация.					

9.13.1. Финансова подкрепа за развитие на българския книжен сектор и мрежата от библиотеки чрез бюджета на Министерството на културата.	Министерство на културата	В рамките на бюджета на МК Планирани: общо 3 конкурсни сесии по: Програма „Българските библиотеки – съвременни центрове за четене и информираност” (с бюджет 2 млн. лв.), Програма „Помощ за книгата“ (с бюджет 200 000 лв.) и Програма за подпомагане на творчески проекти в областта на литературата (с бюджет 400 000 лв.).	Брой подкрепени проекти на обществените библиотеки; Брой подкрепени творчески проекти в областта на книгоиздаването; Брой подкрепени индивидуални проекти в областта на литературното творчество.	Осигуряване на достъп до програмите чрез официалната интернет страница на МК. Повишаване на обхвата на бенефициентите чрез обогатяване фонда на обществените библиотеки, представяне на нови български творби на книжния пазар, стимулиране и развитие на индивидуалния творчески талант	Национално ниво
9.13.2. Провеждане на сесии за подкрепа на сценичните изкуства по програма на Министерство на културата.	Министерство на културата	В рамките на бюджета на МК Планирани през 2023 г. общо 9 конкурсни сесии, съответно за театър, за музика и за танцово изкуство.	Създадени спектакли и концерти; брой подкрепени проекти.	Разширяване на достъпа на населението до високохудожествени произведения на театралното, музикално и танцово изкуство.	Национално ниво

		Предвидени средства за подкрепа на творчески проекти в областта на сценичните изкуства в рамките на 2 400 000 лв.			
9.13.3. Провеждане на сесии и целева финансова подкрепа на културното наследство по програма на Министерство на културата.	Министерство на културата	В рамките на бюджета на МК Бюджетна програма „Опазване и представяне на движимото културно наследство и визуалните изкуства“ – бюджет в размер на 1 960 000 лв. за 2023 г. Планирани: 2 конкурсни сесии: 1. Конкурсна сесия за опазване и представяне на движимото културно наследство в музеите и художественит	Брой подкрепени проекти на музеи и галерии.	Разширяване на достъпа на обществото до културното наследство.	Национално ниво

		е галерии – 900 000 лв. 2. Конкурсна сесия за визуални изкуства – 1 060 000 лв.			
9.14. Приоритетно прилагане на мерки за развитие на читалищата като средища на духовно израстване и развитие на културната идентичност.					
9.14.1. Осъществяване на съвместни дейности между училищата и обществените библиотеки	МОН	Бюджет на МОН чрез НП “България - образователни маршрути”, Модул 2 „Културните и научните институции като образователна среда“ за 2023 г., след одобряването ѝ от МС	Организиране и провеждане на срещи между представители на обществени библиотеки и представители на училища за реализиране на срещи, литературни четения, конкурси и др. инициативи свързани с конкретно учебно съдържание	Брой училища, чиито ученици са включени в дейности по модула	Училищно ниво
9.14.2. Подпомагане дейността на народните читалища чрез бюджета на Министерството на културата.	Министерство на културата	В рамките на бюджета на МК Програми на МК за финансова подкрепа на читалищни дейности, вкл. Програма „Българските библиотеки – съвременни центрове за четене и информираност” и Програма	Брой подкрепени творчески проекти на читалища.	Подпомагане дейността на читалищата.	Национално ниво

		„Помощ за книгата“.			
9.15. Формиране на култура, ориентирана към знанието.					
9.15.1 Изпълнение на дейностите по споразуменията между МОН и МК за съвместна дейност между училищата и културните институти в страната – музеи, галерии, библиотеки, институти в сферата на сценичните изкуства.	МОН, МК	В рамките на бюджетите на отговорните институции	Брой съвместни проекти между културни институти и училища. Провеждане в музеите и галериите на задължителни, избираеми и факултативни учебни часове по учебни предмети, посещение на театрални постановки, концерти, срещи с актьори и музикални дейци по теми, свързани с конкретно учебно съдържание	Разширен достъп на учениците до високохудожествени произведения на културното наследство, изобразителното изкуство, институтите в сферата на сценичните изкуства. Програмата е предназначена за реализиране на съвместни проекти на училищата и културните институции в страната, свързани с изучавания учебен материал, с цел осъществяване на връзката култура- образование, изграждане на траен интерес на учениците към изкуствата	Национално ниво
В. Приоритет III. Постигане на социална кохезия и създаване на равни възможности за пълноценен социален и продуктивен живот за всички социални групи					
Направление 10 – Създаване на условия за равни възможности за пълноценен социален, продуктивен живот за всички социални групи.					
10.1. Разработване и внедряване на система от показатели за проследяване на състоянието и тенденциите по отношение на равнопоставеността и равното третиране.					
10.2. Провеждане на целенасочена активна политика на пазара на труда за социална и икономическа интеграция на групи в неравностойно положение в България и отстраняване на неравенства в третирането им на работното място.					
10.2.1. Изплащане на целеви помощи за изработване, покупка и ремонт на помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия (ПСПСМИ). От 01.07.2022 г., дейностите по предписване, отпускане, заплащане, и контрол на ПСПСМИ за хората с увреждания се осигуряват от Националната здравноосигурителна каса (НЗОК) и Регионалните здравноосигурителни каси (РЗОК) в страната.	МТСП, АСП и НЗОК	В рамките на утвърдения бюджет на НЗОК за 2023 г.	Осигурени целеви помощи съобразно вида на увреждането на 2 000 средномесечен брой лица.	Осигурени целеви помощи съобразно вида на увреждането.	Национално ниво

Започналите и неприключили до 30 юни 2022 г. производства за предоставяне на целеви помощи за ПСПСМИ, включително плащанията, се довършват по досегашните условия и ред от бюджета на НЗОК. Въз основа на сключено споразумение между АСП и НЗОК, НЗОК чрез АСП превежда необходимите средства за заплащане на заявените суми.					
10.2.2. Изплащане на целеви помощи за покупка на моторно превозно средство, приспособяване на жилище, балнеолечение и/или рехабилитационни услуги, наем на общинско жилище. Изплащане на парична компенсация за пътни разходи в страната, направени от хората с увреждания с отпусната целева помощ за изработване, покупка и/или ремонт на ПСПСМИ от НЗОК, когато същите не могат да се изработят, закупят и/или ремонтират по настоящ адрес и тяхното присъствие е необходимо.	МТСП, АСП	В рамките на утвърдения бюджет на АСП за 2023 г. – предвидени са средства за целеви помощи	Осигурени целеви помощи съобразно вида на увреждането средномесечен брой лица и брой лица	Осигурени целеви помощи съобразно потребностите и вида на увреждането.	Национално ниво
10.2.3. Изпълнение на Закона за личната помощ, който урежда условията и реда за предоставянето и ползването на лична помощ от хора с увреждания. Законът има за цел чрез осигуряване на лична помощ да подпомогне хора с увреждания да упражняват основните си права, да имат възможности за избор, независим живот, активно включване и участие в обществото и достъп до услуги и дейности.	АСП, общини	В рамките на утвърдения бюджет на АСП за 2023 г. – предвидени са средства за предоставяне на услугата	Предоставяне на средства за включване в механизма лична помощ на 44 000 средномесечен брой лица.	Осигуряване на средства за предоставяне на лична помощ на хора с увреждания	Национално ниво
10.2.4. Предоставяне на месечна финансова подкрепа за хора с трайни увреждания по реда на Закона за хората с увреждания и Правилника за неговото прилагане.	МТСП, АСП	В рамките на утвърдения бюджет на АСП за 2023 г. – предвидени са средства в размер за двата компонента на финансовата подкрепа.	Предоставена месечна финансова подкрепа на 670 000 средномесечен брой лица.	Осигурена месечна финансова подкрепа съобразно степента на увреждането.	Национално ниво
10.2.5. Отпускане, отчитане, заплащане и контрол на помощни средства, приспособления, съоръжения и	НЗОК	Съгласно чл. 73, ал. 2 от	Осигуряване на ПСПСМИ и	Достъпът до ПСПСМИ за хора с увреждания е	Национално ниво

медицински изделия (ПСПСМИ) и ремонти, предназначени за хора с увреждания. Процесите по отпускане, отчитане, контрол, заплащане на ПСПСМИ и ремонти, извън обхвата на задължителното здравно осигуряване се осъществяват от НЗОК, считано от 01.07.2022 г. Преминаването на дейността по предоставяне на ПСПСМИ и ремонти в структурата на НЗОК е регламентирано с изменение на Закона за хората с увреждания (ЗХУ).		Закона за хората с увреждания финансирането и предоставянето на ПСПСМИ и ремонти за хората с увреждания се осъществява от НЗОК със средства, предоставени от държавния бюджет с трансфер, чрез бюджета на Министерство на здравеопазването.	ремонти, предназначени за хора с увреждания.	значително подобрен, считано от 01.07.2022 г. Получаването на ПСПСМИ от хората с увреждания е без териториално ограничение и може да бъде осъществено от всеки търговец, сключил договор с РЗОК. При предоставяне на ПСПСМИ административната тежест на хората с увреждания е значително намалена поради това, че бизнес процесите по предоставянето им са напълно електронизирани. Създаден е специализиран софтуер за ПСПСМИ, чрез който хората с увреждания получили, предписание за ПСПСМИ от ЛКК/ТЕЛК на място подават електронни заявления за отпускане на ПСПСМИ. Значително е скъсен срока за произнасяне от страна на НЗОК по постъпили заявления в рамките на 7 календарни дни. Във връзка с договарянето на стойността на заплащане на ПСПСМИ и ремонти от страна на НЗОК са подготвени предложения за нормативни промени в Наредба № 7 от 31 март 2021 г. за условията и реда за съставяне на списък на медицинските изделия по	

				чл. 30а от Закона за медицинските изделия и за определяне на стойността, до която те се заплащат. Предложенията за промени са изпратени в Министерство на здравеопазването с писмо изх. № 04-04-674/06.02.2023 г. Подготвен е и проект за актуализирана спецификация на ППСМИ и ремонтните дейности за 2023 г. Проектът е изготвен в изпълнение на заповед на управителя на НЗОК № РД-18-315/31.10.2022 г.	
10.2.6. Осигуряване на безвъзмездна преводаческа услуга на български жестов език за глухи и сляпо-глухи лица.	МТСП, АСП	В рамките на утвърдения бюджет на АСП за 2023 г. – предвидени са средства за безвъзмездна преводаческа услуга на български жестов език	Издадени заповеди за осигуряване на безвъзмездна преводаческа услуга на български жестов език на 132 броя глухи и сляпо-глухи лица.	Създаване на условия за премахването на ограниченията при общуването на глухите и сляпо-глухите лица, които са естествени носители и/или ползватели на българския жестов език, на принципа на равен достъп, до всички сфери на обществения живот, чрез осигуряване на безвъзмездна преводаческа услуга на българския жестов език.	Национално ниво
10.2.6. Проект „Започвам работа“ Компонент 1 „Активиране“ по П РЧР 2021-2027 г.	АЗ	ЕСФ+/П РЧР 2021-2027 г. 34 млн. лв.	Активиране	Обхванати най-малко 56 000 неактивни лица, от които 28 000 при напускане на операцията са започнали да търсят работа.	Национален обхват

10.2.7. Операция „Започвам работа“ Компонент 2 „Обучение“ по П РЧР 2021-2027 г.	А3	ЕСФ+/П РЧР 2021-2027 г. 42 млн. лв.	Обучение	Подкрепени 14 000 безработни и неактивни лица, от които 11 200 при напускане на операцията са придобили квалификация.	Национален обхват
10.2.8. Операция „Започвам работа“ Компонент 3 „Заетост“ по П РЧР 2021-2027 г.	А3	ЕСФ+/П РЧР 2021-2027 г. 224 млн. лв.	Заетост	Подкрепени 14 400 безработни и неактивни лица, от които 10 080 при напускане на операцията имат работа, вкл. като самостоятелно заети.	Национален обхват
10.2.9. Операция „Дигитални умения“ по П РЧР 2021-2027г.	А3	ЕСФ+/П РЧР 2021-2027 г. 40 млн. лв.	Обучение	80 000 безработни и неактивни лица, включени в обучения, от които 67 200 при напускане на операцията са придобили дигитални умения	Национален обхват
10.2.10. Операция „Квалификация, умения и кариерно развитие на заети лица“ по П РЧР 2021-2027 г.	А3	ЕСФ+/П РЧР 2021-2027 г. Общо 55 млн. лв., от които по Компонент 1 – 50 млн. и по Компонент 2 – 5 млн.	Обучение Заетост	13 900 заети лица, вкл. самостоятелно заети, от които 8 757 при напускане на операцията получават квалификация и 11 120 при напускане на операцията са придобили дигитални умения.	Национален обхват
10.2.11. Национална програма за заетост и обучение на хора с трайни увреждания	МТСП, А3	В рамките на бюджетите на съответните институции	Заетост	Осигуряване на заетост на безработни лица с трайни увреждания.	Национален обхват
10.2.12. Насърчаване на работодателите да разкриват работни места за наемане на безработни лица с трайни увреждания (чл.51, ал. 2 от ЗНЗ)	МТСП, А3	Държавен бюджет	Заетост	Осигуряване на заетост на безработни лица с трайни увреждания.	Национален обхват
10.2.13. Насърчаване на работодателите да наемат безработни лица с трайни увреждания на пълно или непълно работно време чрез предоставяне на средства за трудови възнаграждения, социални и здравни осигуровки (чл. 52 от ЗНЗ)	МТСП, А3	Държавен бюджет	Заетост	Осигуряване на заетост на безработни лица с трайни увреждания.	Национален обхват

10.2.14. Предоставяне на суми за подкрепена заетост за безработни лица с трайни увреждания или от други групи в неравностойно положение (чл.43а от ЗНЗ)	МТСП, АЗ	Държавен бюджет	Заетост	Осигуряване на заетост на безработни лица.	Национален обхват
10.2.15. Национална програма „Активиране на неактивни лица”	МТСП, АЗ	Държавен бюджет	Работа с неактивните лица– идентифициране на неактивните лица и мотивиране за активно поведение на пазара на труда.	Осигуряване на заетост на безработни лица.	Национален обхват
10.2.16. Програма за обучение и заетост на продължително безработни лица	МТСП, АЗ	Държавен бюджет	Заетост	Осигуряване на заетост на продължително безработни лица.	Национален обхват
10.2.17. Насърчаване на работодателите да наемат на работа продължително безработни лица чрез предоставяне на средства за трудови възнаграждения, социални и здравни осигуровки (чл.55в от ЗНЗ)	МТСП, АЗ	Държавен бюджет	Заетост	Осигуряване на заетост на продължително безработни лица.	Национален обхват
10.2.18. Насърчаване на работодателите да разкриват работни места за стажуване (чл. 46 от ЗНЗ)	МТСП, АЗ	Държавен бюджет	Заетост	Осигуряване на заетост на безработни лица.	Национален обхват
10.2.19. Насърчаване на разкриването на работни места за обучение чрез работа (дуална система на обучение) чрез предоставяне на средства за трудови възнаграждения, социални и здравни осигуровки, средства за професионално обучение и средства за наставник (чл.46а от ЗНЗ) - в обучение	МТСП, АЗ	Държавен бюджет	Заетост Обучение	Осигуряване на заетост на безработни лица. Осигуряване на обучение.	Национален обхват
10.2.20. Изпълнение на Двугодишния план за обучение, провеждано от ДП БГЦПО	МТСП, АЗ, ДП БГЦПО	Държавен бюджет	Професионално ориентирани, професионално обучение, обучение по ключови компетентности, обучение на обучаващи на възрастни, в т. ч. наставници.	Осигуряване на обучение на лица от групи в неравностойно положение на пазара на труда.	Национален обхват

10.2.21. Насърчаване на работодатели - микропредприятия да разкриват работни места, като се субсидират първите 5 разкрити работни места (чл. 50 от ЗНЗ)	МТСП, АЗ	Държавен бюджет	Заетост	Осигуряване на заетост на безработни лица.	Национално ниво
10.2.22. Насърчаване на предприемачеството сред безработни лица (чл. 47, ал. 1 от ЗНЗ, чл. 47, ал. 4 от ЗНЗ, чл. 49 от ЗНЗ, чл. 49, ал. 4 от ЗНЗ, чл. 49б от ЗНЗ) - в т.ч. обучение	МТСП, АЗ	Държавен бюджет	Заетост Обучение	Осигуряване на заетост на безработни лица. Осигуряване на обучение на безработни лица.	Национално ниво
10.2.23. Програма "Мелпомена"	МТСП, АЗ	Държавен бюджет	Заетост	Осигуряване на заетост на безработни лица.	Национално ниво
10.2.24. Национална програма за обучение и заетост на бежанци - в обучение	МТСП, АЗ	Държавен бюджет	Заетост Обучение	Осигуряване на заетост на безработни лица. Включване в обучение на безработни лица.	Национално ниво
10.2.25. Регионални програми за заетост	МТСП, АЗ	Държавен бюджет	Заетост	Осигуряване на заетост на безработни лица.	Национално ниво
10.2.26. Проекти на външни организации през 2023 г. (КНСБ, КТ „Подкрепа“, АИКБ, БТПП, БСК, КРИБ и ССИ)	МТСП, АЗ	Държавен бюджет	Заетост Обучение	Осигуряване на заетост на безработни лица. Включване в обучение на безработни лица.	Национално ниво
10.2.27. Насърчаване на безработни лица за наемане на работа извън границите на населеното място, като се изплащат суми за ежедневни транспортни разходи за пътувания до местоработата и обратно, за не повече от 12 месеца, и за транспортни разходи за представяне пред работодател за наемане на работа (чл. 42, ал. 2 от ЗНЗ)	МТСП, АЗ	Държавен бюджет	Заетост	Осигуряване на заетост на безработни лица.	Национално ниво
10.2.28. Насърчаване на работодателите да разкриват работни места за чиракуване (чл. 55г от ЗНЗ)	МТСП, АЗ	Държавен бюджет	Заетост	Осигуряване на заетост на безработни лица и допълнително трудово възнаграждение за наставници.	Национален обхват
10.2.29. Насърчаване на работодателите да наемат безработни лица на „зелени работни места“ (чл. 55д от ЗНЗ)	МТСП, АЗ	Държавен бюджет	Заетост	Осигуряване на заетост на безработни лица.	Национално ниво
10.2.30. Организиране от АЗ на обучение на възрастни по чл. 63 от ЗНЗ (по реда на чл. 63 от ППЗНЗ)	МТСП, АЗ	Държавен бюджет	Обучение	Осигуряване на обучение на безработни и заети лица.	Национален обхват

10.2.31. Организиране от АЗ на обучение на възрастни чрез насочване в Центъра за развитие на човешките ресурси и регионални инициативи (ЦРЧРРИ)	МТСП, АЗ	Държавен бюджет	Обучение	Организиране и провеждане на професионално обучение и на обучение за придобиване на ключови компетентности на безработни лица.	Национален обхват
10.2.32. Подкрепени работни места за хора с трайни увреждания по реда на Национална програма за заетост на хората с увреждания	МТСП, АХУ	В рамките на бюджетите на съответните институции	Подкрепени работни места за хора с трайни увреждания по реда на Национална програма за заетост на хората с увреждания	Брой лица с трайни увреждания за 2023 г. - 500	Национално ниво
10.2.33. Разкрити нови работни места за хора с увреждания по чл.49 от ЗХУ	МТСП, АХУ	В рамките на финансирането на програмите със средства от държавния бюджет Прогнозни средства за 2023 г. за трите услуги, посочени в т.10.2.33, т.10.2.34 и т.10.2.35 са 1 500 000 лв.	Разкрити нови работни места за хора с увреждания по чл.49 от ЗХУ	Брой разкрити работни места за 2023 г. - 30	Национално ниво
10.2.34. Работни места с осигурени и/или подобрени здравословни и безопасни условия на труд	МТСП, АХУ		Работни места с осигурени и/или подобрени здравословни и безопасни условия на труд	Брой работни места за 2023г. - 360	Национално ниво
10.2.35. Технологично обновени специализирани предприятия и кооперации на хората с увреждания	МТСП, АХУ		Технологично обновени	Брой технологично обновени специализирани	Национално ниво

			специализирани предприятия и кооперации на хората с увреждания	предприятия и кооперации на хората с увреждания за 2023 г.-10	
10.2.36. Хора с увреждания, включени в мероприятия за рехабилитация и интеграция	МТСП, АХУ	В рамките на финансирането на програмите със средства от държавния бюджет Прогнозни средства за 2023г. – 270 000 лв.	Хора с увреждания, включени в мероприятия за рехабилитация и интеграция	Брой хора с увреждания за 2023 г.-3 600	Национално ниво
10.2.37. Хора с увреждания, стартирали самостоятелна стопанска дейност	МТСП, АХУ	В рамките на финансирането на програмите със средства от държавния бюджет Прогнозни средства за 2023г. – 600 000 лв.	Хора с увреждания, стартирали самостоятелна стопанска дейност	Брой хора с увреждания за 2023 г.- 27	Национално ниво
10.2.38. Културни, исторически и спортни обекти, адаптирани за хора с увреждания	МТСП, АХУ	В рамките на финансирането на програмите със средства от държавния бюджет Прогнозни средства за 2023г. – 500 000 лв.	Културни, исторически и спортни обекти, адаптирани за хора с увреждания	Брой адаптирани обекти за 2023 г.- 9	Национално ниво
10.2.39. Преференция за възстановяване на внесени осигурителни вноски	МТСП, АХУ	В рамките на финансирането на програмите със средства от	Преференция за възстановяване на внесени	Брой работодатели за 2023г.- 72	Национално ниво

		държавния бюджет Прогнозни средства за 2023г. – 2 840 000 лв.	осигурителни вноски		
10.2.40. Създаване на Центрове за защитена заетост (ЦЗЗ) за осигуряване на заетост за хора множество трайни увреждания, с психични разстройства и/или интелектуални затруднения	МТСП, АХУ	В рамките на финансирането на програмите със средства от държавния бюджет Прогнозни средства за 2023г. – 600 000 лв.	Създаване на Центрове за защитена заетост за осигуряване на заетост за хора множество трайни увреждания, с психични разстройства и/или интелектуални затруднения	Брой ЦЗЗ за 2023 г. - 2	Национално ниво
10.2.41. Осигуряване на възможности чрез НПДЗ-2023 за включване в заетост на безработни лица, включително от неравнопоставените групи на пазара на труда	МТСП	В рамките на бюджетите на съответните институции	Включени в нова заетост безработни лица	7 400	Национален обхват
10.2.42. Осигуряване на възможности за включване в заетост на продължително безработни лица	МТСП	Програмен бюджет на МТСП	Работили по програми продължително безработни лица	630	Национален обхват
10.2.43. Осигуряване на възможности за включване в обучение за придобиване на професионална квалификация и/или ключови компетентности на безработни и заети лица	МТСП	Програмен бюджет на МТСП	Включени в обучение заети и безработни лица	7 800	Национален обхват
10.2.44. Операция „Устойчива заетост за хора в неравностойно положение“	МТСП, УО на ПРЧР 2021-2027	ЕСФ +, ПРЧР 202-2027	Участници, които при напускане на операцията имат работа, вкл. като самостоятелно заети лица	Осигуряване на заетост	Национално ниво
10.2.45. Разработване на научно-приложен проект: „Гъвкавост на пазара на труда в България“	Институт за икономичес	В рамките на бюджетите на	Оценка на различните форми	Характеризиране на външната гъвкавост чрез	Национално ниво

	ки изследвания при БАН	съответните институции	на гъвкавост на пазара на труда. Предложения за обосновани промени на въздействията върху гъвкавостта с оглед постигането на адаптивност в средносрочна перспектива на европейския семестър (2021 – 2027 г.).	оценка на въздействието на промени в макроикономическата среда. Оценка на вътрешната гъвкавост на работната сила, потенциал за промени и насоки на реализирането им. Анализ на функционалната гъвкавост на работната сила чрез критичен преглед на проблеми в професионалната й подготовка. Очертаване на изисквания за промени в активните политики на пазара на труда.	
10.3. Създаване на условия за повишаване благосъстоянието на децата и деинституционализация на грижата за деца, лица с увреждания и възрастни хора, настанени в социални и интегрирани здравно-социални услуги за резидентна грижа, посредством предоставяне на услуги в общността					
10.3.1. Процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG05M9OP001-2.012 „Продължаваща подкрепа за деинституционализация на децата и младежите“.	МТСП, АСП	Финансиране по ОП РЧР 2014-2020- 3 700 000 лв.	Деца и младежи, изведени от институционална грижа; подготовка за самостоятелен живот на деца и младежи, напускащи системата за грижа.	Деца и младежи, получаващи грижа в социални услуги в общността, включително след извеждане от институционална грижа; Деца и младежи подкрепени в подготовка за самостоятелен живот и професионална интеграция.	Национално ниво
10.3.2. Процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG05M9OP001-2.003 „Приеми ме 2015“ по ОП РЧР 2014-2020 г. - Договор № BG05M9OP001-2.003-0001-C01 от 01.12.2015 г. - проект „Приеми ме 2015“.	МТСП, АСП	В рамките на утвърдения бюджет – 139 750 000 лв. Конкретен бенефициент - АСП, в партньорство	Да се подкрепи процеса на деинституционализация на деца, като се създаде и реализира устойчив модел за развитие на заместваща семейна грижа за	Деца и младежи, получаващи социални и здравни услуги в общността, след извеждането им от институция – 3 300 ; Брой доставчици на услуги за социално включване, разширили обхвата на дейността си – 150.	Национално ниво

		със 167 общини.	деца, настанени в специализирани институции и на деца, в риск от изоставяне.		
10.3.3. Прилагане на обучителни модули и реализиране на кампании, насочени към деца и млади хора в риск. Провеждане на обучения на доброволци в сферата на социално-помощната дейност, работа с деца в риск, превенция на насилието, промотиране на хуманитарните ценности, толерантността и недискриминацията.	БЧК	Бюджет на БЧК, дирекция БМЧК.	Обучителни модули и обучения; Подготовка на доброволци-обучители; Прилагане на метод „връстници обучават връстници“.	Отразяване на събитията в официалните електронни страници на БЧК и БМЧК; Изпълнение: Брой проведени обучителни модули и обучения; Брой обхванати лица.	Национално ниво Повишаване обхвата на обучените в сферата на социалните дейности. Създаване на устойчиви връзки с училища и социални заведения. Подобряване на сътрудничеството с други НПО.
10.3.4. Провеждане на благотворителни и фондонабирателни кампании, насочени към деца и млади хора в риск .	БЧК	Бюджет на БЧК, дирекция БМЧК.	Благотворителни и фондонабирателни кампании; благотворителни базари, арт-ателиета, арт-работилници, тържества, лагери и други.	Отразяване на мероприятията и събитията от медиите; Отразяване на събитията в официалните електронни страници на БЧК и БМЧК; Изпълнение: Брой мероприятията и др; Брой обхванати лица.	Национално ниво Повишаване обхвата на обучените в сферата на социалните дейности. Създаване на устойчиви връзки с училища и социални заведения. Подобряване на сътрудничеството с други НПО.

10.3.5. Подобряване на достъпа до социалните услуги за деца.	Общини, АСП, МТСП, МФ	В рамките на бюджетите на съответните институции	Брой социални услуги за деца и семейства.	Разширяване мрежата от социални услуги за деца.	Национално ниво
10.3.6. Подобряване достъпа до социални услуги за възрастни хора и хора с увреждания.	Общини, АСП, МТСП, МФ	В рамките на бюджетите на съответните институции	Брой социални услуги за възрастни хора и хора с увреждания.	Разширяване мрежата от социални услуги за възрастни хора и хора с увреждания.	Национално ниво
10.3.7. Операция „Бъдеще за децата“	МТСП, УО на ПРЧР 2021-2027	ЕСФ +, ПРЧР 202-2027	Деца под 18 г. с подобрени условия на живот в резултат от интервенция от ЕСФ+	Предоставяне на услуги	Национално ниво
10.4. Създаване на условия за подобряване качеството на живот на хората с ментални проблеми, настанени в специализирани институции.					
10.4.1. Създаване на социални услуги за хора с увреждания и възрастни хора	МТСП, АСП	Оперативна програма „Региони в растеж“ (ОПРР) 2014-2020 г.; Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ (ОРЧР) 2014-2020 г.	Деинституционализация на грижата за възрастните хора и хората с увреждания - създадени са 11 социални услуги за резидентна грижа за 170 потребители и 4 социални услуги в общността с капацитет 130 места.	Развитие на услугите в домашна среда и подкрепа на семейства с повишена отговорност към грижите за зависими членове на семейството; Брой създадени социални услуги в общността, в това число и за резидентна грижа	На територията на общините в Република България
10.4.2. Закриване на домовете за пълнолетни лица с увреждания	МТСП, АСП	Оперативна програма „Региони в растеж“ (ОПРР) 2014-2020 г.; Оперативна програма „Развитие на човешките	Деинституционализация на грижата за възрастните хора и хората с увреждания – закрити са 6 специализирани институции за пълнолетни лица, с общ капацитет 360 места. Намален е	Подобряване на качеството на социалната подкрепа в цялост, с оглед включване на хората с увреждания в живота на общността. Брой закрити специализирани институции.	На територията на общините в Република България

		ресурси “ (ОРЧР) 2014-2020 г.;	капацитета на 1 специализирана институция с 64 места.		
10.4.3. Предоставяне на социалната услуга „Асистентска подкрепа“ за лицата с увреждания по реда на Закона за социалните услуги (ЗСУ)	АСП	В рамките на бюджета на отговорната институция за съответната година.	Предоставяне на подкрепа на лицата с увреждания в домашна среда – капацитетът на социалната услуга „Асистентска подкрепа“ е увеличен в 20 общини с общо 546 места. Брой подкрепени лица - 16 545	Осигуряване на възможност за социално включване и подобряване на качеството на живот на нуждаещите се лица в домашна среда чрез предоставяне на асистентска подкрепа. Брой подкрепени лица	На територията на общините в Република България
10.4.4. Предоставяне на възможности за участие в различни прояви за хората с ментални проблеми от дом за възрастни лица с умствена изостаналост от гр. Баня, общ. Карлово	НСА	В рамките на бюджета на НСА (хората с ментални увреждания и техните придружители от дома се настаняват безплатно в базите на НСА).	Включване на хората с ментални проблеми в различни събития – спортни, празници, конференции, организирани на територията на НСА и в изнесените спортни бази.	Положително емоционално въздействие и подобряване качеството на живот на хората с ментални проблеми, настанени в дома. Придобиване на умения за живот в общността.	Локално/местно ниво
10.5. Обезпечаване постигането на по-високи критерии и стандарти в социалните услуги за уязвимите групи от населението с оглед подобряване качеството на живот и успешното им социално включване и реализация.					
10.5.1. Разработване на научно-приложен проект „Гъвкавост на социалната подкрепа в условията на кризи (опит и уроци от периода на COVID-19 пандемията 2020-2022 г.)“	Институт за икономически изследвания при БАН	Бюджетна субсидия на БАН (разходите не могат да бъдат конкретизирани, тъй като	Оценка на промените в социалната подкрепа на групи в риск в условията на последната здравна и икономическа	Оценка на параметрите и промените в съществуващи механизми и програми за социална подкрепа (целиви групи, съдържание на подкрепата, механизми,	Национално ниво

		финансирането не е проектно)	криза, с оглед формулирането на концептуално виждане относно характеристиките на политиката в тази област в условията на криза.	обхват, финансиране, администриране). Оценка на съдържанието и параметрите на нововъведени мерки или програми за социална подкрепа (целиви групи, съдържание на подкрепата, механизми, обхват, финансиране, администриране). Разработване на концептуално виждане (включващо цел/и, принципи, подходи, механизми – вкл. управленски) относно провеждането на координирана гъвкава социална подкрепа при кризи.	
10.6. Формиране на ефективна медийна стратегия за борба за нулева толерантност към проявите на предразсъдъци, сегрегация и дискриминация спрямо пол, възраст, етническа принадлежност и увреждане.					
10.7. Усъвършенстване на механизма на социално подпомагане и осъществяване на преход от социални помощи към социални инвестиции в обучение, квалификация и създаване на нови работни места.					
10.8. Децентрализация на предоставянето на социални услуги.					
10.9. Разработване и прилагане на единна държавна политика за подкрепа на рисковите семейства с деца.					
10.9.1. Разработване на предложения за ролите и отговорностите на институциите, отговорни за правата и закрилата на децата и разработване на цялостна концепция за реформа, насочена към гарантиране правата на всички деца и семейства					
10.9.1.1. Разработване и прилагане на единна държавна политика за подкрепа на рисковите семейства с деца.	МТСП, АСП	Бюджетна програма "Подкрепа за децата и семействата"	Оказана финансова подкрепа на деца в риск и техните семейства	Предоставяне на материална подкрепа за 3 500 средно месечен бр. случаи по превенция на изоставянето, реинтеграция, за отглеждане на деца в приемни	Национално ниво

				семејства и в семејства на роднини и близки.	
10.9.1.2. Създаване на по-добри условия за гарантиране правото на детето на живот и развитие в сигурна и безопасна среда.	МВР, ДАЗД	В рамките на бюджета на отговорните институции за 2023 г.	Осигуряване на условия за живот и развитие в сигурна среда	Предложени варианти за реформа и подобряване ефективността на системата за закрила и гарантиране правата на децата.	Национално ниво
10.10. Международното сътрудничество в областта на демографските въпроси.					
10.10.1. Развитие на сътрудничеството за изпълнение на Дневния ред на ООН 2030 и Целите за устойчиво развитие на глобално, регионално и национално ниво, в които демографските предизвикателства и преодоляване на неравенствата са важен аспект.	МВнР	В рамките на бюджета на МВнР	Принос по компетентност за изпълнение на Целите за устойчиво развитие и преодоляване на демографските предизвикателства.	Инициативи и участие във форуми	Международно и национално ниво
10.10.2 Развитие на сътрудничеството по демографските въпроси в рамките на компетентност на Комисаря по демокрация и демография на ЕС.	МВнР	В рамките на бюджета на МВнР	Принос по компетентност за изпълнение на Целите за устойчиво развитие и преодоляване на демографските предизвикателства.	Инициативи и участие във форуми	Международно и национално ниво
Г. Приоритет IV. Ограничаване на диспропорциите в териториалното разпределение на населението и обезлюдяването в някои региони и селата					
Направление 11 – Ограничаване на диспропорциите в териториалното разпределение на населението и обезлюдяването в някои региони и селата					
11.1. Намаляване на регионалните диспропорции чрез децентрализация и създаване на регионален капацитет за динамично икономическо развитие.					
11.1.1. Подобряване на общинска образователна инфраструктура от местно значение в рамките на интегрираните планове за градско възстановяване и развитие на 39 града.	МРРБ	332 672 480,47 лв.	Капацитет на подпомогнатата инфраструктура, предназначена за грижи за децата или образование	118 794 лица	Национално и регионално ниво
11.1.2. Подобряване на общинска социална инфраструктура в рамките на интегрираните планове за градско възстановяване и развитие на 39 града.	МРРБ	71 422 049,24 лв.	Рехабилитирани жилища в градските райони - Население, ползващо	632 сгради	Национално и регионално ниво

			подобри социални услуги	13 843 лица	
11.1.3. Подобряване на културна и спортна инфраструктура и индустриални зони в рамките на интегрираните планове за градско възстановяване и развитие на 39 града.	МРРБ	455 688 800,99 лв.	1. Обществени или търговски сгради, построени или обновени в градските райони 2. Обща площ на рехабилитираната земя	1. - 94 911,00 кв.м. 2. - 23,00 хектари	Национално и регионално ниво
11.1.4. Подобряване на градска среда в рамките на интегрираните планове за градско възстановяване и развитие на 39 града	МРРБ	370 863 527,85 лв.	Незастроени площи, създадени или рехабилитирани в градските райони	4 286 942,00 кв. м	Национално и регионално ниво
11.1.5. Подобряване на енергийната ефективност в административни сгради на държавната и общинската администрация в рамките на интегрираните планове за градско възстановяване и развитие на 39 града	МРРБ	37 212 149,35 лв.	Понижаване на годишното потребление на първична енергия от обществените сгради	17 636 242,00 kWh/година	Национално и регионално ниво
11.1.6. Подобряване на енергийната ефективност в административни сгради на държавната и общинската администрация и общински публични сгради на образователната, културната и социалната инфраструктура в 28 града	МРРБ	86 104 900,56 лв.	Понижаване на годишното потребление на първична енергия от обществените сгради	64 285 438,00 kWh/година	Национално и регионално ниво
11.1.7. Подобряване на материалната база в образователни институции на средното и висшето образование от регионално и национално значение	МРРБ	229 672 694,44 лв.	Капацитет на подпомогнатата инфраструктура, предназначена за грижи за децата или образование	132 986 лица	Национално и регионално ниво
11.1.8. Подобряване на здравната инфраструктура от системата на спешната медицинска помощ.	МРРБ	163 502 133 лв.	Модернизирани обекти на спешна медицинска помощ	237 обекта	Национално и регионално ниво

11.1.9. Подобряване на достъпа до социални услуги в общността и продължаване процеса на деинституционализация	МРРБ	71 299 266,31 лв.	Брой подкрепени обекти на социалната инфраструктура в процеса на деинституционализация	181 обекта	Национално и регионално ниво
11.1.10. Подобряване на туристическата инфраструктура в рамките на интегриран туристически продукт	МРРБ	132 883 138,77 лв.	Разработени туристически продукти за обектите на културното наследство от национално и световно значение	12 обекта	Национално и регионално ниво
11.1.11. Подобряване на регионалната пътна инфраструктура	МРРБ	422 554 368,54 лв.	Обща дължина на реконструирани или модернизирани регионални пътища.	642 км	Национално и регионално ниво
11.2. Възраждане на селските райони.					
11.3. Мобилизиране на регионалните и местни институционални възможности и ресурси в изпълнение на политиката за регионално развитие.					
11.4. Рационално разпределение на местни (локални) инфраструктури и услуги за осигуряване на балансиран растеж на регионите, въвеждане на клъстерен подход за развитие на икономиката и бизнес средата.					
11.4.1. Международен проект по Хоризонт 2020 COCOREADO: Connecting consumers and producers to rebalance farmers' position (Подобряване позицията на фермерите в хранителните вериги за доставка, чрез свързване на производители и потребители и посредством обучения на посланици)	ИФС - БАН	Проектът е финансиран по програма Хоризонт 2020 от Европейската комисия. Бюджетът за 2023 г. за ИФС е 106 810 лв.	Публикуване на статии в списания и сборници; Изнасяне на доклади на национални и международни конференции.	1. Разширяване на възможностите за младите хора в селските райони съвместно да създават иновативни решения, които едновременно са изгодни за фермерите, отговарят на нуждите на потребителите и подобряват условията за устойчиви обществени поръчки на местни и сезонни храни. 2. Създаване на база данни	Въздействието е на три нива: регионално, национално, европейско.

				със съществуващи иновативни инициативи в различни региони на Европа. 3. Идентифициране на добри практики, които подобряват позицията на фермерите във веригите за доставки на храни и свързват потребители и производители от гледна точка на техния потенциал за прилагане в различни национални контексти. 4. Създаване на посланическа мрежа, чрез която ще се инвестира в обучения, образователни материали и инструменти за подкрепа на съвместното създаване на пилотни иновативни инициативи в различни земеделски системи.	
11.5. Провеждане на диференцирана регионална политика в изостаналите райони.					
11.5.1. Разработване на научно-приложен проект „Икономически сектори и демографски процеси в планинските региони на България“	Институт за икономически изследвания при БАН	Бюджетна субсидия на БАН (разходите не могат да бъдат конкретизирани, тъй като финансирането не е проектно)	Идентифициране на взаимовръзките между икономическата структура и демографските и социалните характеристики на планинските региони в България.	Характеристика на взаимовръзките между икономическата структура на планински общини в България и тяхната демографска динамика. Теренно проучване, регистриращо характерни социално-икономически модели в планински региони на България и свързаните с тях проблеми и възможности.	Регионално ниво

				Препоръки за устойчиво социално-икономическо развитие на българските планински региони.	
11.6. Развитие на устойчиви, динамични и сплотени градски центрове, свързани помежду си и допринасящи за благосъстоянието на заобикалящите ги по-слабо урбанизирани територии.					
11.6.1 Проект European Forum for Urban Agriculture – EFUA: Европейски форум за градско земеделие, сайт: efua.eu	ИФС-БАН	Проектът е финансиран по програма Хоризонт 2020 от Европейската комисия. Бюджетът за 2023 г. за ИФС е 115 338 лв.	Публикуване на монографии и научни статии в списания. Организиране на международни конференции. Провеждане на семинари със заинтересованите страни. Създаване на мрежи от актьори, участващи в развитието на градско земеделие.	Систематизирано знание за формите на градско земеделие в Европа и извън нея, които подпомагат постигането на целите за Устойчиво развитие на ООК Създадени мрежи за взаимодействие между актьори в развитието на градско земеделие в Европа и извън нея; Разработени предложения за политически инструменти за подпомагане на социално-значимите форми на градско земеделие Подобрено качество на живот на градските общности в градовете По-устойчиво развитие и планиране на градските центрове	а) национално ниво, по райони и региони на страната: обсъдени и приети планове за регулация и управление на градско земеделие б) в обособени квартали – създаване на градини със социални, образователни и екологични функции в) отделни случаи – създаване и популяризиране на дейността на иновативни градски ферми с икономически, социални, образователни и екологични функции
11.7. Оптимизиране на концентрацията на населението в големите градове и столицата.					
11.8. Разработване на програма за решаване на проблема с “гетоизацията” чрез създаване на градоустройствени планове в кварталите с концентрация на бедност, рехабилитация на тези квартали, осигуряване на техническа инфраструктура и др..					
11.9. Устойчиво подобряване на жилищните условия за ромите, чрез гарантиране на изпълнението на Плана за действие за периода 2015-2020 г. за изпълнение на Националната стратегия на Република България за интегриране на ромите (2012-2020).					

11.10. Насърчаване на заетостта и инвестициите в селските райони с цел задържане на младите хора и преодоляване на тенденцията на застаряване на населението в тях.					
11.10.1. Ограничаване на измамите, свързани с финансови злоупотреби със средства на Европейския съюз (ЕС) по линия на селското стопанство	МВР	Бюджет на МВР	Брой регистрирани и проверявани сигнали на граждани и организации за злоупотреби с европейски средства. Брой работни срещи между ГДНП и др. компетентни структури на МВР, Европейската прокуратура и Прокуратурата на Р България. Брой срещи/публични форуми/информационни кампании, свързани с борбата с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на ЕС. Изготвяне на анализ на докладваните нередности при усвояването на средства на ЕС.	Оптимизиране на превенцията и противодействието на финансовите измами. Оптимизиране обмена на информация по случаи на установяване на корупционни практики при усвояване на средства от ЕС. Повишаване осведомеността на заинтересованите държавни институции, гражданското общество и медиите по въпроси, свързани с борбата с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на ЕС. Идентифициране на тенденции и рискови области, уведомяване на ресорни държавни институции и проследяване на предприетите мерки.	Национално ниво
11.11. Подобряване на транспортната, търговската и други обслужващи инфраструктури на селските и пограничните райони за задържане на населението в тях.					
11.11.1. Подобряване на уличната инфраструктура в населени места в селските райони	МЗХ	Бюджет до левовата	1. Предоставена финансова	Сключени административни договори	Селски райони

		равностойност на 35 000 000 евро, ПРСР 2014-2020 г.	подкрепа на общини по одобрени проекти в рамките на процедура № BG06RDNP001 – 7.017 - Улици „Строителство, реконструкция и/или рехабилитация на нови и съществуващи улици и тротоари и съоръженията и принадлежностите към тях“ по подмярка 7.2 „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“ от мярка 7 „Основни услуги и обновяване на селата в селските райони“ от ПРСР 2014 – 2020 г.		По-добри условия за живот и работа в селските райони. Намаляване на диспропорциите в териториалното разпределение на населението
11.11.2. Подобряване на транспортната свързаност и достъпност на по-отдалечените населени места в селските райони	МЗХ	Бюджет до левовата равностойност на 50 000 000 евро,	1. Предоставена финансова подкрепа на общини по одобрени проекти в рамките на процедура №	Сключени административни договори	Селски райони По-добри условия за живот и работа в селските райони.

		ПРСР 2014 – 2020 г.	BG06RDNP001 – 7.019 - Пътища „Строителство, реконструкция и/или рехабилитация на съществуващи общински пътища и съоръжения и принадлежностите към тях“ по подмярка 7.2 „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“ от мярка 7 „Основни услуги и обновяване на селата в селските райони“ от ПРСР 2014-2020 г.		Намаляване на диспропорциите в териториалното разпределение на населението
11.11.3. Подобряване на достъпа до качествена и чиста питейна вода в малките населени места в селските райони	МЗХ	Бюджет до левовата равностойност на 50 000 000 евро, ПРСР 2014 – 2020 г.	1. Предоставена финансова подкрепа на общини по одобрени проекти в рамките на процедура № BG06RDNP001 – 7.021 - Вода „Изграждане, реконструкция и/или	Сключени административни договори	Агломерации с под 2000 е.ж. в селските райони. По-добри условия за живот и работа в селските райони. Намаляване на диспропорциите в териториалното разпределение на населението.

			рехабилитация на водоснабдителни системи и съоръжения в агломерации с под 2000 е.ж. в селските райони“ по подмярка 7.2 „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“ от мярка 7 „Основни услуги и обновяване на селата в селските райони“ от ПРСР 2014 – 2020 г.		
11.11.4. Подобряване на енергийна ефективност на общински сгради, в които се предоставят обществени услуги, в селските райони	МЗХ	Бюджет до левовата равностойност на 15 000 000 евро, ПРСР 2014 – 2020 г.	1. Предоставена финансова подкрепа на общини по одобрени проекти в рамките на процедура № BG06RDNP001 – 7.020 – Енергийна ефективност	Сключени административни договори	Селски райони По-добри условия за живот и работа в селските райони. Намаляване на диспропорциите в териториалното разпределение на населението.

			„Реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на общински сгради, в които се предоставят обществени услуги, с цел подобряване на тяхната енергийна ефективност“ по подмярка 7.2 „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“ от мярка 7 „Основни услуги и обновяване на селата в селските райони“ от ПРСР 2014 – 2020 г.		
11.12. Опазване и поддържане на екологична и ергономична среда за живот.					
11.13. Разработване на областни и/или общински демографски стратегии, съобразно спецификите на демографското развитие на населението.					
11.14. Разработване на дългосрочен план за реновиране и използване на сградния фонд в региони и райони със значително намаляване на броя на населението и с тенденции към обезлюдяване, разработване на пилотни проекти за изграждане на териториални комплекси за възрастни хора.					
Д. Приоритет V. Адаптиране и синхронизиране на нормативната база с обществените потребности за балансирано демографско развитие на населението и развитие на качеството на човешкия капитал					
Направление 12 – Въвеждане на задължителна оценка на въздействието върху демографското развитие на населението и качеството на човешкия капитал на всеки нов, изменян или допълван нормативен акт на държавата.					

12.1. Годишен преглед на законодателството и оценка на въздействието му върху демографските процеси (раждаемост, смъртност, миграции) и развитието на качеството на човешкия капитал. Включване на този преглед в Годишния доклад/отчет за изпълнение на Националната стратегия за демографско развитие.					
12.2. Поддържане на съответствие на българското законодателство с правото на ЕС в областта на демографското развитие на населението, равните възможности за всички и безопасността и здравето при работа.					
12.3. Усъвършенстване и допълване на нормативната и методическа уредба за създаване на условия за балансирано демографско развитие на населението и повишаване на качеството на човешкия капитал.					